

Florián

Zpravodaj městyse Lázně Toušeň
3/Červenec – září 2012

Na úvodní straně je použita fotografie budovy Základní školy, jedné z významných budov našeho městyse.

Slovo starosty

Vážení spoluobčané,

většina z Vás zaregistrovala, že na posledním zasedání zastupitelstva došlo k mimořádné situaci, která se velmi často nestává. Byla odvolána starostka městyse, dva další členové rady a předseda finančního výboru. Místostarostka, předseda kontrolního výboru a jeden člen rady se vzdali svých funkcí. Byla tak zvolena nová rada, nový starosta, místostarosta i předsedové kontrolního a finančního výboru.

Nechci na tomto místě tvrdit, že vše vykonané za uplynulých 18 měsíců, bylo špatné. Není tomu tak. Rozhodně však situace nebyla únosná. Neřešily se zde palčivé problémy městyse, a naopak jsme zabředávali do problémů, které řešit nebylo třeba, či je nebylo možné řešit z různých důvodů. V rozjetém tempu, které si pamatuji ještě v roce 2010, městys nejen nepokračoval, ale toto tempo se spíše zpomalilo. Navíc v zastupitelstvu, a také v samotné radě, městys poněkud vážla komunikace. Městys tak, vědomě či nevědomě, řídili dva lidé. Názory jiných se nerespektovaly a musím říci, že někdy jsem si v radě připadal, jako bych byl v permanentní opozici. Podobný názor mělo i dalších 7 zastupitelů napříč politickým spektrem.

Bohužel nám, jako čerstvě zvolenému novému vedení, připadlo k řešení spousta nedokončených projektů a akcí. Dostali jsme se tak do situace, kdy nám „v šuplíku“ leží např. nedokončená Skleněná vila, ač měla být kolaudována již v listopadu 2011. Při podrobnějším zkoumání podkladů zjišťujeme, že celý průběh stavby je poněkud nestandardní. My se můžeme pouze snažit celou záležitost dotáhnout do co nejméně bolestného konce. A to je pouze jeden příklad za všechny.

Vím, že občanům Toušeně dlouhým vysvětlení, proč došlo k tak radikálně řešené situaci, ale tím bych byl nucen zabřednout do detailů, v důsledku čehož by došlo k pošpinění některých občanů Toušeně a já nechci nikoho veřejně pranýřovat. Paní MVDr. Jitky Myslivečkové si vážím jako odborníka ve svém oboru a doufám, že odchází ze své pozice s čistým svědomím, protože pro Toušeň udělala své maximum. Za vše bych jí rád poděkoval; svůj dík za spolupráci v radě musím projevit i pánům Aleši Lerchovi a Milanu Šulcovi.

Co se stalo, stalo se, nyní je nutné udělat další krok a pracovat na nových výzvách. Tedy samozřejmě kromě běžné správy obce, jako jsou například drobné opravy či údržby. Dále neopouštíme myšlenku rozšíření kapacity současné MŠ Lázně Toušeň, která by měla být navýšena již ve školním roce 2013/2014. Samozřejmě se budeme snažit o získání dotací na rozsáhlejší rekonstrukce komunikací či jednotlivých budov v majetku městyse.

Máme 2,5 roku do voleb, pevně doufám, že se nám podaří dát Toušeň dohromady, a to i v mezilidských vztazích, a posuneme se o velký kus dál.

Váš Luboš Valehrach
starosta

Zprávy ze schůzí Rady městyse Lázně Toušeň

Vážení občané,

zavádíme novou rubriku Zprávy ze schůzí Rady městyse Lázně Toušeň, kde se Vás budeme snažit informovat o dění v městyse. Z pochopitelných důvodů zde nemůžeme uveřejňovat celé zápisy z rad, neboť nám to zákon nedovoluje ☺. Zároveň dnešní zpráva je výjimečná, protože se jedná o dvě různá složení rad, což jste četli v předchozích řádcích... Tak jdeme na to.

Rada se za poslední čtvrtletí sešla 6x a na svých jednáních řešila následující problémy a otázky:

1. Schválila mimořádný příspěvek ve výši 10.000,- Kč pro Bluesbadger festival, který se bude konat tento podzim. Doufám, že nebudu prozrazovat nic tajného, když řeknu, že nás tento ročník čeká překvapení, jež si příspěvek vyžádalo. Máme se na co těšit.
2. Zajistila opravu střechy na kostele sv. Floriána, návštěvníci kostela si jistě všimli, že nedávno rekonstruovaný kostel má poničenou omítku od vlhka, příčinou byly chybějící okapnice, které byly nainstalovány za částku 15.500,- Kč.
3. Dlouhodobým problémem je úhyn stromů v Parku profesora Procházky, na jaře byla zajištěna základní údržba, ale do budoucna bude nutné uhynulé stromy vykácet a vysadit nové, odolnější dřeviny. Samozřejmě ani toto nebude levná záležitost, neboť vzrostlé stromy jsou nákladnější. Rada se zabývala i možností sponzorství jednotlivých stromů či variantou náhradní výsadby za pokácené stromy na jiných pozemcích městyse, pokud o odstranění stromu požádali občané.
4. Řešila vydání brožury Kolonáda v Lázních Toušeni, které na svém jednání nejprve zamítla s odůvodněním výše finančních nákladů, ale díky jednání bývalé starostky a současného starosty se publikace realizovala, neboť pan Ing. Filip Červinka, MBA uhradil tisk v plné výši, za což mu patří velký dík.
5. Kauzou potvrzení ředitele školy ve funkci se již nebudeme zabývat, Mgr. Martin Černý byl potvrzen ve funkci a bude vést školu dalších 6 let. Byly splněny všechny vzájemné dohody, mimo jiné i dodání koncepce dalšího vzdělávání na MŠ a ZŠ Lázně Toušeň.
6. Schválila přijetí dotace od Středočeského kraje na rekonstrukci čističky odpadních vod, která činí 315.500,- Kč.
7. Dále řešila a řeší směnu pozemků, která by měla pomoci k dokončení cyklostezky do Čelákovic. Výměnu pozemků bude muset schválit zastupitelstvo.

8. Dopravní situaci v ulici Na Požárech, kde díky parkujícím vozidlům na komunikaci je někdy obtížné udržet normální dopravní obslužnost. Rada odsouhlasila umístění dopravního značení „zákaz stání“.

9. V Toušeni je mnoho krásných míst, což je i důvod, proč se několik lidí rozhodlo uskutečnit svůj snátek právě u nás, přestože nemají trvalé bydliště v Toušeni. Občané Toušeně mají svatbu kdekoli v Toušeni (pokud je to na pozemku městyse) zcela zdarma, ale u občanů z ostatních obcí rada stanovila poplatek 2.000,- Kč za konání svatby.

10. Rada v minulém složení odsouhlasila realizaci informačního systému v Toušeni od firmy Somaro, která by činila 253.682,- Kč. Informační systém by spočíval v osazení ukazatelů směru na významná místa v Toušeni, označení ulice Na Nábřeží (oddělení pruhu pro cyklisty) a vykonání drobných úprav v ulici Na Nábřeží. Současná rada řeší, zda by nebylo možné některý prvek vypustit, a tím ušetřit peníze.

11. Dokončili jsme asfaltový povrch v části ulice Zahradní firmou Stavokomplet za 166.846,- Kč. V této ulici byl nedávno položen kanalizační řad.

12. Odsouhlasili jsme dočasnou výpomoc FK Slavoj se sekáním trávy na fotbalovém hřišti, neboť FK Slavoj má rozbitou sekačku.

13. Výstavba Obytného souboru V Prokopě – Čelákovice. Jedná se o bytový komplex na ploše cca 7 ha – kombinovaná zástavba rodinných domů, bytového domu, Domu s pečovatelskou službou a objektu občanské vybavenosti. Radu zajímala především dopravní situace – pro výjezd z obytného souboru bude využita část panelové cesty v návaznosti na silnici II/245, což zapříčiní nárůst počtu projíždějících aut Toušeni. Jednání dále probíhá a zástupci investora přijdou na jednání zastupitelstva.

14. Pan starosta sjednal využití výkonu veřejné služby ve spolupráci s Úřadem práce, kdy osoby, vedené v evidenci Úřadu práce Praha-východ a mající trvalé bydliště v Toušeni, budou vykonávat práce na údržbě a úklidu městyse a finanční náklady hradí úřad práce.

15. Rozšíření cesty, která navazuje na komunikaci Na Vinici. V závislosti na probíhající výstavbě bude nutné rozšířit cestu, aby obyvatelé této části městyse měli možnost zajet auty na své pozemky. Řešení této situace je v jednání.

16. Schválila smlouvu o vedení účetnictví se společností ALDIA s.r.o. Praha 5, která má v tomto oboru praxi, náklady na vedení účetnictví budou činit částku 8.500,- Kč. Rada k tomu byla přinucena ve chvíli, kdy paní Daniela Rystonová podala výpověď. Rada městyse jí děkuje za dlouholetou práci.

17. RM řešila konkrétní výkon smlouvy mezi městysem a Čelákovickými o činnosti obecní policie. Městská policie Čelákovice bude v městyse vykonávat pravidelné obhlídky, které by měly předejít kriminalitě v Toušeni (ať už se jedná o drobné krádeže nebo setkávání drogově závislých), zajišťovat dozor na akcích městyse a výpomoc v dílčích záležitostech. Dopravní dohled zatím nebyl zadán.

18. Schválila změnu ve složení v Komisi výstavby, lázeňské a životního prostředí, jejíž noví členové jsou: Mgr. Milan Němeček, Ph.D. – předseda komise, Ladislav Kratochvíl, Bc. Jan Freudl, Miroslav Zadák, Jaroslav Tihon, Otakar Červinka, Vladislav Herles. Rada děkuje dosavadní komisi za její činnost.

19. Hlavním tématem na všech jednáních rady je vždy Skleněná vila, nebudeme se pouštět do diskusí, či chyba je, že vila ještě není dostavěná, tomuto tématu se budou věnovat další články ve Floriánovi. Tímto bychom Vás chtěli pozvat na následující jednání zastupitelstva, kde bude celá problematika rozebírána.

Rada městyse projednávala další věci, ale jsou buď menšího významu, nebo jejich zveřejnění nám zákon nedovoluje.

Za Radu městyse Lázně Toušeň Věra Vojtíšková.

Vyjádření odvolaných

Rada Floriána v úvodu k těmto příspěvkům (vyjádřením) deklaruje, že se s názory vyřčenými v následujících třech článcích neztotožňuje a články vydává pouze na výslovnou žádost autorů. Snad jistou pomyslnou výjimkou z požadavku autorů o zveřejnění je část, byť v tomto případě tendenčně a poněkud těžkopádně formulovaná, bez mnoha doplňujících a vysvětlujících informací o rekonstrukci vily. Vyjádření k problematice vily jsme po dnes již bývalém nejvyšším vedení obce požadovali déle jak rok!!! A vždy se nám dostalo rámcové odpovědi, že nic se zveřejňovat nebude s tím, že do toho nikomu nic není. Stejně odpovědi se nám dostalo i při dalších žádostech o vyjádření k jiné problematice, o které nám bylo známo, že Vás jako občany Toušeně zajímají, jako například nefunkční lampy na toušeňské části cyklostezky, kauza školka a mnoho dalších témat. Dále články zveřejňujeme proto, abychom zamezili podezření ze zamlčování.

Rozhodně ale osoby ve vyjádřeních dotčené vyslovují nesouhlas s nepravdami, které byly o nich v příspěvcích uveřejněny. Příspěvky jsou redakčně neupravené, tj. jsou čtenářům předloženy tak jak je autoři napsali, za a) proto, že jsme se k tomu zavázali, a za b) abyste i tak měli přístup k vyjádření názorů, se kterými se, jak bylo výše řečeno, rada Floriána neztotožňuje.

Rada Floriána rovněž nic nenamítá proti níže uveřejněnému výčtu akcí v jednom z článků, a to akcí, které jsou rozpracovány. Výčet lze vnímat jako vyjádření standardního chodu úřadu, který se od něj očekává, neboť je zde od toho.

Rada Floriána dále rovněž důrazně upozorňuje do budoucna, že články psané za účelem vyřizování osobních invektiv nebudou ve sponzorský hrazeném Floriánovi zveřejňovány.

R. Vaňková a redakce

Osmička proti sedmičce, aneb co si myslí „naplavenina“

Na základě návrhu osmi zastupitelů městyse Lázně Toušeň byla na jednání Zastupitelstva městyse Lázně Toušeň dne 11. června 2012 odvolána starostka MVDr. Jitka Myslivečková, radní Aleš Lerch a Milan Šulc a předseda finančního výboru Ing. Jiří Duchoň.

Toto odvolání se uskutečnilo po roce a šesti měsících čtyřletého funkčního období.

Jediným důvodem, který osmička zastupitelů pod vedením bývalého radního a nyní nového starosty Ing. Luboše Valehracha za vydatné podpory bývalé místostarostky a nyní radní Mgr. Věry Vojtíškové a čtyř zastupitelů za KSČM uvedla, byla nedostatečná informovanost o práci orgánů obce.

Nevím, co si o tomto důvodu mám myslet, když bývalá místostarostka, která na Zastupitelstvech městyse pravidelně podávala zprávy o činnosti Rady městyse, radní, který měl pracovat v Radě městyse a bývalý předseda kontrolního Ing. Fratišek Bareš, který měl v popisu práce vymezeném zákonem o obcích kontrolu usnesení zastupitelstva a rady obce, kontrolu dodržování právních předpisů ostatními výbory a obecním úřadem na úseku samostatné působnosti. Pravda Ing. Bareš bývalé zastupitelstvo informoval, že vzhledem ke své podnikatelské činnosti nemá moc času na práci kontrolního výboru, doufám, že si ho udělá na současnou funkci místostarosty městyse. Názor si udělejte sami.

Naopak se domnívám, že k výše uvedeným odvoláním též vedla dobrá informovanost o činnosti finančního výboru městyse, který se mimo jiné v současné době zabýval přípravou a realizací akce Park profesora Procházky a rekonstrukce „Skleněné vily“ /viz materiál „Základní fakta o Parku prof. Procházky a rekonstrukci Skleněné vily, který příkládám/, prováděl kontrolu realizace akce rekonstrukce školního hřiště a připravoval finanční kontrolu příspěvkové organizace městyse „Základní škola a Mateřská škola“. V této příspěvkové organizaci, kde je ze zákona povinnost provádět finanční kontrolu zřizovatelem pravidelně 1x za rok, proběhla tato kontrola naposledy v roce 2007 za rok 2006 a část roku 2007. Za to nese svou odpovědnost vedení městyse v období 2006-2010 a předseda tehdejšího finančního výboru Ing. Luboš Valehrach a předseda kontrolního výboru Ing. František Bareš. O tom, jak pod jeho vedením pracoval tehdejší finanční výbor svědčí skutečnost, že ve funkčním období 2006-2010 se sešel finanční výbor celkem šestkrát, naposledy 31. října 2008 /viz zápisy ze schůze finančního výboru/.

Podle mého názoru osmička proti sedmičce je způsobena vysokými ambicemi bývalých členů ODS Ing. Luboše Valehracha a Mgr. Věry Vojtíškové, kteří spojili tyto své ambice a s ambicemi členů zastupitelstva za KSČM, za podpory bývalého vedení městyse v období 2006-2010.

Toto však není to nejdůležitější proč jsem tento článek napsal. Takový už je život. Daleko důležitější pro Vás občany Toušeně, zejména ty, kteří jste se sem přistěhovali, je sdělení zastupitelů za KSČM ing. Františka Bareše a Jaroslava Tihona, že „naplavenina“ /rozuměj občan, který se přistěhoval do Toušeně/ nemá stejná práva jako občani „rodáci“. Jejich slovy: „naplavenina“ nám tady do toho nebude mluvit. Toto je vzkaz pro 842 obyvatel Toušeně, kteří se od roku 1990 do Toušeně přistěhovali/. A hlavně o tom jsem Vás chtěl informovat.

Ing. Jiří Duchoň – zastupitel městyse Lázně Toušeň

Ing. Jiří Duchoň

Finanční výbor městyse Lázně Toušeň

Základní fakta o Parku prof. Procházky a rekonstrukci „Skleněné vily“

1. března 2006 městys Lázně Toušeň koupil v ulici V Ovčárně dům č.p. 87 /dále „Skleněná vila“/ a související pozemky o výměře 7567 m² za **4,5 mil. Kč**.

V červenci 2006 si městys Lázně Toušeň objednal od projektové kanceláře ABE spol. s r.o. znalecký posudek „Vydání ke stavu objektu č.p. 87“, dále jen „Skleněná vila“, ve kterém se mimo jiné uvádí: „.....místní šetření shledalo stav objektu jako zchátralý s důsledky dlouhodobě neprováděné údržby. Na stavu objektu je znát, že nebyl v poslední době užíván /obecně se říká, že poslední nájemník v objektu bydlel cca v roce 1996/.**Rádné posouzení stavebně technického stavu objektu je možné pouze po odstrojení stavebních konstrukcí od povrchových úprav /podlahy, podhledy, omítky atd./.....** S návrhem revitalizace a případným studijním rozpracováním možných alternativ řešení doporučujeme počkat do doby po provedení řádného stavebně technického průzkumu a pořízení stavební dokumentace stávajícího stavu. Bez těchto podkladů není možné vypracovat technicky správný projektový návrh. **Až tento návrh totiž může být podkladem pro zodpovědné rozhodnutí o uživatelsko ekonomických přínosech takového záměru“.**

11. srpna 2010 zastupitelstvo městyse Lázně Toušeň jednomyslně rozhodlo o přijetí dotace od Středočeského kraje ve výši 6,9 mil. Kč na rekonstrukci „Skleněné vily“, přitom byl Středočeskému kraji v rámci tohoto řízení předložen rozpočet pouze na 1. etapu rekonstrukce ve výši 7,5 mil. Kč, a ne na částku 10,9 mil. Kč, jak byl zpracován položkový rozpočet projektantem rekonstrukce. Uvedené rozhodnutí vůbec neřešilo z čeho se bude financovat 2. etapa rekonstrukce ve výši 3,4 mil. Kč, jaké bude využití objektu a z čeho budou hrazeny náklady na jeho provoz /viz smlouva se Středočeským krajem/. Podle projektanta rekonstrukce nešlo ani takto rozdělená rekonstrukce na dvě etapy technicky provést.

Park profesora Procházky:

Celkové náklady k 28. únoru 2011 6,6 mil. Kč z toho vlastní zdroje městyse Lázně Toušeň **2,9 mil. Kč /43,9 % celkových nákladů/.**

Skleněná vila:

Projekt revitalizace byl zpracován bez stavebně-technického posouzení stavu objektu, v roce 2006 bylo zpracováno pouze zaměření pozemků a stavby za cca 80 tis. Kč a v roce 2009 projektová dokumentace ke stavebnímu řízení, která neobsahovala žádné stavebně-technické posouzení stavu objektu za cca 181 tis. Kč.

Položkový rozpočet ve výši 10,9 mil. Kč byl zpracován pouze na vlastní objekt, vůbec nebylo řešeno nádvoří, vjezdová brána včetně plotů a vnitřní vybavení objektu.

Stavební povolení ze dne 20/05/2000 bylo vydáno na:

vybourání stávajících příček v 1. a 2. NP

nové vnitřní rozvody vody, kanalizace, plynu a elektro

nové vytápění plynovým kotlem
vestavba sociálního zařízení a úklidové komory v 1. NP a sociálního zařízení ve 2. NP
výběrové řízení - rozdělení na dvě etapy – naprosto nefunkční /např. ve druhé etapě se měla rekonstruovat střecha/ - výběrové řízení zrušeno
výběrové řízení - sloučení obou etap – původní projekt - rozpočet 10,9 mil. Kč – výběrové řízení 9,5 mil. Kč – úspora 1,4 mil. Kč /-14,7%/

Leden 2011 zahájení rekonstrukce:

odstrojení stavby – katastrofa: viz závazné posudky statika a dendrologa,
nutná celková změna projektu – projektant odmítl spolupráci /ing. Kubínová se vyjádřila v tom smyslu, že při zpracování projektové dokumentace důsledně postupovala podle pokynů zadavatele/
nový projektant – nový projekt – nové stavební povolení – změna stavby před dokončením schválena stavebním úřadem 21/11/2011 a oproti původnímu stavebnímu povolení nutné navíc provést:
neobnovení verandy ze zahrady
změna vstupu do letní verandy
změna schodiště
úprava dispozice sociálních zařízení
úprava dispozice ve sklepech – oddělení místnosti pro osazení čerpání odpadních vod
nová vyzdívka a zastřešení letní verandy
nová střešní konstrukce

nová stropní konstrukce nad 1. NP

Z těchto důvodů došlo ke zvýšení nákladů na rekonstrukci „Skleněné vily“ na 13,3 mil. Kč /+2,4 oproti původnímu rozpočtu stavby/, /+3,8 mil. Kč oproti výsledkům výběrového řízení na dodavatele stavby/ s tím, že čerpání dotace ve výši 6,9 mil. Kč bude nutno projednat se Středočeským krajem v návaznosti na původní věcný obsah rekonstrukce a obsah, který vyplynul z nezbytného přepracování projektové dokumentace.

Dokončení rekonstrukce objektu „Skleněné vily“ v roce 2012 je ze strany městyse Lázně Toušeň zajištěno v rámci rozpočtu městyse na rok 2012 /při čerpání dotace/.

Náklady na údržbu Parku profesora Procházky – vysoké – park je náročný na individuální lidskou práci.

Bude nutno dofinancovat úpravu nádvoří před „Skleněnou vilou“ včetně opravy plotu a vstupní brány a vnitřní vybavení objektu.

Náklady na provoz „Skleněné vily“.

Výše uvedené v podstatě nedovoluje financovat nezbytné opravy a rozvoj v jiných částech činnosti městyse /místní komunikace, chodníky, vodovod a kanalizace, veřejné osvětlení, špatný technický stav nemovitostí v majetku městyse – radnice, hasičárna, škola a školka, dům seniorů/.

Z materiálu je zřejmé, že problémy s realizací akcí „Park profesora Procházky“ a rekonstrukce „Skleněné vily“ vznikly v období 2006-2010 a současná starostka, rada a zastupitelstvo městyse LT řeší pouze následky chybných rozhodnutí učiněných v letech 2006-2010, které budou mít negativní dopad i do budoucnosti našeho městyse.

Lázně Toušeň 8. června 2012

Vážení občané městyse Lázně Toušeň,

Před několika málo dny bylo na zasedání zastupitelstva městyse Lázně Toušeň odvoláno vedení obce – starostka, radní a předseda finančního výboru. Dovolím si o této události napsat několik slov.

Situace, která nastala se může stát kdykoliv a kdekoliv. Byla iniciována bývalými členy ODS – ing. Valehrachem, Mgr. Vojtíškovou, p. Studničkovou, příznivcem VV p. Freudlem Bc. a příznivci a členy KSČM – p. ing. Barešem, p. Šajnovou, p. Kratochvílem a p. Tihonem tj. osmi členy patnáctičlenného zastupitelstva. Výhrady, které byly uvedeny jako důvod odvolání – nedostatečná informovanost o práci úřadu, komunikační problémy se jeví spíše jako zástupné. Skutečnými důvody jsou spíše důvody osobní. Většina členů nového vedení obce, by se za běžných okolností prostřednictvím řádných voleb na své nynější posty nedostala.

Bývalé vedení obce mělo příležitost pracovat pro obec pouze jeden a půl roku ze čtyřletého volebního období. Přesto práce, kterou vykonalo, není málo. Dovolím si vás touto cestou informovat o uskutečněných investičních a neinvestičních akcích v našem městyse za toto krátké období.

Na začátku funkčního období tohoto zastupitelstva jsme převzali nedořešené problémy, se kterými jsme se v průběhu naší práce pro obec postupně vyrovnávali. V krátkosti zmíním nejpodstatnější.

Nejproblematičtější z nich je Skleněná vila, a to zejména díky potížím vyplývajícím z podcenění projektové dokumentace a dokumentace k výběrovému řízení v r.2010. Dalšími je množství nepoužitelných projektů /ČOV, ul.Nádražní...../. Rovněž jsme převzali problém s prodejem domu č.p. 113, č.p.33, pozemkem pod domem č.p.519 – p. Jirkové, nedoplněnou zakázkou za revitalizaci Parku prof.Procházky ve výši 548 098,- Kč, nedořešené vlastnictví pozemků v Parku prof. Procházky, problém cyklostezky Lázně Toušeň – Čelákovice, nedořešený problém opěrné zdi a šíře komunikace Na Vinici. Obec již není vlastníkem žádných hodnotných pozemků, jejichž prodej by v budoucnu mohl zajistit zdroj finančních prostředků v případě potřeby.

Městys Lázně Toušeň pracoval na řešení těchto a dalších nastalých problémů a dovolím si předložit výčet akcí, které jsou v současné době dokončené.

NEMOVITOSTI - byl dokončen prodej domu č.p.113/doplaceno 2 500 000,-Kč/ prodej domu č.p 33 Bytovému družstvu 33 a zajištěn úvěr pro nového majitele /3 593 000,-Kč/

POZEMKY - dořešili jsme letitý problém rodiny Kaplanů s prodejem pozemku pod jejich nemovitostí v ul. U Cihelny. Byl odprodán pro obec nevyužitelný pozemek na hranici našeho k.ú./ odstavné plochy a silnice/ p. Mrzenovi, dořešeno vlastnictví pozemků v Parku prof. Procházky s p. Dr. Kyndrovou. Zastupitelstvo přijalo dar od p. Procházky, a to pozemek v lokalitě Nad Lomem. Darovaný pozemek zajišťuje

přístup k pozemkům městyse, které jak jsme dohledali, mohou být jako jediné ve vlastnictví městyse použitelné jako stavební parcely pro bydlení.

DALŠÍ AKCE – městys vybuoval nové autobusové zastávky na náměstí a U Davidků. Zajistil opravu fasády na východní straně DPS a odstranil příčiny jejího narušení, zajistil výměnu oken v DPS, vymalování DPS, zřídil v DPS novou zasedací místnost, která slouží pro zasedání komisí, pro vzdělávací účely např. Mateřskému centru Myšák, zájmovým spolkům/rybáři/ a rovněž pro uskutečňování výstav. TKR / kabelová televize/ přemístil do prostor v přízemí DPS, zajistil na doporučení provozovatele klimatizaci prostor, a to za účelem prodloužení životnosti používaných přístrojů.

Dále byl zrekonstruován chodník podél ulice Hlavní – od Mráčků k č.p. 33, byly provedeny opravy výtlučků na náměstí a některých komunikacích a provedeno provizorní zpevnění části ulice Zahradní.

V létě 2011 byly provedeny rekonstrukční a opravné práce na budově MŠ, úpravy areálu zahrady a zeleně MŠ, byl zakoupen nový sporák a položen nový povrch podlahy tělocvičny v ZŠ. Městys se příspěvkem 365 000,-Kč podílel na stavbě nového školního hřiště.

Dokončili jsme výstavbu kanalizačního řadu – Kanalizace Z, v ul. Zahradní a v tuto chvíli je nově položen asfaltový povrch. Opravili jsme dlouhodobě nefunkční osvětlení lávky na předmostí a zpevnili povrch chodníku na nábreží. Rovněž byly opraveny lavičky podél Labe až na hranici našeho k.ú. s Čelákovickými. Odstranili jsme nadbytečné dřevěné sloupy Telefonica O2 od plotu PPP a z areálu školy. V obci byla na jaře a na podzim provedena deratizace. Na základě upozornění občanů byla rovněž provedena oprava klempířských prvků na kostele sv. Floriána a konečně připojen kabel pro VO v ulici U Sokolovny.

ZELEŇ – v r. 2011 byly doplaceny práce na revitalizaci PPP a to ve výši 548 098,-Kč. Probíhala a stále probíhá údržba zeleně v okrajových částech obce. Upraven byl park Na Zárybničí, vyčištěn a udržován je úvoz do Záp, upravili jsme zeleň na hřbitově a v jeho blízkosti, kde byla provedena nová výsadba.

Údržbové práce byly provedeny v celé délce nábreží. Od lávky, kde byly provedeny rozsáhlé úpravy nejen zeleně, ale i oprava laviček a povrchu cesty v předmostí, až po areál Jachtklubu. Na vzrostlých stromech na nábreží byl proveden bezpečnostní a zdravotní řez. Několik stromů bylo odstraněno.

V Parku prof. Procházky bylo odstraněno 13 napadených smrků a Ing. Marek doporučil náhradní výsadbu.

PROJEKTY A ZNALECKÉ POSUDKY – byly vypracovány znalecké posudky na dům č.p. 13/ bufet /, školku, na pozemky pod ČOV, které jsou ve vlastnictví Jachtklubu, znalecký posudek potřebný pro výměnu pozemků 3818/13 a 3818/20 mezi Městem Čelákovice a Městysm Lázně Toušeň a konečně posudek nekalitní výsadby hruštic podél ul. Hlavní, která nebyla včas reklamována. Máme rovněž vypracované projekty, a to nově pro půdní vestavbu do ZŠ, na základě které jsme již dvakrát žádali o dotaci. Dalším projektem připraveným k realizaci je projekt informačního systému v obci, projekt na opravu povrchu komunikace Na Nábreží a jejího vertikálního a horizontálního značení za účelem zajištění bezpečnosti chodců a cyklistů v této frekventované lokalitě. Vypracován a připraven k realizaci je projekt dokončení osvětlení - osazení 5 stožárů VO na cyklostezce do Čelákovic.

Máme připraveno několik studií a návrhů- již zastupitelstvem schválené rozšíření bydlení pro seniory v DPS, studie nové MŠ, studie na opravu přístavby u budovy ZŠ a jejich příp. využití na rozšíření družiny nebo jedné třídy MŠ.

DOTACE – v tomto období jsme podali několik žádostí o dotace - na obnovu zastaralé technologie ČOV z fondů Středočeského kraje. Obdrželi jsme dotaci 313 500,-. Dále jsme žádali o dotaci na úpravu dopravního značení a opravu povrchu komunikace Na Nábreží, rovněž z fondů Stč. kraje. Této žádosti nebylo vyhověno.

Z dotačních titulů Stč. kraje a ROP jsme žádali o dotaci na půdní vestavbu ZŠ a na rekonstrukci ul. Nádražní. Projekt ul. Nádražní byl zařazen mezi náhradní projekty vhodné pro případné poskytnutí dotace v případě dodatečného uvolnění finančních prostředků Výborem Regionální rady pro danou oblast podpory.

Dále bych ráda vyjmenovala akce, které probíhají a které řádně zvolené vedení obce již nestačilo dokončit.

- dostavba a převzetí kanalizačního řadu a opraveného povrchu vozovky ul. Zahradní
- 1. dokončení řešení bezpečnostní situace v obci – smlouva s Městskou policií Čelákovice by měla platit od 1.července 2012 a sloužit k udržování pořádku a ochraně majetku občanů a městyse Lázně Toušeň
- 2. směna pozemků s Městem Čelákovice za účelem dobudování cyklostezky do Čelákovic
- 3. dokončení cyklostezky do Čelákovic
- 4. osazení svítidel VO na cyklostezce do Čelákovic
- 5. vybudování nového rozvaděče pro veřejné osvětlení v ul. U Sokolovny
- 6. vykoupení pozemků pod ČOV
- 7. dokončení zjišťovacího řízení pro přechod přes železniční trať v ul. Cukrovarská a Nad Tratí
- 8. dokončení zjišťovacího řízení pro vyrovnání pozemků s ČD
- 9. dokončení chodníku podél ul. Hlavní od Walliánů k ul. Na Krétě v souběhu se stavbou KNN Zápská a ul. Hlavní
- 10. dokončení infosystému obce a dopravního značení ul. Na Nábreží
- 11. pomoc při realizaci publikace Kolonáda p. RNDr. Králíka
- 12. dokončení změny ÚP č.2
- 13. dokončení obnovy informačních ploch u Labe
- 14. dokončení dotačního řízení na obnovu technologie ČOV
- 15. dokončení prodeje pozemku pod nemovitostí č.p. 519 z majetku nemocnice Bulovka do majetku městyse Lázně Toušeň
- 16. dokončení prodeje nemovitosti č.p. 519 rodině p. Jirkové
- 17. dokončení rekonstrukce Skleněné vily - multifunkčního kulturního zařízení, jejího nádvoří a oplocení včetně rekonstrukce původní brány
- 18. dokončení jednání o nové MŠ, rozšíření kapacity školky
- 19. umístění dopravního značení v ul. Na Požárech a Za Školou
- 20. pokračování v jednáních o budoucnosti Slatinných Lázní v Toušeni

Všechny akce, o kterých jsem se zmínila byly projednávány na zasedáních RM Lázně Toušeň a ráda k nim uvedu bližší komentář.

Za důležité považuji zmínit výši peněžních prostředků, které byly v době předání úřadu nynějšímu vedení obce na bankovním účtu KB. Přes některými zastupiteli a občany, nyní pracovníky úřadu, deklarované zadlužení, má obec na svém účtu 8,3 milionu Kč.

Vážení Toušeňáci, mám za to, že výčet akcí, který jsem poskytla nesvědčí o tom že by úřad nefungoval, jak bylo předkládáno. Naopak, svědčí o tom, že RM a úřad městyse pracoval a každému, kdo projeví zájem bude každá z aktivit úřadu řádně vysvětlena. S přáním příjemného léta

MVDr. Jitka Myslivečková
Aleš Lerch
Milan Šulc

Jak to vidí pamětnice

Co se dělo od posledních voleb v Toušeni

Musím se nejprve stručně vrátit do situace kolem posledních voleb do zastupitelstva. Po odchodu starostky paní Ludmily Svobodové neměla místní ODS kandidáta, proto dlouho přesvědčovali našeho Ing. Františka Bareše, aby se funkce ujal. Ten nakonec svolil za podmínky, že se do zastupitelstva dostanou lidé ochotní něco pro obec udělat. Lidé volili osobnosti a díky tomu KSČM získala čtyři zastupitele. Přišlo mnoho lidí, kteří jinak k volbám nechodí, Fandu volili i mnozí z ODS. Ta ovšem hned po volbách otočila a dosadila si svou starostku paní MVDr. Jitku Myslivečkovou. V obci to nějakou dobu vřelo, ale pak vše utichlo.

Letos se však ukázalo, že to byl klid před bouří. Po obci začaly kolovat různé fámy, které lidem nikdo nevysvětlil. Pobouření nastalo letos v březnu, když se paní starostka rozhodla vyhlásit konkurs na ředitele Základní školy. Vzbouřili se rodiče, byla vypsána petice proti odvolání. Za podpory mnoha dalších občanů bylo vyvoláno několik jednání rady a zastupitelstva a nakonec se dosáhlo toho, že konkurs se nekonal. Ale už tady byla asi nastolena situace pro další problémy, mluvilo se i o případné petici za odvolání starostky. Dále však ve veřejnosti pokračovaly fámy, kolovaly dohady o prodeji Mateřské školky jednomu ze zastupitelů, o stavbě nové Mateřské školy na ne příliš vhodném místě jedinou firmou, která městys oslovila s nabídkou, tedy bez výběrového řízení, o rozporech v radě a v ODS, o situaci se stavem prací na Skleněné vile a o čerpání dotací, pokračovaly i zkušenosti s nedodržením slibů a osobní spory s jednáním úřadu městyse. Také náš předseda kontrolního výboru (možná i jiní) si stěžoval, že paní starostka mu odmítá posílat mailem zápisy s odůvodněním, že má podle zákona možnost prostudovat si je na úřadě. Nebrala ohled na to, že práci pro obec (na rozdíl od ní) dělá ve svém volnu až v noci po práci.

Pryč byly doby, kdy dlouhá léta starostoval pohodový pan Bílý, který vždy dokázal problémy řešit smírnou cestou. Také léta starostování paní Svobodové probíhala v pohodě, protože nedělala rozdíly mezi zastupiteli jednotlivých stran a jednala se všemi, kdo byli ochotni pro obec něco dělat. Sama věnovala své práci veškerý volný čas bez ohledu na své soukromí. Proto jsem jako tehdejší předsedkyně kontrolního výboru žádné problémy neměla. Nedávno jsme si s dlouholetým kronikářem obce panem Králíkem přikyvovali, že i celé zastupitelstvo pracovalo ve shodě, a i když převahu měla ODS, vždy jsme se domluvili. Práce se také udělalo dost, i když to nyní bylo zpochybňováno.

Situace se razantně změnila koncem května, kdy 8 zastupitelů (z 15) požádalo paní starostku o svolání mimořádného zasedání zastupitelstva s programem na odvolání starostky, rady a předsedy finančního výboru. Je třeba říci, že to nebylo vyvoláno ze strany komunistických zastupitelů, ale naopak dvou členů rady za ODS (v té době už z ODS vyloučených), přidala se také další členka zvolená za ODS, stejně jako zastupitel za Věci veřejné a naši čtyři zastupitelé, protože i my jsme měli výhrady. Aby toho nebylo málo, jeden z pravicových zastupitelů a zároveň předseda ODS vyzval, aby se navrhovatelé odvolání vzdali členství v zastupitelstvu. První z nich to odmítla s odůvodněním, že byla zvolena občany. Další dva, místostarostka a člen rady se sice vzdali členství v radě, ale ani oni se nevzdali členství v zastupitelstvu. A náš předseda kontrolního výboru se vzdal také pouze svého předsednictví. Rovněž další průběh zasedání byl dost bouřlivý, hovořilo i hodně občanů. Paní starostka pak přednesla dlouhý výčet akcí, které rada uskutečnila. Proti tomu se postavili naši zastupitelé, protože mnohé slyšeli poprvé, stejně jako redaktorka zpravodaje Florián, která byla na všech zasedáních. Přidali se i další. Ozvali se i občané a chtěli veřejně vysvětlit kolující fámy.

Vystoupila i bývalá místostarostka, která potvrdila své pravicové přesvědčení, ale také řekla, že v zájmu obce chce spolupracovat se všemi, komu jde o blaho obce (včetně komunistů). Podobně se vyjádřil i náš bývalý předseda kontrolního výboru. Další jednání už proběhlo téměř bez problémů (včetně všech odvolání a nových voleb) v poměru 8:7. Neuvolněným starostou byl zvolen Ing. Luboš Valehrach (bez polit. příslušnosti) a místostarostou Ing. František Bareš (KSČM) – zajímavé je, že proti bylo pouze 5. Dalšími členy rady byly zvoleny Mgr. Věra Vojtíšková, Iva Studničková a Dana Šajnová (KSČM). Předsedou finančního výboru byl zvolen Bc. Jan Freudl (VV). Dva členové ODS se členství ve finančním výboru vzdali. Problém nastal až při volbě předsedy kontrolního výboru, což bylo nabídnuto panu Ing. Michalu Cinkovi (předsedovi ODS, ale chtěl zůstat jen členem tohoto výboru) a pak odvolanému předsedovi finančního výboru Ing. Jiřímu Duchoňovi (odmítl). S poznámkou, že tedy "budeme kontrolovat sami sebe" byl předsedou zvolen Ladislav Kratochvíl (KSČM).

Můj komentář: Nejsem nyní členkou zastupitelstva, takže můj pohled nemusí být přesný. Ale z jednání nové opozice (ODS a Nezávislí) se jasně ukázalo, kdo to s prací pro obec myslí vážně a komu asi šlo spíše o něco jiného. Takže ti, kteří chtějí zůstat pouze v zastupitelstvu a vzdávají se členství v komisích, aniž by přijali jakoukoliv další zodpovědnost, mou úctu moc nemají. Možná, že alespoň někteří překousnou svou uraženou hrdost a svůj postoj si ještě rozmyslí. Při rozumné domluvě přeci lze dále pro obec i v opozici pracovat, jako tomu bylo v minulosti. Ostatně, jak by se tvářila ODS, kdybychom se zachovali podobně při povolebním podrazu na nás a naši zastupitelé odstoupili z funkcí. Uvidíme ještě, jak se zachová krajské vedení ODS, zdali místní organizaci nevyloučí, jako i mnohde jinde. Jen by tím potvrdili, že jim jde o politiku, a ne o občany.

Alena Novotná, KSČM

Sbohem školo, musím jít.....

Ač je to neuvěřitelné, tak opět uběhl celý jeden rok a opět je zde tato rubrika. Ale ta tentokrát nebude pouze o odchodu „pátáků“ do dalšího školního života. Kolem školy a nakonec i školky se toho v uplynulém čase hodně napovídalo, a nebylo to vždy povídání hezké. Proto jsme se rozhodli, že na to půjdeme trochu jinak a škole se budeme věnovat jako místu milému, kde je mimo jiné částečně utvářen světový názor našich, zatím velmi malých spoluobčanů. V této rubrice tedy je dán prostor všem, kteří jakýmkoli způsobem, a v jakémkoliv čase, vstoupili do života a i dějin naší toušeňské školy a byli tak laskaví, že se s námi, a i s Vámi rozhodli o své názory, vzpomínky, a to dokonce i velmi čerstvé, podělit.

Tak jdeme do toho.

Poděkování rodičům

Vážení rodiče a přátelé školy.

S koncem napjatého a hektického školního roku si Vás dovoluji oslovit a touto cestou bych Vám rád poděkoval za důvěru i za nebyvalou podporu, kterou jste v minulých měsících věnovali naší škole. Nebudu zastírat, že jsem byl velice mile překvapen.

Moje díky patří všem zaměstnancům základní i mateřské školy, kteří svou sounáležitost v minulých měsících demonstrovali veřejně a v současné době již ne tak veřejně a viditelně stále demonstřují svoji práci.

Pokusíme se navázat na předchozí úspěchy a jistě se poučíme i ze všech nezdarů. Je mi jasné, že každý, kdo hodnotí práci druhého člověka, může nalézt chyby. Nikdo nejsme neomylný. Myslím si ale také, že práce, která za mnou a samozřejmě také za mými kolegyněmi zůstává, je významnější a to především z pohledu většiny rodičů, kteří jsou spokojeni s úrovní školy v té podobě, jakou jsem dokázal za osm let mého působení dosáhnout.

Hezké prázdniny Vám všem přeje Martin Černý ředitel Základní školy a Mateřské školy Lázně Toušeň

Loučení s absolventy základní školy

Dne 29.6.2012 se našich šest žáků pátého ročníku dočkalo překvapení. Vzhledem k tomu, že uvedené datum bylo i posledním dnem jejich působení na naší základní škole, přijali pozvání pana starosty ke slavnostnímu předání pamětních listů. Pan starosta společně s ředitelem školy a třídní učitelkou paní Ivanou Studničkovou, popřáli žákům mnoho úspěchů nejen ve škole. Předání se zúčastnili i rodiče žáků. V letošním školním roce se jedná o tyto absolventy: Milan Chyba, Josef Kostoláni, Dan Müller, Tomáš Nečesaný, Viorel Puscasu, Ondřej Toman. Věříme, že tato milá oslava se stane i tradicí v našem městyši.

M. Černý

Tradici bychom rádi i do budoucna udělali z příspěvků právě končících pátáků, kteří i tentokrátě několika řádky zhodnotili svých uplynulých pět let na naší škole. Opět Vám je předkládáme v naprosto nezměněné formě 😊

Mých pět let ve škole

V září v první třídě jsem se seznámil s Pepou, Milanem a Viktorem. V druhé třídě jsem se ještě držel, to jsem se skamarádil s Petrem Csapkem a Matějem Dolejšem. Ve třetí třídě jsem uměl psát pěkně. Pár dní potom přišel do školy Tomáš Nečasany. Čtvrtá třída byla těžší, a proto jsem dostal z matematiky 2. A pátá třída je zatím nejtěžší.

Dan Muller

V této škole se mi líbilo. No, až na pár průšvihů to bylo fajn. Škoda, že už musím jít pryč, protože je tahle škola jen do páté třídy (což je škoda). Jezdili jsme na výlety na kolech, do divadla, do kina, do zoo, na školy v přírodě a jednou jsme jeli i na parníku. Naše paní učitelky a pan ředitel jsou moc hodní. Těch pět let bych si klidně zopakoval.

pro děti: Děti, nebojte, přijďte k nám do školy, učitelé jsou moc hodní. A naučíte se tu spoustu věcí. Bude se vám to líbit.

Jinde to nezažijete.

Milan Chyba

Ahoj, jmenuji se Ondra. V Toušeni bydlím něco málo přes rok. S našima jsme se přistěhovali ze Kbel v květnu a já musel změnit školu. Ze začátku jsem byl docela smutný, že opouštím své kamarády a školu, ve které se mi líbilo. Ale po nástupu do školy v Toušeni jsem byl příjemně překvapený. Do školy sem oproti Kbelské chodí málo dětí a to jsem docela rád. Je to tu takové přátelštější. I děti mě mezi sebe hned přijaly a hned jsem se s nimi skamarádil. Učitelé jsou tady také fajn a zlepšil jsem si tady známky. Jelikož jsem se přistěhoval v květnu, už jsem nestihl jet s dětmi na školu v přírodě. Letos s nimi pojedou, tak se moc těším.

Spolužáci mě vybrali jako kapitána.

Za tu dobu, co sem chodím se toho tady dost událo. Ve škole nám přibyl nový počítač a televize a máme nové hřiště. Škoda, že už nestihnu tu interaktivní tabuli.

Také jezdíme na kolech, což mě hodně baví. Minulý výlet na kole jsme hodně zmokli, ale přesto to bylo fajn. Na jiném výletě jsme měli krásné počasí. Jeli jsme do Lysé na Labem do muzea. Zažil jsem tady i pouť a to jsem byl překvapený, jak je to tady velké. Byl jsem s našima na čarodějnicích a pozval jsem kamarády ze Kbel. Hodně se jim tady líbilo a chtěli by sem ještě přijet. Pekli jsme špekáčky a soutěžili, kdo bude mít větší oheň.

Sice jsem do této školy nechodil od první třídy, ale zvykl jsem si tady a chodím sem rád.

Škoda, že už poslední měsíc. Ještě se těším na školu v přírodě a vysvědčení.

A pak, hurá na prázdniny.

Ondra Toman

Do toušeňské školy jsem nastoupil v roce 2007. Trošku jsem se obával, jak mi to půjde a jak budou hodní páni učitelé. Při nástupu do první třídy nás bylo šest, proto jsme byli spojeni ještě s jinou třídou. Škola se mi moc líbila a hlavně byla vybavena moderními počítači. V horním patře se nacházejí tři vyučovací třídy a ředitelna. V přízemí je družina, tělocvična, šatna a jedna třída vyhrazená pro mateřskou školku.

Naší třídní byla paní učitelka Ivana Studničková, ale na vyučování se podíleli i ostatní tři učitelé a pan ředitel. Všechny předměty jsem měl rád, ale nejvíce mě bavila tělesná výchova, protože rád sportuji a hraji fotbal. Potěšilo mě, že během let přibýlo nové vybavení jako například nové míče, atletické nářadí. Za můj poslední školní rok bylo vybudováno pod vedením Mgr. Martinem Černým na zahradě hřiště, kde se pořádají různé sportovní akce i oslavy.

Za pět školních let jsem načerpal mnoho znalostí a byli jsme i dobrý kolektiv. Bude nás mrzet, že se rozprchneme do šestých tříd do jiných míst.

Na závěr bych chtěl poděkovat, že měli všichni naši učitelé s námi trpělivost a předali nám dobrý základ do dalšího života.

Josef Kostoláni

Ve škole se mi to líbí, je to tam fajn, kamarádi, hodné učitelky. Moje nejoblíbenější hodina je tělocvik a angličtina. Ve třídě je nás šest, rozumím si s Viktorem a nejlepší kamarád je Pepa, ale kamarádím se se všemi. Můj kámoš Milan je silnej, ale nikdo se tam nepere. Máme nové hřiště, hrajeme tam fotbal, vybíjenou a přehazku. Taky jsem měl vši. Pan ředitel nás učí na počítači matematiku, je tam sranda. Dostáváme svačinu, každý den ráno si chodíme pro mlíčka. Můžete si ale i koupit svačinu, pití, mléko třeba jahodové. Každý den jdeme po třetí hodině na hřiště se všemi třídami, jsme tam 15 minut a hrajeme různé hry. V naší škole není ani jeden den nuda, i když se musím každý den učit češtinu i matematiku.

Tomáš Nečasany

Bylo to krásných pět let a já jsem se toho moc naučil. Nejhezčí to bylo na výletech. Ale i ve třídě.

Bylo to krásné, byli jsme i v jeskyních, lesích a hradech. Na tuhle školu nezapomenu.

Na škole v přírodě to bylo také zajímavé. Hráli jsme různé hry jako třeba ringo, vybiku, šípkovanou a spoustu dalších. A za těch pět let jsem si našel moc kamarádů.

Viorel Puscasu

Kdo je kdo, aneb historický kvíz

Děti 4. a 5. třídy se ve 2. pololetí tohoto školního roku věnovaly ve vlastivědě poznávání dějin našeho státu. Seznámily se také s nejdůležitějšími českými panovnicemi, které se pak pokusily portrétovat.

Poznáte je?

1. kreslil Vít Rychtařík

2. kreslil Matyáš Marek

3. kreslila Sandra Peštová

4. kreslil Milan Chyba

5. kreslil Šimon Muller

6. kreslil Ondra Toman

7. kreslila Kristýna Korelová

Správné odpovědi najdete na 39. straně Floriána.

Vzpomínky na toušeňskou školu

Ve svých dvaceti letech jsem nastoupila do toušeňské školy jako začínající učitelka.

Mimo vyučování jsem se věnovala sportu a kultuře. Cvičila jsem v Sokole, nacvičovala jsem spartakiády, s dětmi jsem jezdila na výlety po okolí, tábořili jsme a stanovali. Vedla jsem taneční soubor, připravovala jsem různá veřejná vystoupení a děti se účastnily okresních a krajských soutěží.

Když jsem se stala ředitelkou školy, pokračovala jsem v dobrých tradicích naší malotřídky. Ve vzdělání jsem se nebránila samovzdělávání a přijímání nových vyučovacích metod s moderními pomůckami, zvláště s didaktickou technikou. Ta byla v té době velkou novinkou. Naše malotřídka měla vynikající výsledky, a proto k nám přijížděli na exkurzi učitelé z celého okresu, ale i ze světa.

Na základě dlouhodobých mimořádných úspěchů jsme se stali fakultní malotřídkou. Připravovali jsme nastávající učitele pro jejich povolání. V té době jsem se s PFUK podílela na tvorbě učebnic pro 1. stupeň ZŠ a metodických příruček pro učitele.

Součástí výuky byla i výchova. Zde jsem dbala na to, aby se děti ve škole cítily jako doma. Aby důvěřovaly učitelům a aby měly mezi sebou hezký vztah. Na veřejnosti jsem je vedla k tomu, aby zdravily toušeňské spoluobčany, lázeňské hosty a aby se chovaly s úctou ke starým lidem a aby jim pomáhaly. Ve škole bylo veselo. Zpívalo se, tančilo a sportovalo.

Poděkování patří všem mým bývalým kolegům, ale i vynikajícím rodičům. Ti s námi byli v neustálém kontaktu. Pomáhali nám a pomáhali i svým dětem. Za mého dlouholetého působení ve škole si nevzpomínám na žádné větší problémy s kázní.

Zvláštní pozornost si zaslouží náš letní pionýrský tábor v Přivěticích. Vždy jsme toužili mít svůj vlastní tábor. A ten se nám díky řadě nadšenců z řad učitelů, rodičů, bývalých žáků, přátel školy a kamarádů, podařilo vybudovat na „HADÍ LOUCE“ v rokycanských lesích.

Pomohli nám: Obecní úřad Lázně Toušeň, Školní statek, PFUK, hostinec u Walliánů, BSS Brandýs nad Labem, Prefa Toušeň, Slatinné lázně Toušeň, Obecní úřad Přivětice, polesí Přivětice a sponzoři z řad rodičů. Tábor byl pro 60 dětí a 20 dospělých. Atmosféra, příroda a nadšení všech se nedá popsat. Všichni dospělí pracovali na přípravě v průběhu tábora bez nároků na plat. Ze svého volna, ze své dovolené. Tábořem zněly kytary a zpěv. Vedoucí připravovali dětem originální zábavu. Měli jsme i svoji táborovou hymnu.

Refrén hymny:

*Jo, tábor je náš,
a všechny tu vítá
ty večery znáš
i rána když svítá,
jo, tábor je náš!*

Tábor stál na louce u lesa s rybníkem. Vzdáleni od vesnice, v krásném prostředí. Jezdili jsme tam téměř 10 let. Po Sametové revoluci dostal zpět pozemek původní majitel, který zrušil všechny tábory ve svém revíru.

Nikdy nezapomenu na nadšení všech, kteří mně pomáhali nejen s táborem, ale i během školního roku. Vedli zájmové kroužky, pomáhali zajišťovat školní akce, oslavy v obci, kulturní a sportovní soutěže. Všem kantorům, rodičům, bývalým žákům, přátelům školy a kamarádům patří můj velký dík.

Děkuji také pánům starostům, a to panu Václavu Bendovi a panu Františku Bílému, kteří již bohužel nejsou mezi námi. Spolupráce s nimi byla senzační. Oni si vážili naší práce a my jsme jim byli vděční za jejich péči o školu.

Když mě ve funkci ředitelky vystřídala kolegyně paní Mgr. Marcela Lazáková, byla jsem šťastná, že mohu jako důchodce zůstat ve škole a nadále využít své pedagogické zkušenosti. Po odchodu paní Mgr. Lazákové, jsem odešla ze školy i já. A to navždy. Našla jsem si hezkou práci na recepci v toušeňských lázních.

Toušeňské škole jsem dala 40 let svého života a nelituji toho! Naopak. Jestli se znovu někdy narodím, zase se do ní určitě vrátím.

P. S. Děkuji redakci Floriána, že si na mě vzpomněla a tím mně dala příležitost zavzpomínat.

Olga Kühnelová

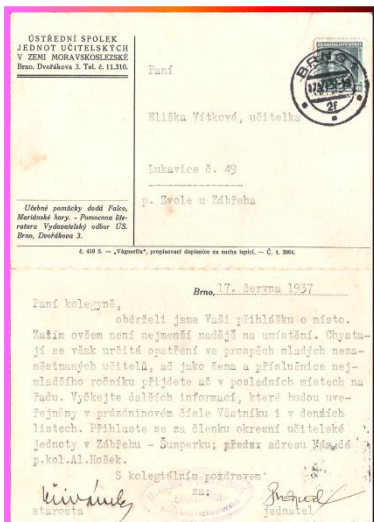
Vzpomínka nejmilejší

Naše maminka Eliška Hermutová se narodila 14. 7. 1917 v Lukavici na Moravě, rodné obci svého otce Ladislava Vítka. Maminka Emma Seidl, rodačka z Úpice, se svým manželem provozovala restauraci a pletárnu průmyslového zboží. V roce 1936 absolvovala Eliška Zemské reálné gymnázium v Litovli a v roce 1937 Státní ústav učitelství v Olomouci.

Těšila se, že se splní její velký sen – učit děti. Doba však byla složitější, nezaměstnanost zasáhla i ve školství, v roce 1938 došlo k záboru českého pohraničí Němci a k přesunům obyvatelstva. Služební průkaz prozrazuje těžkou cestu: učitelka hospitantka bez nároku na odměnu, praktikantka, výpomocná, poté zatímní učitelka, od roku 1943 učitelka v Lomu u Mostu na osmileté obecné dívčí škole. Zde také zažila bouřlivý konec okupace pod Krušnými horami, kdy se po zvuku sirény řítily děti do krytů ve sklepě, v lese, v šachtě...Tyto zážitky zůstaly v její mysli po celý život.

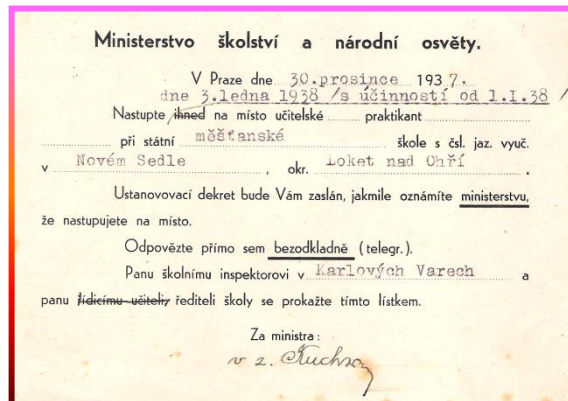
Po osvobození bylo mamince nabídnuto místo ředitelky této školy, ona se však 6. 6. 1945 provdala a následovala svého manžela Josefa Hermuta – našeho tatínka – do jeho rodné Toušene. Zde vyučovala na místní obecné, později národní a poté základní škole plných 27 let. Kolektiv učitelů s ředitelem Zemanem ji pěkně přijal, svých kolegů si velmi vážila –

Ludmily Robovské, Emilky Korandové, Emilky Činovcové, přítelkyní jí byla Olga Karpašová a měla ráda mladičkou Olinku Moravcovou, později dlouholetou ředitelku místní školy Olgu Kühnelovou.

Prožila všechny změny ve školství, úpravy osnov a nespočet školení, které od r. 1945 učitele stíhaly. Vždy všechny úkoly plnila svědomitě, nikdy se nepovyšovala. Vrozená skromnost a sebekritičnost jí vždy velela zůstat spíše v pozadí, někdy k vlastní škodě.

Vzpomínám, že asi v roce 1950 byla pověřena, jako nejmladší členka učitelského sboru, výukou tehdy povinného ruského jazyka, který se musela při denní práci a péči o dvě malé dcery – „za pochodu“ – naučit. Po večerech vedla Lidové kurzy ruštiny pro rodiče svých žáků a další zájemce. Škola se jí stala druhým domovem – práci s dětmi milovala a věnovala jí maximum času, i na úkor svého zdraví. Předat dětem co nejbohatší

vědomosti a dovednosti, učit je dobrým mezilidským vztahům, to byl hlavní cíl jejího snažení. Smysl pro povinnost jí nedovolil žádnou činnost odbývat a totéž vyžadovala i od svých žáků. Často jsme my, její vlastní děti, žářily na ten čas, který věnovala jiným. O domácí práce jsme se většinou dělily s tatínkem. Dala nám však do vínku samostatnost, poctivý vztah k práci i pochopení pro druhé.

Po odchodu do důchodu pečovala i s otcem o svou maminku a o tetu, přesto se živě zajímala o bývalé žáky, o dění v celé obci a hlavně v milované škole, pokud jí to zdravotní stav dovolil. Z dnešních učitelů a žáků toušeňské školy by měla jistě velkou radost a přála jim to nejlepší.

Budeme rády, když si na ni také vzpomenete.

Eva Kučerová, Iva Skálová

Jak si jistě vzpomínáte, jedním ze stěžejních požadavků na ředitele našich školských zařízení, bylo vypracování koncepce na téma „co škola dál“. Ta je touto cestou představena i Vám.

Moje KONCEPCE

Koncepce Základní školy a Mateřské školy Lázně Toušeň 2012 vychází, jak z koncepce z roku 2004 (kterou se nám podařilo bezmála naplnit), tak i z koncepce z roku 2005, kterou naplňujeme beze zbytku. Jedná se o dokument, který by měl být neustále živý, a který musí flexibilně reagovat na aktuální možnosti a dění u nás i potřeby dětí. Proč se odvolávám a hovořím ve své koncepci o minulosti navazující na budoucnost? Jelikož jsem zastáncem standardních a odpovědných podložených činností jednotlivců i kolektivu. Svou práci chci dělat se vši zodpovědností a prosazovat do ní koncepční opatření. Nechci jednat ukvapeně, s cílem vytvářet krátkodobé a nekoncepční efekty.

HLAVNÍ CÍL

Naplnit požadavky školních vzdělávacích programů Barevná školka a Barevná škola.

VEDLEJŠÍ CÍLE

1. Poskytnout žákům kvalitní základy všeobecného vzdělání.
1. Vytvořit podmínky pro další vzdělávání, komunikaci mezi lidmi a uplatnění v životě.
2. Rozvíjet osobnost každého žáka, aby byl schopen samostatně myslet, svobodně se rozhodovat a projevovat; to vše v souladu s obecně uznávanými životními a mravními hodnotami.
3. Navázat spolupráci s rodinou dítěte, tak aby obě instituce spolupracovaly a vycházely si vstříc.
4. Nabídnout dětem možnost smysluplného využití volného času.
5. Vytvořit vhodné prostředí, jak materiální, tak i především personální.

PROSTŘEDKY K DOSAŽENÍ CÍLŮ

Vzdělávací program základní školy a mateřské školy:

Základní prostředek k plnění hlavního cíle je vlastní školní vzdělávací program, který svou náplní musí být stále aktuální a musí reagovat na změny ve vyučovacím procesu. Při plnění vzdělávacího programu je třeba nepamout na cíle hodnotové, orientované k formování osobnostních rysů a mravních vlastností žáků.

Oblast řízení výchovně vzdělávacího procesu

A. Prohlubovat efektivitu výuky tím, že bude založená na:

- a) aktivní práci žáka a jeho snaze o svoje osobní maximum (strategií budou vyučovací metody a pomůcky, které k takové práci vedou, a poskytování okamžité zpětné vazby při procesu učení, následné sebehodnocení a hodnocení, výuka orientovaná na život městyse a regionu)
- b) na předem stanovených a spolu s dětmi vytvořených pravidlech života školy, s cílem přijmout pravidla vnitřně za svá a spolupodílet se na fungování školy
- c) souladu školního vzdělávacího programu a cílů rámcově vzdělávacího programu a získávání klíčových kompetencí, jako nutnosti pro budoucí život lidí žijících v EU
- d) průřezových tématech, které jsou mostem mezi výukou a reálným životem lidí
- e) péči o děti nadané i děti s poruchami učení (především individuálním sebehodnocením a hodnocením dětí, prostupností vzdělávání v jednotlivých ročnících a volitelnými předměty)
- f) úzké spolupráci výchovného poradce a preventisty patologických jevů s organizacemi: pedagogicko-psychologická poradna, Policie, Hasiči
- g) spolupráci s ostatními školami v okolí včetně mateřských, Radou školy, spolky městyse Lázně Toušeň, nevyjímaje i městysem Lázně Toušeň

B. Umožnit žákům vzdělávat se ve školním prostředí tak, aby měli pocit **bezpečí**, chybu viděli jako cestu, jako stupeň učení. Vše dle zásad „SSS“ (smysluplnost, spolupráce, svobodná volba postupu). Tím zajistit naplnění lidských potřeb.

Prostředí a klima základní školy a mateřské školy

Věnovat pozornost celkovému kulturnímu prostředí školy, kvalitě řízení a především systému mezilidských vztahů. Ty jsou dány vztahy mezi učiteli a žáky, učiteli a rodiči, a především mezi žáky samotnými.

Dále rozvíjet loajalitu ke škole, která je dána podporou cílů školy a zájmem o vše, co s prací školy souvisí.

K základnímu předpokladu kvalitního klimatu organizace je úzká a přímá spolupráce mezi pedagogickými zaměstnanci obou subjektů, spadajících pod jeden právní celek. (Pozn. Rozdělení obou institucí takového rozměru, by mohlo dojít k roztříštění jejich priorit a ke zmatkům při jejich řízení a organizaci, dále pak k jejich střetům při prosazování učebních programů.)

Dobrá kvalita vztahů zvyšuje efektivitu výuky, atmosféru v kolektivu ve třídách i ve spolupráci školy a školky.

Organizace základní školy a mateřské školy

Opора je v organizačních rádech škol se všemi kompetencemi. Dále v organizační dokumentaci školy.

Základní škola je organizována ve třech třídách, s tendencí přejít na čtyřtřídní uspořádání. Mateřská škola je organizována ve dvou třídách.

V základní škole se budeme snažit i nadále zachovat co nejvíce ročníků v samostatných třídách. V mateřské škole zůstává věkově různorodé složení tříd přínosem pro další rozvoj dítěte.

Při vlastním organizování prosazujeme osobní zodpovědnost a zainteresovanost, dále autoritu, která vychází z osobních a profesionálních kvalit.

Talentovaní a integrovaní žáci

Základní škola i mateřská škola bude vytvářet prostor pro všechny žáky.

Ve spolupráci s psychologem škola pečuje o žáky se specifickými poruchami učení a chování. Pokračuje spolupráce s logopedem.

Škola připravuje talentované žáky na možnost úspěšného složení přijímacích zkoušek na víceleté gymnázium.

Informuje rodiče i děti o nabídce škol poskytujících další stupeň vzdělání.

Mateřská škola díky úzké spolupráci a jednotě se základní školou, včas upozorňuje na žáky s poruchami učení i na žáky s mimořádnými předpoklady. Základní škola díky tomu získává ucelené informace.

Mimotřídní a zájmová činnost

Mimotřídní a zájmová činnost je nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu.

Důležitým aspektem je opora v práci školní družiny, která především vychází ze svého vzdělávacího programu.

Dále budeme dětem nabízet:

Rozšířenou výuku na hudební nástroje

Dramatický kroužek

Výtvarný kroužek

Sportovní a pohybové hry

Taneční kroužek

Počítačový kroužek

Výuku plavání

Organizaci školy v přírodě

Přestávkové hrací koutky- možnost využívat venkovní i vnitřní prostory

Využití prostor školy pro zájmové útvary nesouvisející přímo s činností školy

Škola a veřejnost

Spolupracujeme s rodiči, poskytujeme jim základní a objektivní informace o dětech.

Ke komunikaci využíváme i důvěru rodičů.

Snažíme se udržet kvalitní oboustranný tok informací.
Veřejnosti poskytujeme dostatečné množství informací o škole, např. formou webových stránek.
Spolupracujeme se všemi spolky městyse Lázně Toušeň.
Prostory školy a školního hřiště chceme poskytnout při splnění smluvních podmínek veřejnosti.

Trendy

Výtvarná, hudební a tělesná výchova jsou prioritní osou pro vzdělávání v mateřské i základní škole, rozvíjejí kreativitu dítěte a umožňují dítěti se seberealizovat.

Výpočetní technika a její uplatnění u dětí mladšího školního i předškolního věku je nedílnou součástí výuky.

Multikulturní výchova je součástí školního vzdělávacího programu.

Pružně reagovat na rychle se vyvíjející možnosti vzdělávání dětí.

Pokračovat v podpoře dalšího vzdělávání učitelů.

Materiální předpoklady

Budovy základní školy a mateřské školy i jejich okolí v současné době vyhovují plnění hlavního cíle. Pro zajištění ještě komfortnějšího chodu obou středisek by bylo vhodné realizovat následující akce:

a) Mateřská škola.

Dokončit rekonstrukci a obměnu nábytku.

Zrekonstruovat toalety v přízemí budovy MŠ.

Obměnit zbývající podlahové krytiny.

Doplnit školkové hřiště o nové herní prvky.

Pro čekající rodiče vybudovat pergolu při vchodu do areálu MŠ.

Prostříhat a zrekonstruovat porost jehličnanů v areálu školky.

V případě dostatku finančních prostředků ze strany zřizovatele a jejich alokovaní pro zvýšení kapacity MŠ, připravit společně s příslušnými odborníky (architekt, stavební inženýr apod.) studii projektu na rozšíření stávajících prostor MŠ se všemi souvisejícími zákonnými opatřeními a souvislostmi (např. kapacita hřiště, využití externích prostor apod.)

Dále viz. „Analýza budoucí perspektivy růstu počtu dětí v mateřské škole resp. základní škole“

b) Základní škola

Výměna oken v celé budově.

Postupná realizace rekonstrukce elektrických rozvodů a následná rekonstrukce vnitřních omítek.

Rekonstrukce toalet v celé budově základní školy.

Vybudování doskočiště pro doplnění školního vzdělávacího programu Barevná škola.

Prostřednictvím dotace Peníze do škol z fondů EU dovybavit učebny multimediální technikou.

Vybudovat nové šatny pro další žáky.

V budově současné obecní knihovny zřídit oddělení školní družiny.

Dovybavit nové hřiště o další sportovní prvky.

Postupně vyměnit podlahové krytiny v učebnách základní školy.

Zrekonstruovat kryty topení v tělocvičně a následně pak v celé budově školy.

Zrekonstruovat oplocení areálu školy.

c) Školní jídelna

Výměna kuchyňského profi robota.

Pořídit ohřívač talířů.

Vyměnit druhý nevyhovující sporák (plynový).

Pořídit profi ruční mixér.

Vyměnit černé nádobí.

Personální předpoklady

Snažit se o maximální kvalifikovanost pedagogických pracovníků a stabilizaci kolektivu.

Oblast řízení lidských zdrojů

1. Budovat „kulturu školy“ jako vyvážení zaměření na výkony a zaměření na vztahy, „Každý jednotlivec je součástí celku.....a tím jej ovlivňuje a vytváří“

2. Motivovat učitele k vysoce profesionální a kvalitní práci a vzájemné spolupráci, ovlivňovat postupně myšlení lidí a tím vytvářet ideální prostor pro výuku, „Vnitřní síla nakazí tvořivostí druhé....“

- a) prožitím úspěchu z tvořivé práce, ke které učitelům vedení školy vytvoří podmínky jak v oblasti výuky, tak při spolupráci s rodiči, veřejností, v oblasti prezentace školy na veřejnosti (v souladu s Maslowovou pyramidou lidských potřeb)
 - b) delegováním funkcí v pedagogickém sboru
 - c) systémem odměňování a předem danými kritérii odměňování včetně mezd učitelů i z projektu ESF
 - d) přátelským klimatem, ale i spravedlností, důsledností v kontrole
3. Obohatit vědomosti učitelů, které získali v minulých letech, o praktické výměny zkušeností z praxe a zkušenosti doplňovat o metody vedoucí ke klíčovým kompetencím (o práci s textem metodami kritického myšlení, činnostní učivo, projektové vyučování a integrovanou tematickou výuku, skupinovou a kooperativní práci, způsoby poskytování zpětné vazby, hodnocení, průřezová témata). Učebnice alespoň částečně dále nahrazovat prací s originálními zdroji (mapy, atlasy, grafy, encyklopedie, internet, výukové PC programy, slovníky.....)
4. Frontální výuku nahrazovat skupinovou a kooperativní výukou a svoji přípravu na vyučování orientovat více na organizaci výuky než na obsah a obsah vzdělávání doplňovat o oblasti zájmů žáků a informace, které si žáci sami umí zjistit, vyhledat a tím je motivovat ke vzdělávání (v souladu s výstupy RVP). Orientovat se na pomůcky a učebnice, které žákům umí poskytovat zpětnou vazbu, a tím ulehčovat učitelům práci a současně vést žáky k odpovědnosti.
5. Nepedagogické pracovníky začleňovat do aktivní práce školy, vidět je jako partnery, seznamovat je s děním školy i zásadami výchovně vzdělávacího procesu, jehož jsou součástí a budovat u nich odpovědnost za efektivní provoz školy.

Strategie a plánování

1. Stávající vizi školy z roku 2004, 2005 a 2012 se i v budoucnu snažit rozšířit o budování sounáležitosti žáků ke škole, městy a regionu tak, aby se na formulaci podíleli všichni zaměstnanci a byla pro ně přijatelná.
2. Spolu s učitelským sborem pokračovat ve formulaci současného poslání školy.
3. Z ESF vytvořit projekt, který by nastartoval a finančně podpořil :
 - a) modernizaci výuky, získávání pomůcek podporujících švp (křížovým financováním)
 - b) tvorbu pomůcek, dobrovolnou tvorbu metodický listů, výměnu materiálů a zkušeností mezi učiteli školy a škol v okolí jako podporu školnímu vzdělávacímu programu (a současně učitele za tuto práci velmi dobře ocenit)

Ve spolupráci se zřizovatelem:

- a) stanovit ekonomický plán obnovy školy, zpracovat potřebnou dokumentaci (průzkum statiky, tepelný audit, projektovou dokumentaci k přístavbě a rekonstrukci školky atd.)
- b) volit strategie - k vylepšení stavu zastaralé budovy a k energetickým úsporám (např. výměna oken, topení, elektroinstalace) - dále budovat sportovně relaxační areál v zadních prostorách školy- najít řešení nedostatku prostor - vyřešit naprosto nevyhovující podmínky pro kvalitní týmovou přípravu učitelů v prostorách jedné malé ředitelny spojené se sborovnou

Z Á V Ě Ř

Při prosazování své koncepce a z ní vyplývajících cílů počítám s pomocí všech, kteří se doposud podíleli na naší činnosti a kterým není lhostejné prostředí našich dětí. Patří sem vedle rodičů žáků i všichni spoluobčané včetně vedení městyse Lázně Toušeň. Za sebe mohu říci, že naše vzájemná spolupráce a seberepektování bude jeden z velmi důležitých cílů mé práce.

Díky získané důvěře a dosažené kvalitní úrovni je třeba udržet popularitu školy tak, aby nedocházelo k prudkému úbytku žáků. Zůstává i tendence uchovávat si absolventy mateřské školy pro přijetí do základní školy.

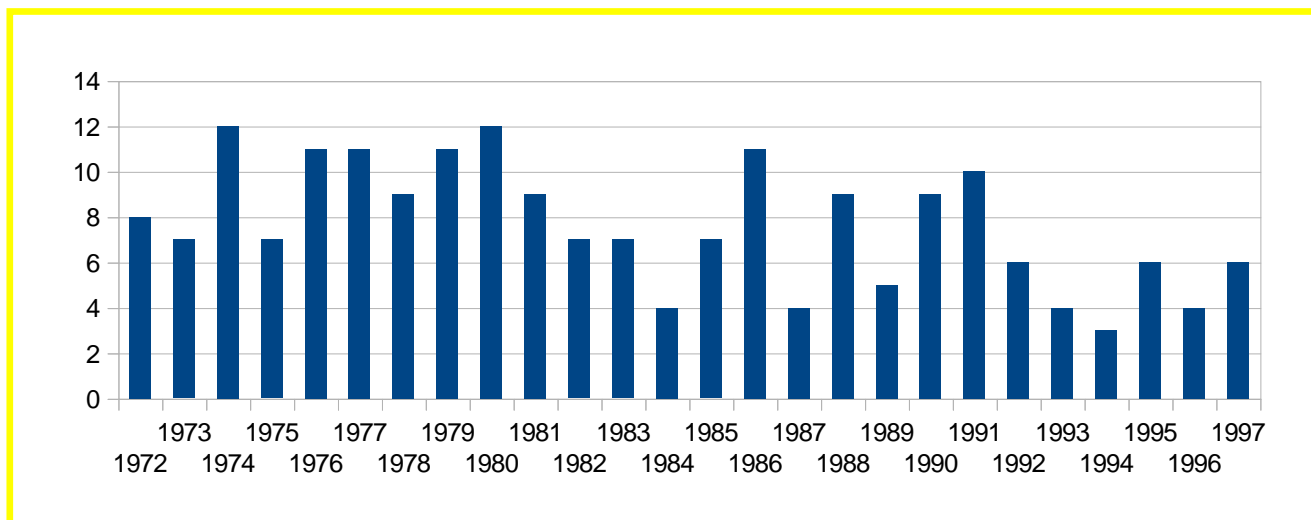

Analýza budoucí perspektivy růstu počtu dětí v Lázních Toušeni

V současné době tzv. Baby boomu je tendencí se pokoušet razantně měnit kapacity mateřských škol popřípadě i základních škol. Po prostudování stromu života k datu 13.3.2012 přináším analýzu skutečností uvedených v tomto dokumentu.

Graf 1.

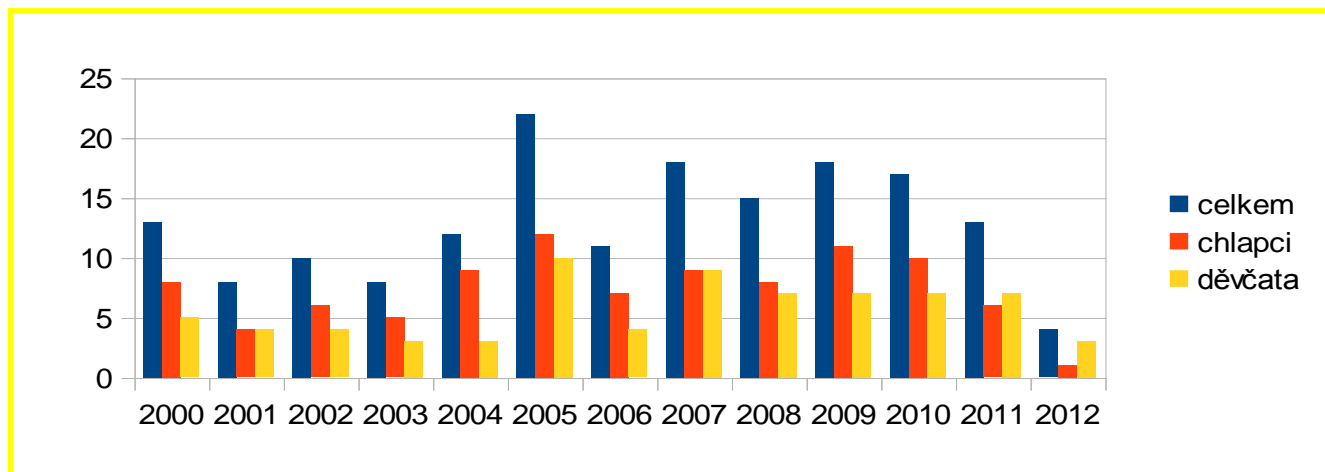
Počet žen v Lázních Toušeni v tzv. produktivním věku: datum narození 1971 – 1997

V grafu vidíme zcela zřetelně příčiny velkého množství narozených dětí a to pokud si dobře všimneme ročníků 1976-1980. To jsou přesně ty ročníky žen, které v současné době ovlivňují počet narozených dětí. Tím i počet dětí hlášených do mateřské školy. Dále nutně si všimnout tendence, která pokračuje v dalších ročnících 1982-1997. To jsou potenciaální rodičky pro následující roky. Je zde vidět pokles (vyjma roku 1986). Tento graf by nám měl ukázat perspektivu růstu populace v městysi Lázně Toušeni s výhledem cca deseti let. Podle tohoto grafu dojde v nejbližší době (rok) ke stabilizaci počtu narozených dětí a následně poté k poklesu nově narozených dětí.

Graf 2.

Počet dětí v Lázních Toušeni ve věku 0-12 let ke dni 13.3.2012

Tento graf nám ukazuje krátkodobou perspektivu naplnění kapacity mateřské školy a základní školy.

Je zde opět zřejmý pokles dětí. Nárůst počtu obyvatel, vzhledem možnosti dalšího rozvoje obce, doplní možné budoucí chybějící děti do kapacity školky i školy.

Pro krátkodobý horizont by bylo vhodné navýšit kapacitu školky o cca 6 míst. Kapacita školy 100 je dle dostupných dat vyhovující a je nutné jen rozšířit kapacitu družiny. Kapacitu jídelny by také bylo vhodné navýšit a to na cca 130 jídel (lze realizovat).

Jedním z možných řešení je rekonstrukce a dostavba stávající budovy mateřské školky a vybudování detašované zahrady. Veškerým těmto úpravám předchází studie o způsobu realizace navýšení kapacity stávající MŠ. Mým ideálním předpokladem a po konzultaci s odborníky řešitelným, je rozšíření kapacity budovy MŠ na celkový počet 42. Po odeznění Baby boomu by došlo k redukci dětí tak, že detašovaná třída v

základní školy zanikne a školka s kapacitou 42 dětí bude do budoucna dostačující. Exponované mezidobí bude vyplněno třídou v budově základní školy.

Martin Černý ředitel Základní školy a Mateřské školy Lázně Toušeň

Spolky a jiná zájmová seskupení

Baráčníci v Polabí

Výstava s tímto názvem naplnila od 26. května do 17. června oba výstavní prostory přízemí Oblastního muzea v Brandýse n/L. Příležitostí bylo 110. výročí ustavení I. župy polabských baráčníků Mistra Pavla Stránského ze Zápské Stránky. Každá z obcí župy zde proto měla svůj panel se základními daty, historickými dokumenty a stručnou historií. Mimořádnou podívanou nabídly bohatě vyšívané prapory. Ve vitrínách se představily v různých podobách nepostradatelné kultovní předměty obcí: domeček, rychtářské právo, svícny, pamětní stuhy i národní kroje na panenkách. V jednotném slohu výstavy působily poněkud nesourodě jen obličejové současné figurín, jak je známe z výloh módních salonů, protože zde předváděly baráčnícký svéráz, tedy ve zjednodušené stylizaci národních krojů, a nepřítomný unylý výraz tváří bez života k baráčníkům rozhodně nepatří. Baráčníci jsou vzorem družnosti, sousedské vlídnosti, dobré mysli a povědomí o jistotě tradic. Není jim lhostejné, jak se oblékají a co si myslí. Svému záměru přispívají a snaží se v jeho zájmu všichni – v Brandýse, Vrábí, Boleslavi, Chrámě, Kostelci, Zápech, Mratíně, Zárybech...

Podíl, kterým přispěla výstavě baráčnícká obec Lázně Toušeň, byl možná méně nápadný, ale ve skutečnosti doslova lvi. Nejen ve srovnatelně zdobných diplomech a všech dalších kultovních předmětech, ale také v nových medailích a pamětních listech, a ještě viditelněji v množství fotografií a dalších dokumentů z valných sedění, z rychty, z výletů, s význačnými hosty včetně pěvkyně Jarmily Novotné, generála Tomáše Sedláčka, kardinála Miloslava Vlk a prezidenta Václava Klause. Toušeňská reprezentace byla sloupem celé výstavy.

Ačkoli výstava, byť bohatá, trvala jen krátce, něco důležitého po ní zůstalo: **Sborník vzpomínek**. Na sedesáti stranách velkého formátu je v téměř čtyřiceti článcích barvitě ilustrované čtení o všem možném: o zapomenutých řemeslech, o hospodářstvích, o pochoutkách, o oblékání, o květinách... Samozřejmě je tu historický úvod o baráčnících a jejich práci ve prospěch zachování lidových tradic a zvyků, starých regulí a oslovení, o dobrých sousedských vztazích a vlídné náladě. Zcela novou baráčníckou notou je ve sborníku vzpomínání na dobu mnohem méně vzdálenou: na dětství dnešních baráčníků. Do jejich bystrého obzoru zde vstupují vůbec poprvé i školní brigády, sklizeň chmele, sbírání mandelinky bramborové, mladá móda a vůbec zážitky, které se dosud nezdály být zralé pro zaznamenávání. Najednou se ale ukazují jako prozíravě rozeznělá struna, která nejen zaujme, pobaví a poučí, ale také dokumentuje a dává příklad smířlivého posuzování běhu světa – příklad, na který lze dál navazovat. Vedle četných fotografií vstupují do ilustrací s naprostou přirozeností také obrázky Josefa Lady. Svým kouzlem, úsměvností, svou opravdovostí a souzněním nostalgie s vtipem jsou baráčníckému vidění světa velmi blízké. Výtvarnou linku sborníku uzavírá Ladův kalendář pro všech dvanáct měsíců v roce.

Podobně jako u výstavy, také u sborníku je největším překvapením *autorský kolektiv*: výhradně toušeňská sestava. PhDr. Ludmila Konopková bděla nad jazykovou a pravopisnou čistotou, napsala vlastní vzpomínku na pečení a vaření („řepánky“ a „zablafuňky“) a redakčně připravila čtyři tematické výběry z obsáhlých pamětí Jaroslava Špaka. Alena Šedová přispěla sedmi vlastními

články. Eva Kučerová vedle mravenčích redakčních prací se podílela na třech článcích. Rychtář Jiří Kučera osvědčil v osmnácti (!) článcích pozoruhodné fejetonistické schopnosti, postřeh, znalost, rozhled i smysl pro humor a svěbytný spisovatelský rukopis. Díla toušeňské redakční plejády doplnily spisovatelsky dvě vzpomínky z připravovaných literárních pamětí Ing. Miloše Pulkrábka, dvě vzpomínky bývalého rychtáře Jana Zahradky a jeden článek od baráčníckého ponocného Josefa Konopy. Jako by se tu představila celá spisovatelská dílna.

Velké překvapení, nemalá práce, ale zejména příjemné a v zachycených podrobnostech i v celku hodnotné vzpomínkové počtení představuje v baráčnícké župě a tím i v regionu naprosto ojedinělou, novou hodnotu, jejíž dokumentační cena s časem ještě poroste. Náklad pouhých dvou set výtisků nebude stačit.

jkv

Jubilující Sokol

Založením Tělocvičné jednoty pražské, brzy nazvané Sokol, v Praze 16. února 1862 vznikl opěrný pilíř veřejného života, který zásadně ovlivnil další vývoj českého národa a státu. Zakladatel PhDr. **Miroslav Tyrš**, historik umění, estetik a vysokoškolský profesor dějin, určil Sokolu směr k souběžnému rozvíjení těla a ducha, k tělesné zdatnosti a síle a zároveň k jejich ušlechtilému ovládnutí. Prvotním vzorem mu byl antický řecký ideál souladné krásy těla i ducha, v novodobém naplnění však postoupil dál také k pěstování cti, obětavosti,

odpovědnosti a kázně ve prospěch celku. V sokolské myšlence se výrazně uplatňovalo vlastenectví v podobě vzdělané oddanosti národní kultuře a jejím tradicím.

Ohlas byl obrovský, dnes nepředstavitelný. Na rozdíl od jiných organizací Sokol sdružoval své členy bez rozdílu náboženského nebo politického smýšlení a bez ohledu na věk, vyžadoval sebeovládání, ale zároveň umožňoval uvolnění, zábavu a uplatnění v kulturních směrech, zejména v divadle a zpěvu. Sokolský pozdrav *Nazdar!* v sobě nese zvolání „*Na zdar velkého divadla Národního!*“ Společná cvičení – sokolské slety – znamenaly jedinečnou, úchvatnou podívanou a v celosvětovém měřítku budily obdiv a mimořádné uznání. Krajané zakládali tělocvičné jednoty Sokol také ve Slovinsku, Srbsku, Chorvatsku, Bulharsku, Polsku, Lužici, Rusku, Rakousku, Švýcarsku, Francii, USA, Kanadě a Austrálii. V době I. světové války členové Sokola přirozeně vytvořili nejpevnější jádro českých vojenských legií v zahraničí, bez jejichž úsilí a obětí by nemohl vzniknout samostatný stát v podobě republiky.

V Lázních Toušeni vznikla *Tělocvičná jednota Sokol* již čtyři dny po 28. říjnu 1918 zásluhou studenta **Břetislava Zahradníka**. Prvním jejím starostou byl zvolen **Antonín Janda**, statkář a majitel cihelny. Oba se zasloužili i o stavbu sokolovny, která slouží sportu a kultuře dodnes.

Vzepětí a význam Sokola v Československu a podíl na budování jeho vnitřních občanských kvalit neměly obdoby. To byl také hlavní důvod, proč se Sokola tak děsivě obávaly totalitní režimy, proč tuto organizaci jako vůbec prvou zničili fašisté – Břetislava Zahradníka umučili – a proč ji z její poválečně obnovené činnosti rozprášili komunisté. Sokol byl oběma nebezpečný neovladatelností z vnějšku, pevnou vůlí členů, provázaností jednot a žup, oddaností zcela jiným myšlenkám, než politickým.

Obnova po sametové proměně byla o to obtížnější, že pamětníkům původního Sokola začínal věk sedmdesátkou a už se nemohli plně přizpůsobit novému rychlému životu. Jak nadchnout pro dávnou životní zkušenost vnuky? Obtížnost i cestu shrnul nejvýstižněji do jediné věty čestný starosta Tělocvičné jednoty Lázně Toušeň armádní generál Ing. **Tomáš Sedláček**: „*Kdyby se Sokol mohl v těch pěti nešťastných desetiletích mezi roky 1939 a 1989 rozvíjet, byl by dnes na úrovni nové doby, a tam je třeba začít, už se nevracet.*“ Právě to se v Lázních Toušeni podařilo v podobě divadla, které se postupně stalo hlavní činnou složkou obnoveného toušeňského Sokola. Za obnovitelskou a uměleckou zásluhu byl vyznamenán hlavní režisér a herec **Václav Shrbený** Zlatým odznakem J. K. Tyla jako vůbec první sokolský divadelník v nové době (2002).

Díky všem nestárnoucím sokolským vlastnostem a díky modernosti, kterou přinesli režiséři Mgr. **Anna** a Ing. **Dušan Müllerovi**, dnes náleží *Divadelní soubor při T. J. Sokol Lázně Toušeň* k nejviditelnějším sokolským souborům v České republice. Hostoval v desítkách míst a hostil desítky dalších souborů nejen jako stálý pořadatel *Národních přehlídek sokolského ochotnického divadla*. Celé české amatérské divadlo reprezentoval v Německu, Francii, Švýcarsku a Číně. Ke 150. výročí založení Sokola při XV. všesokolském sletu v Praze vystoupí 1. a 2. července 2012 v Divadle ABC v *Prodané nevěstě*, společně inscenaci čtyř sokolských souborů, a ve Studiu Ypsilon ve vlastním nastudování *Poprasku na laguně*. Při XV. všesokolském sletu v Praze 1. července 2012 – na pódii pod otevřeným nebem – vystoupí také soubor písní a tanců *Dykyta*, který je sice domovem v Přerově n/L, ale zároveň je i oddílem T. J. Sokol Lázně Toušeň.

Prapor T. J. Sokol Lázně Toušeň přečkal úskalí temných desetiletí jen šťastnou náhodou. Brzy mu bude 95 let. Ačkoli byl v prvních dvou desetiletích jistě několikrát dekorován sletovými stuhami, nedochovala se žádná z nich. První *novodobou stuhou* byl toušeňský sokolský prapor dekorován až 19. května 2012 v Brandýse nad Labem při župním sletu sokolské Župy Barákovy. Toušeňskou delegaci vedla starostka T. J. Sokol Lázně Toušeň Mgr. **Jana Freudlová**, úlohu praporečnicka zastal Ing. **Luboš Jakub**, manažer Divadelního souboru. Sokolské prapory dekoroval starosta města Brandýsa n/L – Staré Boleslavi Ing. Ondřej Přenosil (na snímku).

vzd

Ze života mladých rybářů v Lázních Toušeni

V říjnu minulého roku byl po několika letech opět zahájen dětský rybářský kroužek pod vedením p. Šulce. Nermalou měrou se na jeho vzniku

podílela p. Bačová, která se postarala o účast dětí z místní školy. Na zahájení se dostavilo 12 dětí. Časem část z nich zjistila, že rybařina nebude ten pravý oříšek, který si představovaly. Nyní navštěvuje kroužek 8 stálých rybářů. Přes zimu se pečlivě připravovali na závěrečné zkoušky, aby mohli získat Státní rybářský lístek. Proto museli zvládnout jak teorii, která obsahovala testové otázky z rybářského řádu, tak druhy ryb, sladkovodních i pstruhových. Na závěr přišla zkouška praktická. Tam předvedli navázání háčků různými návazci, spojení vlasce a další zručnosti. Po těchto akcích jsme se

začali věnovat už tomu zajímavějšímu, a to právě rybařině. Začaly se připravovat dětské rybářské závody na 6. tůni, proto byla tato voda zarybněna a zároveň uzavřena, aby v ní na děti zbyly nějaké ryby. Jako kroužek jsme měli povoleno do uzavřeného revíru chodit rybařit. Pro některé rybařičky bylo opravdu velkým překvapením, když po záběru se jim na háček houkala ryba. Byl jsem rád, že mi při těchto návštěvách vody pomáhal s dětmi p.Bača. Postupem času se zdokonalily takovým způsobem, že se zúčastnily závodů na této tůni.

Závody se konaly 6. května. Doufali jsme, že se podaří nachytat více kaprovitých ryb, než loni. Ráno bylo pošmorné, ale po krátké době se počasí vyklubalo do nádherného slunečného dne. Účast byla na velmi dobré úrovni. Sešlo se 28 zapálených soutěžících, mezi nimiž nechyběly ani dívky rybařičky. Klání jsme zahájili v 7.00 hod. Ze začátku ryby moc nebraly, ale časem se situace kolem vody zlepšila. Nachytalo se 22 kaprů, 2 karasy a 187 ostatních ryb. Mezi ně patřil hlavně sumeček americký (truman). Soutěž byla ukončena v 11.00 hod. Největší kapr měřil 52 cm. Pořadí vítězů závodů bylo následující:

1.místo.....Šulc Ondřej	228 bodů
2.místo.....Jandourek Tomáš	157 bodů
3.místo.....Budský Viktor	122 bodů
4.místo.....Šulc Patrik	117 bodů
5.místo.....Jandourek Petr	112 bodů
6.místo.....Jandourková Nikola	109 bodů
7.místo.....Bača Matěj	93 bodů

Všem vítězům, ale i poraženým byly rozdány krásné ceny. Přispěla na ně mateřská organizace Brandýs n/L a dále Místní úřad Lázně Toušeň, kterým bych chtěl touto cestou poděkovat. Bez jejich přispění bychom tuto akci nemohli provést. Děkuji i všem měřičům, kteří se zúčastnili a p. Prokopovi, který se rovněž podílel na organizaci závodů. Těšíme se na další rok a stejně velkou účast.

Za toušeňské rybáře

ŠULC Milan

Rodiče dětí - dnes již rybářů,

které pan Milan Šulc "hravou" formou připravil ke složení zkoušek a získání rybářského lístku, a to během kroužku, který vedl od září do těchto dnů - stále s dětmi minimálně jednou týdně vyráží na lov; a to vše nezištně a bezplatně, mu moc alespoň touto formou **děkují!!!**

Toušeňský Myšák přeje krásné prázdniny

Nejprve trochu statistiky

Od ledna do konce května, kdy již dopolední herničky a cvičenička jsme byli nuceni z důvodu „nezájmu“ ukončit, k nám dorazilo v rámci dopolední **herny a cvičenička – 393 dětí**, na odpolední kroužky týdně 22 dětí, angličtinu každou středu navštívilo 28 dětí a na odpolední hlídání jsme měli pod křídly týdně 6 až 10 dětí. Mimořádně pořádaných akcí - jako bylo například: odpoledne naplněné masopustem, bazárek, závody pro malé motorkáře a cyklisty, čarodějná minivýstava - která vznikla i díky výtworkům dětí ze základní školy; se zúčastnilo celkem 74 dětiček, a to nepočítáme výtvarně - hrací koutek na hřišti při čarodějnicích či centrem zrealizovaná část „pro malé“ při toušeňském dětském dni, kde byla opravdu spousta dětí – což nás velice těší a naplňuje elánem do další „práce“.

Je pravda, že cca ze 70% se jedná o stále stejné děti – rodiny, ale i tak si myslíme, že to je úctyhodný počet zabavených, a snad také spokojených, dětiček, a to nejen z Toušene, ale také k nám dojíždí z Čelákovic, Brandýsa a dokonce i Dřevčic či Nehvizd.

Týdenní intenzivní kurzy angličtiny

Ve spolupráci s Jazykovou školou CARPINUS pořádáme opět v srpnu tentokrát celkem tři týdenní „příměstské tábory“ naplněné nejen angličtinou, ale především veselým hraním a objevováním tentokrát pod heslem „Barevné expedice“ – podrobné informace si prosím naleznete na našich webových stránkách či nástěnkách (za okny centra či před samoobsluhou na návsí a také na nástěnce umístěné mezi budovou základní školy a úřadem).

A teď již jen několik fotek z „jarních“ akcí

Dubnové „Velké závody pro malé“

Závody pro motorkáře a cyklisty měly velký úspěch – celkem dorazilo 26 závodníků, a to nepočítáme ty nejmenší, kteří povzbuzovali své starší sourozence a využili koutek s kostičkami a také skákací hrad či stoleček s malováním.

Nově založená tradice (trošku pochvaly do vlastních řad) pro naše nejmenší spoluobčanky – při vítání občánků každé miminko dostalo, a dále v tom budeme pokračovat, nejen propagační materiál o Toušeňském Myšákově, ale hlavně kuponky na vstupy zdarma do centra.

Výtvarný koutek při „čarodějnicích“ a následná minivýstava čarodějných výtworků, které z velké většiny vytvořily děti ze základní školy. Pro úplnost dodáváme, že chaloupka (a také velký domeček, který byl částečně vymalován při dětském dni) byla předána dětem do toušeňské mateřské školky pro další dokreslení a hlavně pro veselé hraní – tak ať jim dlouho vydrží!

I když letošnímu **Dětskému dni** zrovna nepřálo počasí, přesto dorazilo do „našeho prostůrku“ na nábřeží 81 dětí – nejmenšímu bylo neuvěřitelných 9 měsíců (*je pravda, že ten jako jediný nezvládl všechny disciplíny*).

Doufáme, že přítomné děti byly spokojené a rády se, díky kuponkům zdarma, které obdržely za své výkony, přijdou za námi do Myšáka po prázdninách podívat!

Hlavní novinky a akce po prázdninách

1) Podzimní bazárek - 10.9. od 16 do 18 hodin

- oblečení, hračky a vše možné i nemožné pro děti
- s možností „ponechání“ dětí v herně – bezplatně (*zimní bazárek připravujeme na 29.10.*)

2) Od září mimo jiné nové kroužky

- hudební a dramatický pro malé i velké
- angličtina pro malé s rodiči podle Helen Doran

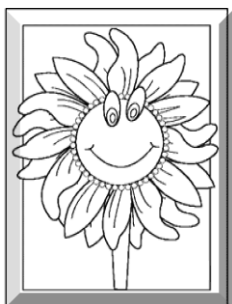
3) Týden otevřených dveří 1. – 5. 10. vše „bezplatně“

- každé dopoledne mezi 9 a 11.30 hodinou - cvičeníčko dle věku příchozích, herna se skákacím hradem a nově i bazének se skluzavkou a spoustou kuliček (*což na vás čeká v herně i v dalších měsících a připomínáme, že rodinné vstupné bude stále ve stejné výši předešlých let, a to jen 20,- Kč*)
- všechny pořádané dopolední i odpolední kroužky (*kromě kurzů angličtiny předškoláčka*) si můžete v tomto týdnu také bezplatně vyzkoušet

Více informací můžete získat na www.tousensky-mvsak.cz, nebo na nástěnce Rodinného centra u Myšáka v přízemí Domu seniorů u Byšických, kde se snažíme pro Vás vyvěšovat pozvánky na aktuální akce a kde samozřejmě včas – během září, naleznete i podrobný program „sezony 2012/2013“. Těšíme se na Vás!!!

za kolektiv Toušeňského Myšáka
připravila Ing. Kateřina Bačová

Toušeňský Myšák a Sportbar Nikol

pro Vás milé děti nejen za vysvědčení i pro Vaše malé sourozence připravil
velké sportovní odpoledne

plné her, atrakcí a soutěží, za které budete nejen sladce odměněni, a protože dneska již všichni spěcháte na prázdniny proběhne toto odpoledne ve Sportbaru v Kárenské ulici
poslední prázdninový den - v neděli 2. září od 15 hodin.

Těšíme se na Vás

O tom, zda se ještě bude v Toušeni chodit na fotbal

Končí sezóna a ve výboru řešíme, zda se přihlásit do soutěže, neboť musíme konstatovat, že nejsou hráči. Tedy hráči by byli, ale klub nemá finanční prostředky na to, aby těmto hráčům zaplatil takzvané výchovné jejich domácímu klubu. Je opravdu škoda, že se v Toušeni nenajdou fotbalisté, kteří by si přišli zahrát. V minulosti bylo ctí pro každého kluka, že za svoji obec může hrát fotbal nebo být dobrovolným požárníkem. V dnešní konzumní společnosti to již ale neplatí, a dnešní mladí Toušeňáci raději porážejí popelnice a odpadkové koše, nežli soupeře v řádném sportovním mači. Za to ale nemůžou pouze oni, ale my všichni, celá společnost, že jsme dopustili, aby se vše ubíralo tímto směrem. Rodičům nevadí, že jejich potomstvo se schází s lahví kořalky v parku (zřejmě podle ruského vzoru, tam jsem to viděl v době, kdy tento nešvar tady ještě prakticky nikdo neznal) nebo „hulí“ trávu někde na břehu řeky, popřípadě tráví svůj volný čas v kasinu či u klávesnic výherních automatů.

Fotbal v Toušeni má dlouholetou tradici a oficiálně se první utkání odehrálo dne 7. června roku 1925 na hřišti v Nehvizdech, neboť v Toušeni hřiště ještě nebylo a všechny zápasy se odehrávaly v okolních obcích až do 6. května 1928, kdy Slavoj sehrál svůj první zápas na domácím hřišti. Nechci se zrovna teď zabývat historií klubu, ale zmínil jsem ji z toho důvodu, že i naše volené zastupitelstvo by se mělo ohlížet zpět a dbát na sportovní tradice obce. Každý příznivec fotbalu v Toušeni ví, že fotbal naše zastupitele, až na výjimky, příliš nezajímá a finanční podpora ze strany obce je na rozdíl od okolních obcí naprosto zanedbatelná.

Příčiny toho, proč se fotbalové kluby v malých obcích dostávají do problémů, spočívají i na ČMFS a to již výše zmíněným „výchovným“, tak i nesmyslnými nařízeními, které vydává, a malé kluby stojí nemalé částky. Všichni by si měli uvědomit, že malým klubům se nedostává takových sponzorů jako těm velkým, nemůžou platit za hráče při přestupu částky, které je ve své podstatě ruiny a zároveň zajišťovat provoz a údržbu svých areálů. I ČSTV má svůj podíl na problémech malých obcí, když dopustil, aby výtěžky z loterií a sázek byly novelou loterijního zákona převedeny ve prospěch obcí. Přestože starostové obcí při projednávání zákona přislíbili převedení těchto prostředků na sport a obce, tak díky novele zákona obdrží finance, které v minulosti putovaly do sportu z loterií přímou cestou, bude toto přerozdělování značně problematické, ne-li nemožné!

Výbor se nechce smířit se skutečností, že by se v Toušeni přestal fotbal hrát a podniká kroky k tomu, aby i nadále Toušeňáci měli doma kam chodit na fotbal (a chodí jich opravdu hodně). Přechodně zvažujeme alternativu spojení s některým klubem, který má obdobné problémy nebo hostování našich hráčů v jiném klubu, který by zápasy odehrával na našem hřišti. Toto vše nese další potíže a ke dni, kdy píší tyto řádky, není stále o ničem rozhodnuto. Do budoucnosti fotbalu v Toušeni se budou muset ve větší míře angažovat naši volení zástupci, kteří na radnici zasedají, napříč celým politickým spektrem. Přátelé fotbalu a fotbalisté sami jsou příznivci různých politických stran a uskupení, ale fotbal je něco nadstranického. Je to něco, co „stmeluje“ a snaží se z člověka vychovat osobnost, která bude ctít tradice, čest, ideály a vždy bude stát rovně.

V Toušeni 11. června 2012

Jan Vafek

Toušeňáci opět na bedně.

23. - 24. 6. se jely na Orlíku závody v jachtingu, Cena Spolany Neratovice. Ve třídě Cadet vyhrála posádka Jk.Toušeň - Kateřina Hálová - Eliška Výchová.

5. - 8. 7. Lipno, mistrovství ČR, třída Cadet opět medaile pro Toušeňské jachtaře. Kateřina Hálová - Eliška Vychodilová 3. místo. Posádka Sára Tkadlecová - Lucie Hálová 4. místo a 1. místo do 14 let.

Český pohár, třída Fireball, Lipno-Černá v Poš. Dva závody, v obou posádka Jarda Verner-Pavel Winklér obsadila skvělé 2. místo. Pokud klukům forma vydrží do podzimu, mají šanci vyhrát celý Český pohár třídy Fireball, ale o tom až příště.

Luděk Fidranský

Toušeňští občané

Ceny Thálie 2011 Josef Jelínek

Letošní cena Thálie za rok 2011, byla udělena našemu spoluobčanu Josefu Jelínkovi, autorovi kostýmů mnoha operních, baletních a činoherních inscenací nejenom v Národním divadle v Praze, kde působí již téměř třicet let, ale i v dalších divadlech v republice a v zahraničí. Josef Jelínek dokonale spojuje znalosti dobových kostýmů se znalostí vlastností materiálů a především cit pro potřeby a možnosti herce, pěvce, či tanečníka. Laureáta jsme požádali o několik slov.

Pane Jelínku, gratulujeme Vám k ceně Thálie. Na letošním předávání cen Vám to slušelo, navrhujete oblečení i sobě?

Především bych chtěl poděkovat za gratulaci a hned na začátku řeknu něco, co bude působit dost divně, že ačkoliv jsem navrhoval přes 850 výprav, tak na sebe nenavrhují nic. Snažím se chodit slušně a čistě oblečen a tím, že vyznávám estetiku, tak předpokládám, že bych se

neoblékl tak, aby se lidé za mnou otáčeli. Člověk se má chovat a také brát na sebe ochranné mimikry, takové, které ho představí a promlouvají o jeho duši.

Vámi navrhované nádherné kostýmy k představením hlavně operním a baletním vás proslavily ve světě. Hodně cestujete, které země jste ještě nenavštívili?

Myslím si, že jsem navštívil už hodně zemí i několik kontinentů. Spíše bych na otázku odpověděl, že těch cest by nebylo, kdybych nezačal cestovat po naší republice. Svou prací jsem si zmapoval celou naši republiku, tehdy ještě Československou, takže nejdále jsem byl v Košicích. Na Slovensku to byla dále divadla v Bratislavě a Bánské Bystrici, v Čechách na prvním místě Praha, Plzeň, Liberec, Ústí nad Labem, Pardubice a na Moravě Brno, Ostrava, Opava, Olomouc. Hostoval jsem především jako výtvarník, který vytvářel operní a baletní inscenace a do toho se pak pozvolna zapojila televize a film. Toto všechno mně splnilo můj sen, že jsem si zkusil veškeré techniky. Když se řekne technika, tak tím nemyslím například malířství, ale určité technologie, které byly

součástí formy, která byla adekvátní druh, zvolený pro tu konkrétní inscenaci. Zažil jsem období, kdy scénografie byla považována za velké umění, kdy moji předchůdci nejen že nás reprezentovali, ale hlavně ovlivnili. Byli to v Bratislavě především pedagog, pan profesor Vychodil a pedagožka, paní profesorka Purkyňová, kteří pro mě splňovali veškeré parametry estetiky. S tím, co mi dala škola posléze a pak praxe v divadle, na sebe navázalo to, co jsem mohl v klidu zúročit už i potom v zahraničí.

To zahraničí má ohromný dar, že něčím obohatí. Obohatí vás tím, že vidíte něco jiného, dostanete se hodně daleko a srovnáváte. Když zjistíte, že ta vaše práce je tam ceněna a že se tam můžete vracet, tak dostáváte ohromný impuls jakéhosi důstojného seberealizování a máte radost, že reprezentujete svoji vlast. Ale tohle všechno v sobě má své úskalí, které se po letech projeví únavou, ono cestování je dost vyčerpávající. Je rozdíl jet z Prahy do Ústí nad Labem, nebo letět do Jižní či Severní Ameriky, do Indie, nebo do Číny. To už vyžaduje fyzickou kondici a přidává se k tomu i strach a obavy, jak tam člověk dopadne a jak ho přijmou. Díky tomu, že jsem byl přizván, dostal jsem se určitě nejdále do Buenos Aires a Santa Fe, kde jsem dělal kostýmy pro Wagnerův Prsten Nibelungův. Na východ jsem se nejdále dostal do Bombaje, kde jsem dělal kostýmy pro Madame Butterfly a jako vyznamenaný a oceněný na pražském quadriennale zlatou plaketou, jsem byl pozván do čínské Šanghaje, kde jsem reprezentoval náš divadelní kostým.

Kde se vám nejvíce líbilo a proč?

Rád vzpomínám na španělskou Sevillu, kde jsem dělal kostýmy pro Strausovu Salome. Myslím, že jsou města, která vás oslní svou krásou, historií a rozmanitostí všeho, co můžete vnímat a za dobu pobytu všechno nasát. Samozřejmě, že mé pobyty nejsou dovolená, to je pracovní návštěva, takže někdy není ani tolik času se sžít s prostředím. Ale určitě Sevilla, Buenos Aires a velmi se mi líbilo v Santa Fe, kde jsem dělal kostýmy pro Evžena Oněgina. Nejen proto, že Santa Fe je město výtvarníků, ale má neskutečnou atmosféru indiánských hlíněných staveb a architektury, které samy o sobě už mají to výtvarno.

Kde to pro vás bylo nejnáročnější, například klimatické podmínky?

Nejnáročnější to bylo ve zmíněné Bombaji. Možná, že to bylo i psychicky, protože mi těsně před tím zemřela maminka. Přijel jsem tam z Prahy v lednu, byla to prudká změna a trvalo mi několik dnů, než jsem si zvykl. Je pravda, že klima může být velmi únavné. V Bombaji to bylo setkání s civilizací a se zemí, která je diametrálně rozdílná, je to exotika a pro mne to mělo dost daleko k pohádce Tisíc a jedna noc. Ruch, přelidněnost a zmatek ve mně vzbuzoval pocit nejistoty.

Pobyt v exotickém zahraničí je spojen s jídlem. Nabídlí vám někde něco pro vás nezvyklého? Jak to chutnalo?

Zůstal bych u Indie. Kdekoliv jste, konzumujete všechno možné, člověk by měl poznat lokální kuchyně, je s tím spojena exotika a mlsný jazyček dostane možnost zkusit něco jiného. Předcházely mě informace, že musím být velmi opatrný, abych nejedl a nepil nic volně na ulici, vodu jen z koupených lahví. Samozřejmě jsem se obával jejich tradiční kuchyně, jídla jsou hodně kořeněná, typické kari je ve všem, asi jako v Maďarsku paprika. Nepatřím k těm, kteří by konzumovali jen vepřové, zelí a knedlík, vídeňské řízky a pili pivo, tato jídla mám rád a nevyhýbám se jim, ale také nemusím stále hamburgery a pizzy.

Součástí těchto pracovních návštěv jsou i slavnostní příležitosti. Na jedné recepci v Šanghaji, kde si nás velmi považovali, připravili slavnostní oběd. Přinesli na stůl velkou dózu a na vlastní oči jsem viděl, jak z ní vidlicí vytáhli morskajícího se hada, kterého před námi rozřízli. Dál jsem se už neřádal, bylo mi to odporné. Oni popíjeli nějakou žluč, nevím, co to bylo, a to se mi udělalo už trošku nevolno. Konzumovat tradiční čínskou kuchyni vyžaduje mít zdravý žaludek, ale ne proto, že by ty pokrmy nebyly dobré. Na typických kulatých stolech, s točnými uprostřed, je mnoho chodů, které jsou přineseny všechny najednou, ryby, vepřové, kuřecí maso v různých nálevech, hodně koření, omáčky a k tomu všemu rýže. Na ukončení slavnostního oběda se pak podává polévka. V terině, kterou nám tam přinesli, plavala v polévce očička a drápky kuřat, tak to už ve mně pak vzbudilo jakousi nevoli. To jsou pokrmy, u kterých člověk, aniž by urazil, má jeho zvědavost své meze, přes ně už jsem jít nemohl. Toto všechno jsem si odpustil a přiznám se, že ten zmíněný vídeňský řízek a vepřové se zelím jsem si pak v Praze s plnou chutí dal.

Slyšeli jsme, že právě pracujete na novém filmu s panem režisérem Zdeňkem Troškou. Prozradíte nám, na co se můžeme těšit?

Tím, že mám za sebou práce na inscenacích operních, činoherních, baletních, televizní inscenace, filmy, tak právě film mi zase rozšířil možnost výtvarného vyjádření. S panem režisérem Troškou jsme spolu pracovali již dříve, ať už to byly pohádky nebo film Andělská tvář, za kterou jsem dostal Českého lva, tak se nevyhýbám spolupráci na tak zvaných veselohrách ze současnosti. Film Babovřesky, hříšná ves, určitě splní očekávání úsměvné komedie. Je to příběh z jihočeské vesnice, kde bizarní figurky promlouvají blízkým jazykem našich současníků a laskavě předvádějí klauniádu typu všední denní příhody. Je to pestrá paleta současných lidí, kteří díky svým schopnostem v jistých životních situacích, se vyjadřují a předvádějí jako klauni, aniž by si toho byli vědomi.

Jezdíte rád do Toušeně. Proč?

Já si myslím, že každý má tu schopnost se někam vracet a návraty jsou vždycky spojeny s radostí a s pocitem klidu a to je to, co já v Toušeni nacházím.

Tři pamětní medaile

Město Brandýs nad Labem – Stará Boleslav směřuje letos několik kulturních a společenských akcí také k 400. výročí úmrtí císaře Rudolfa II. (* 18. 7. 1552 ve Vídni, † 20. 1. 1612 v Praze), jehož pobyty proslavily brandýský zámek i město. K té příležitosti byly Národní pokladnici v limitované edici raženy v nejvyšší mincovní kvalitě – leštěným razídkem – výroční pamětní medaile, plátované ryzím zlatem a stříbrem. Výtvarný návrh připravil akademický sochař Vladimír Oppl, jehož dílo všichni známe ze současné dvacetikorunové mince. Výroční rudolfinské medaile nyní udílí polabské dojměstí při slavnostních příležitostech svým významným osobnostem a vybraným hostům.

Vyznamenaní byli také tři spoluobčané z našeho městyse. Za významný podíl na kulturním životě Brandýsa n/L – Staré Boleslavi byl oceněn kronikář městyse Lázně Toušeň RNDr. **Jan Králík**, CSc. Za dlouholetou činnost jako člena, jednatele a archiváře sboru Bojan byl poctěn Ing. **Miloš Pulkrábek**. Za přínos rozvoji baráčnictva v Polabí byl odměněn rychtář Vlastenecko-dobročinné obce baráčníků Lázně Toušeň **Jiří Kučera**.

Pamětní medaile byly uděleny na návrh rady města Brandýsa n/L – Staré Boleslavi. Slavnostní předání se konalo jednak při jubilejní 10. audienci u císaře Karla I. 28. dubna 2012 na zámku v Brandýse n/L, jednak při slavnostním koncertu na počest 150. výročí založení pěveckého sboru Bojan, 150. výročí založení Sokola a 110. výročí vzniku Župy polabských baráčníků 20. května 2012

v poutním chrámu Nanebevzetí Panny Marie ve Staré Boleslavi. Medaile osobně všem vyznamenaným předal starosta města Brandýsa n/L – Staré Boleslavi Ing. Ondřej Přenosil.

kr

Přečetli jsme pro Vás

Staré české pranostiky

Červenec

V důsledku dlouhodobého prohřívání a akumulace tepla v půdě, po případě v atmosféře, přibývá v tomto měsíci horka a parna. O dusnu mluvíme, je-li vlhké teplo, nebo vysoký tlak vodní páry ve vzduchu. Čím vyšší je tedy teplota vzduchu, tím nižší relativní vlhkost dává pocit dusna. S vysokými teplotami souvisí i letní bouřky a krupobití. Místní bouřky z tepla, tedy bouřky uvnitř těžce vzduchové hmoty, jsou ovlivněny místními podmínkami, zvlněním terénu a vpády chladnějšího mořského vzduchu ve vyšších vrstvách atmosféry. Frontální bouřky, či „tažné“, jsou vázané na přechod studené fronty a mohou se vyskytnout během dne i noci. Kolem poloviny července ovšem může nástup jižní frontální poruchy přinést vydatné deště. Na červenec připadá nejméně měsíčních rčení z celého roku.

Když dne ubývá, horka přibývá. / Slunce peče – dešť poteče. / Jaký červenec – takový leden. / Když červenec pěkně hřeje, o Vánocích se zima zaskvěje. / Červenec a srpen jsou nejteplejší měsíce v roce.

Prší-li na den Panny Marie navštívení (2. 7.), po čtyřicet dní bez deště není. / Svatá Markyta (13. 7.) hodila srp do žita. Zapláče-li Markyta, bude deště dosyta. Na Markétu-li prší, ořechy ze stromu srší (kazí se). / Na svatého Eliáše (20. 7.) dopoledne léto, odpoledne podzim. Do svatého Eliáše i pod křovím schne, po něm ani na křoví. / O svatém Jakubě (25. 7.) přicházejí silné bouře. Tři dni před Jakubem jasné, urodí se žito krásné. / Svatá Anna (26. 7) – chladna z rána. Od svatej Anky – žimne

podranky.

Srpen

Římský senát udělil císaři Oktaviánovi, který vládl v letech 29 př.n.l. - 14 n. l., titul Augustus (Vznešený) a na jeho počest byl tento měsíc pojmenován Augustus. Jako název měsíce srpna jej přejala většina evropských jazyků. Název ovšem napovídá, že v tomto měsíci panuje srp, tedy žně, podobně je rovněž latinské sarpere – ořezávat (révu), ale může souviset i s litevským sirpsti, což je zráti. Srpen je v dlouholetém průměru po červenci druhým nejteplejším měsícem roku a je zřetelně méně deštivý než červenec. Srpen má také silný kladný, statisticky významný vliv na září a říjen. Po zvýšení teploty v srpnu vzhledem k normálu, následuje zvýšení teploty v září a v říjnu téhož roku nad dlouhodobý průměr. Pozoruhodný však je zjištěný silný záporný vliv srpnové teploty na teplotu měsíce ledna po 29 měsících. To znamená, že po nadnormálně teplém srpnu bude leden po téměř dvou a půl letech pravděpodobně chladnější než obvykle.

Srpen má nejkrásnější počasí v roce. / Co červenec neuvaří, srpen nedopeče. / I když

ze strnišť občas fučí, horko nás přece jen mučí. / V srpnu když půlnoční (severní) vítr věje, bez deště slunéčko hřeje. / V srpnu mlhy na výšinách – jistá voda, když v nížinách – to pohoda. / V srpnu mlhy na lukách, potocích a řekách zvěstují trvalé počasí. / Rosí-li v srpnu silně tráva, pěkné povětrí se očekává.

Vavřinec (10. 8.) - první podzimec. Když o svatém Vavřinci slunce svítí, budem dobré víno mítí. / Slunce-li o Nanebevzetí Panny Marie (15. 8.) svítí, lze hojnost vína se nadíti. / Od svatého Bartoloměje (24. 8.) slunce již tolik nehřeje. Bartoloměj svatý odpoledne krátí. Je-li na Bartoloměje čas, je z lisu kvas. Svatý Bartoloměj zavádí mraky a činí konec bouřkám. Fouká-li na Bartoloměje z Moravy, vorej sedláčku pomali; fouká-li na Bartoloměje vítr z Čech, pak si sedláčku s oráním pospěš! Bartolomějské větry ovsy lámou. Svatý Bartoloměj všemu hlavu zlomí. / Svatý Augustin (28. 8.) udělá z tepla stín. Kol svatého Augustina odcházejí pryč teplé dni. / Stětí svatého Křtitele Jana (29. 8.) - přestávají již parna.

Září

Typickým rysem zářijového, a částečně i říjnového počasí, je babí léto. Suché, málo větrné, slunné a přes den velmi teplé, je poměrně stabilní počasí pozdního léta. Pocit ranního chladna je dán zvětšenou vlhkostí vzduchu a přizemních mlh nad vodními plochami. Příčinou babího léta je rozsáhlá tlaková výše (anticyklóna), která v podzimním období setrvává nad střední a jižní Evropou.

Co srpen nedopekl, září nedosmaží. / Divoké husy na odletu – konec i babímu létu. / Teplé září – dobře se ovoci i vínu daří. / Na dešti v září rolníku moc záleží. / Pěkné růže v zahradách věští pěkný podzimek a pozdní zimu.

Je-li na Jiljí (1. 9.) jasný den, krásný podzim zvěstujem. Na svatého Jiljí jasno, je suchá jeseň; když prší, čtyřicet dnů střecha nevyschne. / Na Panny Marie narození (8. 9.) vlaštovek tu více není. / Na svatého Cypriána (26. 9.) chladno bývá často z rána. / Svatý Václav (28. 9.) v slunci září, sklizeň řípy se vydaří. Svatý Václav víno chrání, po něm bude vinobraní. Na svatého Václava každá pláňka dozrává. Svatý Václav tady – sklízí hady. / O svatém Jeronýmu (30. 9.) připravuj se už na zimu. Na svatého Jeronýma stěhuje se k nám už zima.

azč, jk

Když musím, tak musím

Když jsem přemýšlela, jaké téma bych Vám nabídla tentokrát, a něco si pro Vás o něm přečetla, nešlo mi to tak snadno jako ve Floriánech minulých. Důvod je prostý. Poté, co jsem obdržela články uveřejněné v rubrice „Vyjádření odvolaných“, a po vnitřní rekapitulaci mých vlastních zkušeností z uplynulého období, se mi neodbytně vnučují pro tuto rubriku a můj vklad do ní jen krátké, ale z mého úhle pohledu jediné možné příspěvky, kterými jsem za daných okolností přímo pohlcena. A věřte, že k tomu mám za sebou téměř dva roky dobrých důvodů. Nerada bych ale působila jako bolestín, a již vůbec nechci komukoli z Vás vnucovat jakýkoliv názor, a zkušenosti jsou nakonec rovněž nepřenositelné, ale nemohu si pomoci. Mé dva příspěvky jsou tedy následující:

Pro první příspěvek se mi vnutilo slovo pomluva

Zde se jedná o výňatek, nebo spíše ukázkou z knihy Hésioda: *Zpěvy železného věku*. Text přeložila Julie Nováková.

Zrození bohů

Hésiodos

.....

*Z Noci se narodil bezcitný Osud i Morana černá,
ona povila Smrt i Spánek a Snů celé plémě,
bohyně temná Noc, jež rodila, aniž s kým spala;
Pomluvu potom i kormoutnou Bídu a Hesperidky,
které o jablka se starají, krásná a zlatá,
za slavným Ókeanem, i o stromy, nesoucí plody;
povila také Moiry a Morany nemilosrdné,
bohyně, které stíhají hříchy i lidí, i bohů,
a svůj ukrutný hněv ony neodkládají nikdy,
dokud odplaty zlé se nedočká ten, který zhřešil.
Zrodila temná Noc i Nemesidu, tu metlu
na syny smrti, a povila po ní i Šalbu a Lásku,
Starobu žaluplnou a Eridu tvrdého srdce.*

*Avšak protivná Eris zas povila Námahu trdnou,
nepaměť Léthu a Hlad i Bolesti tonoucí v slázích
ano i Půtky a Bitvy a Vraždy a Rubání mužů,
Různice, Obelhávání a mezi stranami Hádky,.....*

.....

Socha **Pomluva** od M. B. Brauna

Mladá žena, držící hořící pochodeň. Má povystrčený svůj klevetivý jazyk, jako by chtěla někoho pomluvit. V rukou drží svazek prutů a oheň zachvacuje i její vlasy. To proto, že pomluva se šíří rychle jako oheň. Na šatech má škrabošky přetvářky, které mění podle své potřeby. Dřevěná noha ukazuje, že pomluva stejně jako lež daleko nedojde. Na rameni sedí ženě káva.

Že má ale ta Pomluva příbuzenstvo, což ;-). Tak lidi pozor na ní!

Toto je výňatek z odborných pracovních skript věnovaných tématu „komunikace mezi lidmi“. Jedná se o definici jedné z chyb, kterých se dopouštíme při vnímání druhých. Tato chyba je pojmenována jako Projekce a její náplň zní:

Projekce – posuzující vidí u druhých lidí svoje vlastnosti v podstatně výraznější formě, jak po stránce kvality, tak kvantity. Vysvětluje si motivy jednání druhých lidí i jejich postoje stejnými vzorci, jimiž je vedeno jeho vlastní jednání – zkrátka „podle sebe soudím tebe“.

Inu je to tak. A funguje to.

R. Vaňková

Cyril a Metoděj

Crha a Strachota, divná jména, trochu se zdají být jako česká a přece zase ne, znějí nám jakoby starobylá a počeštěná. Crha postupně vzniklo z Cyrila a Strachota byl důsledek špatného překladu slova „metus“, které v latinském jazyce znamená „strach“. Jména Crha a Strachota se používala až do první poloviny 19. století, o Crhovi a Strachotovi najdeme písně v kancionálu královéhradecké diecéze ještě z roku 1847. Ovšem Metoděj bylo jméno řecké. V řečtině jména Konstantin a Metoděj znamenají „stálý a pocestný“. Konstantin (jméno Cyril přijal později) a Metoděj pocházeli ze Soluně, Thessaloniki, v Byzantské říši, s hlavním městem Cařihrad (Istanbul, Konstantinopol). Metoděj, původním jménem Michal, byl státním úředníkem a velmi obratným diplomatem, později složil řeholní sliby a stal se mnichem. Jeho mladší bratr Konstantin, Cyril, ukončil studium dosažením titulu „filosof“, byl vysvěcen na kněze a proslul jako učenec.

Oba bratry, Konstantina a Metoděje, vyslal byzantský císař Michal III. kolem roku 860 na jih do Ruska, na misijní cestu k Chazarům. Chazaři byli jediným etnikem, které hromadně přijalo židovskou víru. Za pobytu u Chazarů, se Konstantinovi a Metodějovi podařilo nalézt a vyzdvihnout ostatky sv. Klimenta, uložené na ostrůvku přístupném pouze při odlivu, u města Cherson, na poloostrově Krym. Tímto památným dnem se stal 30. leden 861. Chazaři během 8. a 9. století bojovali zejména s Araby a zastavili jejich postup k Volze a Donu.

Chazaři také nepřímo zasáhli i do dějin Velké Moravy (Morava od roku 831, kdy došlo k „oficiálnímu“ křtu knížete Mojmirá a jeho Moravanů pasovským biskupem Reginharem; Velká Morava knížete Svatopluka, od roku 871 do roku 906). Na konci 9. století Chazaři s kočovnými Pečeněhy a povolžskými Bulhary vedli válečnou výpravu proti Maďarům na dolním Dněpru. Maďaři utrpěli ničivou porážku a odešli do Podunají, kde rozvrátili Velkomoravskou říši. Archeologické nálezy prozrazují, že v roce 906 za maďarského nájezdu byl vypálen a zrušeno knížecí hrad Mojmirá II. v Mikulčicích, okrsky v Sadech, Pohansku, Líšni, Strachotíně, Hradišti sv. Hypolita a Stará Morava tak postupně zmizela z politické mapy Evropy. Chazarská říše padla šedesát let po Velké Moravě, v roce 965, kdy ruský kníže Svjatoslav dobyl jejich největší města Itil a Sarkel.

V roce 862 vyslal moravský kníže Rostislav poselstvo do Byzance s prosbou o kněze, kteří by položili základy křesťanství na Moravě, aby tak Morava mohla získat vlastní církevní organizaci, nezávislou na franské církvi. Byzantský císař Michal III. a patriarcha Fótios vybrali kněze Konstantina a jeho bratra Metoděje, pro jejich znalost slovanského jazyka. Na svou misijní cestu na Moravu vzali bratři ostatky sv. Klimenta. Po celé cestě východní Evropy kudy putovali, pak zakládali první křesťanské kostely zasvěcené sv. Klimentovi, potvrzené patrociniem sv. Klimenta. V Makedonii, ve městě Ochrid, kde se zdrželi a vychovali několik slovanských kněží, jejich následovník, pojmenovaný po světcu Kliment (*830 – +27. 7. 916), založil v roce 893 středisko šířící slovanskou liturgii. V západní Evropě byly první křesťanské kostely zasvěcovány sv. Petrovi a sv. Jiří.

Na Moravu Konstantin a Metoděj přinesli evangeliář, přeložený do slovanského jazyka ještě v Cařihradu. Na Moravě pak Konstantin pořídil úplný překlad všech čtyř evangelií a ostatních bohoslužebných textů: sakramentář (předchůdce misálu), kánony (liturgické zpěvy), homiletické texty (kázání) a neliturgickou veršovanou předmluvu k překladu evangelií pod názvem Proglas. Pozoruhodná je původní Konstantinova Abecední modlitba, s využitím dvanáctislabičného sylabického verše. Pro vybudování pevné církevní organizace na Velké Moravě, přeložil Metoděj dvě právní díla Nomokánon a Zákon sudnyj ljudem. Podle řecké abecedy vytvořil Konstantin písmena pro slovanské hlásky, písmo hlaholici, které obsahovalo 38 písmen a stalo se základem staroslověnštiny. Hlavní úkol, překlad Bible do slovanského jazyka, z velké části vytvořil Konstantin a po jeho smrti pak dokončil Metoděj. Bratři společně začali konat bohoslužby slovansky, podle svého zvyku z východu, že každý národ potřebuje písemnictví a bohoslužby ve vlastním jazyku a zřídili školu pro výchovu slovanských kněží. Konstantinových a Metodějových bohoslužeb se účastnilo mnoho lidí, i když dosud neoproštěných od pohanských božstev, kouzel a rituálů.

I přes podporu knížete, byl pobyt Konstantina a Metoděje na Moravě ve znamení stálých a vysilujících bojů na obhajobu liturgie ve slovanském jazyce s Východofranskou říší, králem Ludvíkem II. a řezenským biskupem Wichingem, kteří se domnívali, že bohoslužba smí být konána jen řecky, latinsky nebo hebrejsky. Římané zaváděli v západní Evropě pouze latinské bohoslužby a ani Němci neměli v té době bohoslužby a písemnictví ve svém jazyce.

Protože bylo nutné dosáhnout obecnějšího uznání slovanské liturgie, Konstantin s Metodějem se rozhodli k cestě do Říma. Jako dar papeži s sebou vzali přeložené slovanské bohoslužebné knihy a ostatky sv. Klimenta. Papež Hadrián II. ostatky slavnostně uložil do nově postaveného kostela a zasvětil jej sv. Klimentovi. Vyslovil také souhlas se slovanskou bohoslužbou, sám položil slovanské bohoslužebné knihy na svatý prestol ve chrámě Panny Marie a Jeslíček a byl přítomen slovanským bohoslužbám, které konal Konstantin. Slovanské bohoslužby byly potvrzeny bulou papeže Hadriána II. a znovu pak jeho nástupcem Janem VIII., roku 880 (bula Industriae tuae). Filosof Konstantin za pobytu v Římě onemocněl. Na svou žádost před smrtí vstoupil do kláštera, složil řeholní sliby, přijal vysvěcení mnicha a nové řeholní jméno Cyril, Kyrillos, které podle byzantského zvyku muselo začínat na stejné písmeno jako jeho jméno křestní, Konstantin. Zemřel 14. února 869 ve věku 42 let a je pochován v římském kostele Sv. Klimenta. Na podzim 869 papež Hadrián II. vysvětil Metoděje na prvního arcibiskupa moravského.

Metoděj se vrátil na Moravu, kde se mezitím stal knížetem Velké Moravy Svatopluk, který uznal nadvládu Franků a německých kněží. Metoděj byl zajat a odvezen k soudu do Řezna. Po odsouzení pro šíření slovanské liturgie, byl Metoděj vězněn a osvobozen až na příkaz papeže Jana VIII. V roce 873 se Metoděj na Moravě znovu ujal správy všech chrámů a kněží ve všech moravských městech. Neustálými intrikami, obviňováním a intervencemi od německého biskupa Wichinga, nový papež Hadrián III. slovanskou liturgii zakázal a nařídil, aby moravští kněží, pokud se nepodřídí, byli vypuzeni ze země. Metoděj se vydal do Konstantinopole, kde byl slavnostně přijat císařem Basileem I. a zanechal zde opisy bohoslužebných knih a liturgií ve slovanském jazyce. Po návratu na Moravu, znovu papežem potvrzený ve funkci nejvyššího arcibiskupa, už nemocný a stálými boji vysílený Metoděj zemřel 6. dubna 885, ve věku 70 let. Metodějovým nástupcem byl jmenován Slovan Gorazd.

Po Metodějově smrti se na Moravu vrátil německý kněz Wiching a s nebyvalou brutalitou se ujal církevních záležitostí. Na dvě sta kněží se slovanskou liturgií i s arcibiskupem Gorazdem, dílem uvrhl do žaláře, dílem v okovech vyvedl ze země a spolu s těmi, kterým se podařilo uprchnout a na které pak pořádal hony, prodával do otroctví. Části kněží se podařilo dostat do Polska, Bulharska a v Čechách do kláštera Želiv, kde sloužili slovanskou bohoslužbu až do příchodu premonstrátů roku 1096. Jiná část kněží přešla do Sázavského kláštera opata sv. Prokopa, odkud byli kněží se slovanskou liturgií vyhnáni ve stejném roce 1096, kdy klášter opanovali benediktini. O několik století později soustředil král Karel IV. malou, dochovanou enklávu kněží se slovanskou liturgií, chorvatské glagoláše, do kláštera sv. Prokopa v pražských Emauzích, který pro ně nechal postavit v letech 1347-1372. Pozdější husitská revoluce slovanský klášter ušetřila a v roce 1446 zde byl zřízen první a jediný kališnický klášter své doby.

Cyril a Metoděj přinesli do našich zemí byzantskou kulturu a vzdělanost a položili základ samostatné církevní organizace na území Velkomoravské říše. Od sv. Metoděje přijal křest český kníže Bořivoj a se svou manželkou, kněžnou Ludmilou, začali šířit křesťanství v Čechách. V Levém Hradci, na svém opevněném hradišti, založil Bořivoj první křesťanský kostel, rotundu sv. Klimenta.

Jubilejní rok sv. Cyrila a Metoděje v Římě, zahájil kardinál Dominik Duka s arcibiskupem Janem Graubnerem. Slavnost probíhala 25.-26. května 2012 v bazilice Santa Maria Maggiore, kde byla potvrzena a schválena slovanská liturgie bratří Cyrila a Metoděje a v chrámu sv. Klimenta, kde je sv. Cyril pohřben.

azč

Sv. Kliment

Obrazy ze života sv. Klimenta najdeme v kostele sv. Klimenta ve Staré Boleslavi, který je zde nejstarší zachovanou stavbou. Podle legendy postavil tento kostel kníže Bořivoj po svém křtu, v roce 879, jako druhý křesťanský kostel, zasvěcený sv. Klimentu. Dřevěný Bořivojův kostel přestavěl jeho syn, kníže Vratislav, kolem roku 915. Na stěnách uvnitř kostela se dochovaly vzácné nástěnné malby z roku 1175, nejstarší v Čechách, zobrazující legendu o sv. Klimentovi. Je to první znázornění této legendy na sever od Alp. Fresky pokrývají celé stěny kostela a dělí ho na tři obrazová patra.

Na jižní stěně v lunetě dva andělé odnášejí sv. Klimenta do nebe a tři obrazy představují legendu o sv. Klimentovi. 1.) Svatý Kliment odsouzen do vyhnanství. 2.) Svatý Kliment objevuje pramen sladké vody. 3.) Svatý Kliment je přivázan ke kotvě a utopen v Černém moři.

Svatý Kliment byl v pořadí třetím římským papežem v letech 88 - 97. Podle legendy

se znal s apoštoly Ježíše Krista, zvláště s apoštolem Barnabášem a apoštolem Petrem. Díky Klimentovu horlivému působení se mnoho římských rodin a občanů obrátilo na křesťanství a přijalo křest. Císař Traian proto papeže Klimenta odsoudil do vyhnanství na poloostrov Krym. Na Krymu u města Cherson, Kliment s odsouzenými křesťany, ale i pohany těžce pracoval v lomech na mramor. Nepřestával při tom stále hlásat Boží slovo a povzbuzovat ostatní v jejich utrpení. V prašném prostředí tam také všichni strádali velkým nedostatkem vody až hrozila smrt žízni. Jednou při modlitbě Kliment spatřil beránka a na místě, kde beránek hrabal, se objevil pramen vody. Po tom zázračném objevení vody mnoho pohanů uvěřilo a přijalo křest. Císař Traian za to nechal Klimenta krutě potrestat, odsoudil ho k smrti. S přivázanou kotvou kolem krku byl z lodi shozen do moře. Mořské vlny jeho tělo vynesly na břeh a krymští křesťané ho pochovali na malém ostrově u Kozáckého zálivu. Psal se rok 101. Pro svou smrt v moři je sv. Kliment zobrazován s kotvou nebo rybou. Ostatky sv. Klimenta našli Konstantin s Metodějem 30. ledna 861, na malém ostrůvku v moři, přístupném pouze při odlivu u města Cherson, při své misijní cestě k Chazarům. Písemným dokladem o nalezání je dopis papežského knihovníka Anastasia, účastníka sněmu v Konstantinopoli v letech 869-870. Dopis je uložen v Lisabonu v Portugalsku.

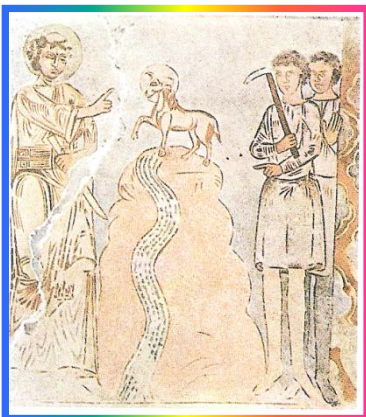

Na protější, severní stěně staroboleslavského kostela sv. Klimenta, jsou v lunetě znázorněni pracující odsouzení vyhnanci, uprostřed prostředí a krajina Krymu s majákem v moři a slepá žena, uzdravená sv. Klimentem. U pásu, který byl podle schodiště z knížecí emporie, je postava sv. Klimenta u křišťálového sloupu.

Na východní stěně v presbytáři: v lunetě Ježíš Kristus na nebeském trůnu a dva andělé po stranách; druhý pás: dvanáct apoštolů po čtyřech postavách; třetí pás: čtyři poslové apokalypsy ze Zjevení sv. Jana, dva bojovníci na červeném a bílém koni, každý jede na jinou stranu, bojovníci na šedém a černém koni nejsou zřetelní.

Na západní stěně v lunetě zleva: malá postava – donátor fresek; sv. Václav a sv. Ludmila. Přes celou západní stěnu v druhém pásu je náznak knížecí emporie; třetí pás: bohyně pokoje a poslední soud – stařena se srpem.

Z předrománské rotundy sv. Klimenta v Levém Hradci ze 70. let 9. století, kterou podle velkomoravského vzoru nechal postavit kníže Bořivoj, se dochovaly jen základy. Současný barokní kostel sv. Klimenta, postavený nad původním kostelem, je z druhé poloviny 17. století.

Kostel sv. Klimenta v Karlově ulici v Praze 1, původní románská stavba z roku 1432, byla v péči dominikánů až do roku 1556, kdy kostel převzali jezuité. V letech 1712-1715 nechali jezuité kostel barokně přestavět. Fresky v kostele, čtyři výjevy ze života sv. Klimenta, vytvořil Jan Hiebel (+1755). 1.) *Výjev ze života sv. Klimenta ve vyhnanství na Krymu a objevení zázračného pramene.* 2.) *Mučednická smrt sv. Klimenta.* 3.) *Oslava ostatků.* 4.) *Nejsvětější Trojice.*

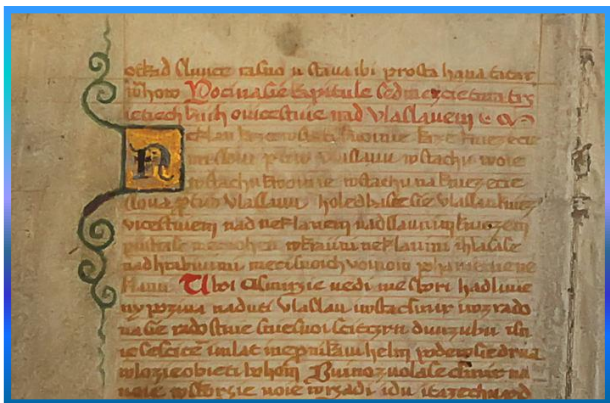
V roce 1931 byl kostel odevzdán řeckokatolické církvi.

azč

Rukopisy Královédvorský a Zelenohorský

Po nálezu Rukopisu Královédvorského ve sklepení farního kostela Sv. Jana Křtitele ve Dvoře Králové, 16. září 1817, píše Václav Hanka Josefu Dobrovskému do Prahy:

„V úterý na sv. Ludmilu přišel jsem ráno do Králové Dvora nad Labem, chodili jsme po kostele s p. kaplanem zdejším a vešli jsme se podívat do věže, do jednoho sklepení, kde kostelní poklad a ozdoby složený jsou. V té věži v jednom koutě jest celý sklad střel ještě od Žižkovy vojny;

mezi těmi střelami já jsem se přebíral a v koutě pod jarmarou zavádím o cosi jako papírového, vytáhnou to, ale tuze jsem si toho nevšiml, poněvadž jsem se domníval, že to nějaké latinské modlitby budou, ukazuje to p. kaplanovi, on také to hned za latinské držel, poněvadž se tam již dříve starý latinský žaltář nalezl. Když jsme vyšli na schody, vidím, že to český jest – ano český jest to, a jak soudím, jsou to nejstarší památky literatury naší. Přebudiž Bohu žel, že toho snad ta nejmenší částka do mých rukou přišla, je to viděti, jak je to řezané, dva listy skoro v polou dolů přeříznuty jsou, já se jináč nedomnívám, než že snad vojáci z Žižkova vojska na nálepy ke střelám tuto knížku rozřezali, jak na střelách nacházím. Obsahuje pak tento zlomek – poézie, a sice na větším díle válečné věci, řeč jest až tuze stará, a já bych to byl zrovna do dvanáctého věku postavil, kdyby tam nebylo o -velikých bojích tatar krsiastani-. Naději se, že také páni hrabata ze Sternbergu nad tím nalezením velikou radost míti budou, poněvadž se v tom při Tatařích dosti malá, ale velmi slavná zmínka o Jaroslavu činí. Já se tolik těším na

shledání s Vaší Důstojností, protože v tom několik způsobů řeči a posavad v češtině neznámých slov nacházím. Duch je v tom právě homérský.“

Svazček o formátu zhruba A6, obsahuje epické skladby: *Oldřich a Boleslav*, jejíž začátek se dochoval neúplně na svisle seříznutých prouzcích, *Beneš Heřmanův*, *Čestmír a Vlaslav*, *Ludiše a Lubor*, *Záboj a Slavoj* a nejdelší skladba *Jaroslav*; dále dvě lyrickoepické skladby *Zbyhoň* a *Jelen* a šest skladeb lyrických: *Kytička*, *Jahody*, *Růže*, *Žezulička*, *Opuštěna* a *Skřivánek*. Podle místa nálezů byl svazček nazván **Rukopis Královédvorský**.

V listopadu 1818, kdy *Rukopis Královédvorský* vyšel v tisku ve Starobylých skládáních, byl zaslán nejvyššímu zemskému purkrabí hraběti Kolovratovi, jakožto shromažďovateli sbírek pro Národní muzeum, rukopis patrně ještě starší, zvaný až do 50. let 19. století podle svého obsahu *Libušin soud*. Název **Rukopis Zelenohorský** se vzil potom, co se ukázalo, že památku na zámku Zelená Hora u Nepomuku v západních Čechách, který do 18. století patřil Šternberkům, nalezl tamní úředník Josef Kovář již na podzim, roku 1817. Pergamenové listy přesahující formát A5, obsahovaly sto třicet veršů na téma rozsudku pohanské kněžny nad dvěma znesvářenými bratry o dědictví, *Libušin soud* a krátkou báseň *Sněm*. Oba svazečky Rukopisů jsou uloženy v Knihovně Národního muzea v Praze. Rukopis Královédvorský datoval Josef Dobrovský do let 1290 až 1310 a Rukopis Zelenohorský datoval František Palacký do 9., nejpozději první poloviny 10. století.

S Rukopisy souvisely s nálezem dalších textů. Již v roce 1816 nalezl začínající básník Josef Linda ve starých deskách *Píseň Vyšehradskou*, v roce 1819 knihovník Jan Zimmermann nalezl fragment většího celku *Milostnou píseň krále Václava* a v březnu 1828 byl v deskách knihy nalezen zlomek 12.-18. kapitoly *Evangelia sv. Jana*. Josef Dobrovský se stal majitelem dosud neznámého tzv *Hradeckého rukopisu s Bajkou o lišce a džbánu* a *Satirou o řemeslnících a konšelích* a Václav Hanka získal překlad *Milionu* Marka Pola do staročeštiny.

Nález Rukopisů ovlivnil několik generací českých umělců 19. a počátku 20. století (jmenovitě z nejznámějších): sochaře (V. Levý, V. Myslбек), malíře (J. Mánes, J. Mařák, V. Brožík, M. Aleš), hudebníky (F. Škroup, B. Smetana, A. Dvořák, Z. Fibich), spisovatele (B. Němcová, S. Podlipská, K. Světlá, A. Jirásek) a básníky (J. Jungmann, F. L. Čelakovský, K. H. Mácha, K. J. Erben, J. Vrchlický, J. Zeyer) v obrozené literatuře.

Obhajoba či vyvrácení pravosti Rukopisů byla řešena historiky jazyka a literatury po dlouhá desetiletí. Od 10. let 19. století vzniklo mnoho obsáhlých vědeckých studií, obsírně se zabývajících důkazy na jazykových rozbořech znalců, nezvyklou kompozicí jednotlivých skladeb, výkladem historie a porovnávajících historické souvislosti. Kritický realista T. G. Masaryk, připoměl nejrůznější starší pochybnosti o pravosti Rukopisů a stanovil metodu rozboru děl, k nimž se věda musí vyjádřit, na nejvyšší místo kladl výklad gramatický. Na konci 80. let 19. století dosáhli jazykovedci značných úspěchů a prokázali, že skutečnými původci, či padělateli, byli Václav Hanka a Josef Linda. Výsledek kritiky Rukopisů se však zkomplikoval na poli věd přírodních. Třetí století trvajících spory literární, jazykově-gramatické a později i politické, zvláště na přelomu 19. a 20. století, probíhaly paralelně i v oblasti přírodních věd.

K chemickému a mikroskopickému posouzení Rukopisů došlo v letech 1886 a 1887 a vedli je chemici V. Šafařík, syn J. V. Šafaříka, a Antonín Bělohoubek, který uvedl: Rukopis Královédvorský se chová po stránce mikroskopické a mikrochemické v podstatě tak jako nepochybně starobylé rukopisy z věku, do něhož se klade“. V. Šafařík ke zkoušce užil Giobertovy metody vycházející z předpokladu, že starý inkoust pronikl do pergamenu hůře než nový a proto jej lze hůře vymývat vodou či dalšími agresivnějšími látkami. Chemici vycházeli rovněž ze změn barvy písma v průběhu času, na příklad rezavosti běžného duběnkového inkoustu. Významné jsou zde práce profesora fotochemie a vědecké fotografie, Viktorina Vojtěcha. Když v 10. a zvláště v druhé polovině 20. let 20. století, připravoval nové vědecké fotografie obou rukopisů, práce oťrásla jeho vlastními názory o podvrženosti a pravosti. Jak dokládá v roce 1935, třebaže fotografoval i infračerveně, ultrafialově a Röntgenovými paprsky, nenalezl pod textem rukopisů žádné jiné písmo. Navíc vyvrátil definitivně průkaznost údajného kryptogramu „Hanka fecit“ (Hankův podvrh) a Gebauerův tzv. proužkový a již dříve zpochybnovaný důkaz, totiž že neúplné proužky rukopisu

Královédvorského s textem *Oldřicha* nebyly původně dopsány do konce řádků, ale jen po okraj ustřížení. Správnost dřívějších výsledků Antonína Bělohoubka potvrdilo, přes snahy kritiků památek je zpochybnit, i pět českých chemiků na Univerzitě Karlově, v roce 1935. Další výzkum rukopisů provedl Kriminologický ústav v Praze, v letech 1967-1971, na podnět spisovatele Miroslava Ivanova. Vzhledem k nestandardnímu průběhu zkoumání, zvláště po roce 1969, vědecká rada Kriminologického ústavu v roce 1975 tento výzkum odmítla. Novým impulzem pro bádání o pravosti se stává blížící se dvousté výročí nalezení Rukopisů, v roce 2017.

Věje větříček
s knížeckých lesův,
běže zmlitka
ku potoku.
Nabiera vody
v kovaná vědra
Po vodě k děvě
kytice plyje,
kytice voná
z viol a růží.
I je sě děva
kyticu lovit,
spade, ach spade
v chladnú vodicu.
„Kdabych věděla,
kytice krásná,

Kytička

kto tebe v kyprú
zemicu sáže:
tomu bych dala
prstének zlatý.
Kdabych věděla,
kytice krásná,
kto tebe lýkem
hebúčkým sváza:
tomu bych dala
jehlicu z vlasův.
Kdabych věděla,
kytice krásná,
kto tě po chladnej
vodicu pusti:
tomu bych dala
vienek svój z hlavy.“

azč

Napsali pro nás

Paměť v názvech městyse

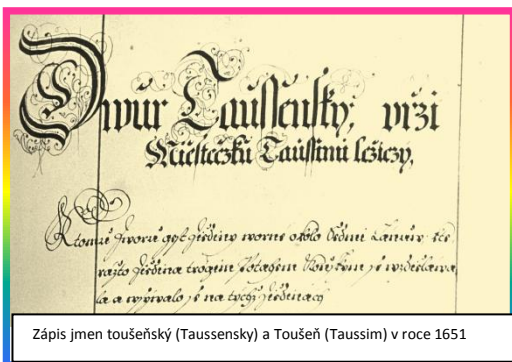
Obyvatelé brandýského Polabí zachovávají při skloňování jména městyse Lázně Toušeň s naprostou samozřejmostí tvary *do / u / z Toušeně, k / o / v Toušeni, s / za Toušení*. Kdo o této zvyklosti nic netuší, skloňuje Toušeň jako Plzeň pouze dvojslabičně. Kdo dříve slyší místní zvyk, skloňuje Toušeň jako *zeleň*. Obojí se zdá být přirozené.

Zvláštnost místních tvarů má hlubší důvody. Scházejí se ve starobylosti jména. Název *Toušeň* náleží k místním jménům vzniklým ze jmen osobních. Je jich několik druhů, zde jde o odvození od osobního jména *Tušen, Tůšen*, jak mohl být nazýván chlapec či muž, jehož příchod na svět byl spojován s myšlenkou úspěchu, radosti a štěstí, se splněním přání. Jméno mělo význam staročeského základu *túch = tušenie = naděje*. Jméno *Tušen, Tůšen* mohlo vzniknout buď odvozením od jmenného základu *túch-* příponou *-ьнь*, anebo z trpného přičestí od slovesa *tušiti (= mít naději)* vytvořeného příponou *-ьнь*. V druhém případě hláska *-e-* není jerového původu, proto se nevypouští ani z dalších tvarů, ani z dalších odvozených jmen. Pozdní připomínku jmen s tímto základem lze nalézt v kronice Václava Hájka z Libočan k době knížete Neklana, do níž je zde kladeno vyprávění o mužích se jmény *Túchod'* a *Túchoň*. *Tušen* tedy nebyl „tušen“ (= předvídan), jak bychom dnes odhadovali, ale spojován s nadějí.

Tušenův (Tušenův) dvorec nebo hrad se běžně označoval slovem *Túšeň*, což je původně přídavné jméno přivlastňovací utvořené pomocí přípony *-ьь*. Podobně Boleslavův dvorec se nazýval *Boleslav'* (s měkkou retnou hláskou na konci, kterou dnes již čeština nemá), Olomůtův dvorec *Olomúc* a podobně. Tento způsob tvoření místních jmen byl možný nepozději v 9. a 10. století. Poté zanikl, stejně jako vlastní jméno *Tušen*, které se v českém prostředí uchovalo pouze ve jménu místa. To se uvádí v latinsky psané listině z roku 1293 přepisem *Tussen* [Tušeň / Túšeň]. Další doklady jsou ze 14. století, kdy pod vlivem místních jmen na *-in* mohly vzniknout zaznamenané varianty *Túšeň – Túšín*: 1338 *Tussyn* [Tušín], 1365 *Tueschin* [Túšín], 1370 *Tuschyn*. V pozdějších záznamech se vyskytuje znovu 1435 *Tussen*, 1677 *Taussen, Taussinie* ad.

Místních jmen se zakončením *-eň* je dnes přes padesát. Většinou vznikla z osobních jmen, jako například *Dříteň* (od osobního jména *Dřieten* v souvislosti s *dřietiti = chlácholiti*), *Loučeň* (od osobního jména *Lúčen*), *Nevěžeň* (od *Nevězen* v souvislosti se slovesem *věziti*). Snad jen světově proslulé jméno *Plzeň* má přímější vztah spíše k přídavnému jménu *plzky = kluzký*, než k nejistému osobnímu jménu, které není doloženo. Odlišnosti v původu mohou být také důvodem k různému chování dalších tvarů. Ty se ustalovaly v dobách, kdy naši předkové ještě věděli, z čeho a jak jméno vzniklo. Klíčový význam pro tvorbu dalších tvarů měla okolnost, zda hláska *-e-* byla od původu jerová (vkladná), nebo nejerová. Osobní jména odvozená od slovesného tvaru si uchovávají *-e-* ve všech tvarech, a podle toho se *-e-* zachovává i ve jménu místním, protože to není *-e-* vkladné (jerové).

To je pravděpodobně hlavní příčina odolnosti jména *Toušeň* proti proměně počtu slabik v dalších tvarech, a to i v latinském záznamu 1392 *Tussenie*, i v češtině: 1415 na *Tausseny*, 1426 za *Túšení*, 1436 na *Túšeni*, 1446 *Túšeně*, na *Taušeni*, 1523 na *Toušeni*, 1530 na *Thoušimi*, 1536 s *Toušení*, při *Toušeni*, 1542 vsi *Toušíně*, při *Toušeni*, 1547 w *Tausseni*, 1584 při *Taussynie*, při *Taussimi*, 1661 v *Toušeni*, 1700 v *Taussymě*, 1828 k *Taussenj*, 1831 v *Taussjmi*, 1832 v *Taušimi*, 1841 v *Taušeni*, 1844 o *Taušinu*, v *Taušeni*, u *Taušimi*, 1845 v *Taušimi*, 1861 v *Toušeni*, 1865 v *Toušimi*.

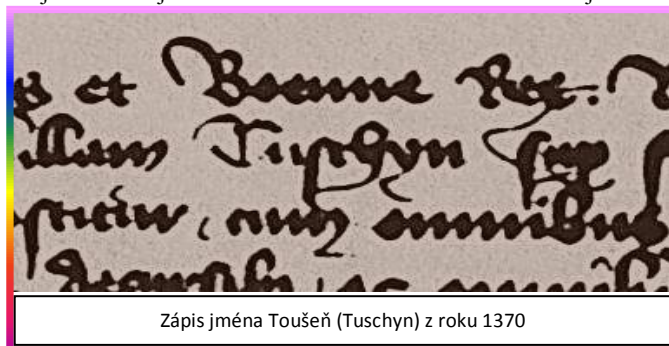
Druhým důvodem může být spíše lokální či regionální užívání jména Toušeň a tím i výrazně menší vliv zvyklosti, při níž se v jiných jménech ustálil způsob skloňování Plzeň → Plzně, Libeň → Libně. Jméno Toušeň tak přečkalo v důsledném trojslabičném rytmu. Skloňování variantní podoby *Toušim*, *Toušim* pak trojslabičnost ještě utvrdilo. Povědomí o variantě *s i* a vliv rytmického zvyku byly zjevně silnější, než vliv možných pohybů hlásky *-e-* ve zvukově podobných jménech. Psané podoby v 18. a 19. století se pohybovaly od německého přepisu *Taufsinie* 1788 a *Tauschim* 1836 přes *Tausim* / *Túšeň* / *Taušeň* po *Toušeň*, ale způsob skloňování, šířený ústně, již zůstal.

Tak postupně přečkalo a zakotvilo skloňování, které se z místních publikací snadno naučí i nově příchozí lázeňští pacienti a utvrzují se v ní při pobytu, kdy neslyší nikdy nic jiného, než *do Toušeň*, *v Toušeni*, *z Toušeni*. Místní zvyk zůstává mocnější, než počet přicházejících narušitelů, skloňujících poprvé viděné jméno jako Plzeň: do „*Toušně*“, v „*Toušni*“, za „*Toušni*“. Pokud Toušeň navštívili a s někým promluví, druhý den již nebyli v „*Toušni*“, ale v *Toušeni*. Stejně jako od jara do podzimu nepobývali v „*zelni*“, ale v *zeleni*.

Rychlý puls posledních let ovšem zmnožuje a střídá příchozí tak rychle, že mnohdy ani tuto místní zvláštnost nezaslechnou: pracovníci stavebních firem, náhodní hosté, kupující, zákazníci, obchodníci, turisté, cyklisté přinášejí stále častěji s bezděčnou důsledností ono zkrácené dvojslabičné plzeňské skloňování, aniž tuší, jak cize to v brandýském Polabí zní. Z hlediska dnešního stavu jazykového systému jim nelze nic vytknout. Ale z hlediska vývoje jazykového systému je zřejmé, že v této variantě, zvláštnosti, zvyklosti jsou přítomny hluboké, bohaté kořeny jazyka.

Místní zvyklost nemusí být z jména patrná. Z mapy nikdo nevyčte, zda Domousnice, Hostivice, Líbeznice, Kaliště, Lada či Luka jsou v čísle jednotném či množném, zda pod Bezdězem se bydlí v Bělé či ve Bělé, zda Mělničané bydlí *na Mělnice* či v *Mělníku* atd. Podobně ani Angličan či Američan není schopen odhadnout, jak má vyslovit jméno Roosevelt [rouzvelt, rúzvelt], Home [houm, hjúm], Reagan [regan, rígen], Agassi [agasi, egesi] a stovky dalších, dokud je neuslyší vyslovit jejich nositele. Respektovat výslovnost danou tradicí je pak věc taktu a vychování, či vzdělání a rozhledu.

Znalost místní nebo osobní zvyklosti je v podobných případech projevem zasvěcenosti, poučenosti, ohleduplnosti a úcty. Odchylka, pro něčí ucho možná malicherná, prozrazuje opak. Tak jako se nikomu nepřikazuje, jak se má oblékat, nelze přikázat, které z mluvnických či pravopisných variant se má uživatel jazyka přidržet, nebo kde má hovořit nářečím, obecnou češtinou či vytříbeným jazykem. Stejně tak ale nelze nikomu zakázat, aby si sám učinil úsudek o druhých právě podle vhodnosti jejich oblékání, podle jejich chování a podle úrovně jejich písemného projevu a řeči. V Toušeni jsme o jedno z takovýchto rozlišovacích znamení bohatší.

Zápis jména Toušeň (Tuschyn) z roku 1370

RNDr. Jan Králík, CSc.
ve spolupráci s PhDr. Miladou Homolkovou, Ph.D.

Další čtení pro zvědavé čtenáře:

A. Profous - J. Svoboda: *Místní jména v Čechách IV, ČSAV Praha 1957, s. 349; J. Svoboda - V. Šmilauer: Místní jména v Čechách V, ČSAV Praha 1960, s. 577; J. Svoboda: Staročeská osobní jména a naše příjmení, ČSAV Praha 1964; J. Bělíč - A. Kamiš - K. Kučera: Malý staročeský slovník, SPN Praha 1978, s. 522; A. Polívková: Naše místní jména, 1. vyd. Academia Praha 1985, s. 38, 2. vyd. Universum Praha 2007, s. 30; J. Králík: Skloňování jména Toušeň je zvláštností, MF Dnes IX/8, 10. 1. 1998, Středočeské vydání, s. "tři".*

Léto s Jarmilou Novotnou

Před dvaceti lety ozdobila svou přítomností Lázně Toušeň – léčebným pobytem – jedna z nejslavnějších českých umělkyně, někdejší hvězda Metropolitaní opery v New Yorku, komorní pěvkyně **Jarmila Novotná**. Narodila se v Praze 23. září 1907, blížily se tedy její 85. narozeniny, ale věk jí nic neubral ani na osobním kouzlu, ani na životním elánu. Byla vlídná i rozhodná, skromná i nepřehlédnutelná.

Na divadelní jeviště vstoupila v dívčím věku a již v sedmnácti si vyzkoušela operní *Mařenku* v *Prodané nevěstě*. Poslechla si ji Ema Destiniová a doporučila ji k výtečnému učiteli zpěvu Hilbertu Vávrovi. Brzké angažmá v opeře Národního divadla ji ale neoslnilo. Přerušila je, aby mohla dál studovat v Itálii, což jí velkoryse umožnil prezident T. G. Masaryk. Italské publikum pak nadchla ve Veroně a v Neapoli a později i v milánské Scale. Mezitím přijala angažmá ve stopách Emy Destiniové – v Berlíně. Její *Mařenku*, *Karolinu* a *Rusalku* vystřídaly *Madame Butterfly*, *Manon Lescaut* a čtyřrole v Hoffmannových povídkách. V té době poprvé navštívila Lázně Toušeň, když se zde léčila její matka. Dokonce v Toušeni zpívala na improvizovaném koncertu v lázeňské jídelně. Po návratu do Berlína ji ale dostihla nacistická nenávisť proti českým umělcům. Hostovala proto v Paříži a přijala angažmá ve Vídni. Zpívala všechny hlavní sopránové úlohy lyrického oboru v rozpětí od Mozarta po Pucciniho. Nebála se ani filmu, ani operety. Franz Lehár jí věnoval svou *Giudittu* a *Frasquita*. Když nacisté obsadili i Vídeň, využila pozvání do USA, o kterém předtím neuvažovala: ve šťastném manželství měla dvě malé děti, které nechtěla opustit. Ale okupace a hrozba pronásledování rozhodly jinak. Rodina ji následovala do New Yorku, kde se o její angažmá na první scéně světa zasloužil nejslavnější italský dirigent Arturo Toscanini. Pěvecké a herecké kvality i osobní šarm učinily z Jarmily Novotné první dámu Metropolitaní opery na plných šestnáct sezon. Zpívala zde postupně *Mimi*, *Elvíru*, *Paminu* a *Eurydiku* a další role od *Cherubína* po *Octaviana* a od *Violetty* a *Mélsandu*. Vystupovala v početné řadě amerických měst, také v Kanadě, Chile a Agrentině. Jen *Mařenku* v *Prodané nevěstě* zpívala vedle New Yorku také v Baltimore, Clevelandu, Chicagu, Bostonu, Seattlu, Saint Louis, San Antoniu, Dallasu, Cincinnati a Michigan City. Při desítkách vystoupení účinkovala na podporu Československa, pro Červený kříž a ve prospěch raněných vojáků a jejich rodin. Po tragédii vypálení Lidic připravila společně s Janem Masarykem gramofonové nahrávky českých, moravských a slovenských lidových písní, jejichž prodej s názvem *Lidické písně* pomáhal dalším dobročinným cílům. Návrat domů po válce byl krutý. Dřívější domov – zámek v Litni – našli s manželem zdevastovaný pobyt armád. Když se jim podařilo vše opravit a znovu zařídít, aby se mohli natrvalo vrátit domů, přišel únor 1948 a veškerý majetek jim byl znárodněn. Zůstali proto v Americe, ale ona na svou vlast nezanevřela. Když ukončila operní dráhu, přestěhovala se s manželem Jiřím Daubkem do Vídně, aby byla domovu blíž. Přesto, že její jméno

doma patřilo mezi jména nepřipomínaná. S americkým pasem přijela několikrát na zapřenou. Skutečný návrat byl možný až po sametové revoluci.

Abý se zcela nezapomnělo, napsala a v Praze vydala paměti nazvané *Byla jsem šťastná*. Koncem září 1991 svou knihu podepisovala za mimořádně srdečného zájmu publika – při návštěvě přátel – i v Lázních Toušeni. A to rozhodlo o jejím příštím léčebném pobytu. Dva týdny na přelomu července a srpna 1992 bydlela v rohovém apartmá s výhledem na kolonádu a pilně absolvovala všechny předepsané léčebné procedury. Během pobytu v Lázních Toušeni přijímala návštěvy, poskytovala interview, navštívila výstavu květin a dětských kreseb ve škole, vystoupila s místními ochotníky, uvedla zde na veřejnost své české CD vydané Supraphonem, stala se čestnou členkou T. J. Sokol Lázně Toušeň a v zasedací síni toušeňské radnice přijala čestné občanství (teprve poté rozhodlo o jejím čestném občanství také zastupitelstvo hlavního města Prahy). Do Lázní Toušeni se za Jarmilou Novotnou sjížděli novináři, rozhlasoví reportéři, fotografové, obdivovatelé... Pobyt dokumentují desítky článků a zmínek v nejruznějších tiskovinách, v rozhlasových pořadech a ve video záznamech. Když nastal den odjezdu, povzddechla si: „Měla jsem v Toušeni zůstat ne dva, ale tři týdny...“

V New Yorku pak šťastně přestála operaci kolena. Chtěla se vrátit do vlasti, těšila se na toušeňské procházky k Labi, na známé tváře, na ozdravný účinek slatinných koupelí. Ale noc na 9. února 1994 ji už nikam nepustila. Usnula šťastná.

jvk

Na obrázku:

Tetička Miloslava Dolejšová a tetička Marie Šmejcová vítají komorní pěvkyni Jarmilu Novotnou chlebem a solí při vstupu do zasedací síně toušeňské radnice, kde 6. srpna 1992 přijala čestné občanství. V zadu vlevo starosta František Bílý, čelo starosty České obce sokolské JUDr. Jiřího Janoše, vzdělatelka baráčnické obce PhDr. Ludmila Konopková a kronikář RNDr. Jan Králík.

Láska je výmysl znužené aristokracie

Romeo a Julie, Tristan a Isolda, Robin Hood a Mariana...v seznamu mileneckých dvojic bych mohla pokračovat, než bych se zbláznila.

Nicméně napsat za tato jména i letopočty nebo alespoň století, do kterého můžu zařadit naše páry, jako černé na bílém by mi vyplynulo, že většina, ne-li všechny, patří do let před mým narozením, dokonce i před narozením babiček mých babiček. Existuje vůbec 2 000 let po Kristu ještě nějaká opravdová láska, o níž sní každá malá holčička? Nebo žijeme v klamu, do kterého nás uvrhla znužená šlechta?

V hodinách dějepisu stačí pouze potichu sedět a poslouchat. Bez mučení se přiznám, že některé, ale opravdu jen některé, informace mi jedním uchem vlétnou do hlavy a druhým zase ven. Avšak jeden poznatek se mi v hlavě uhnízdil. Sňatky nikdy nebyly z lásky. Já, Sherlock Holmes v ženském vydání, tedy zahajuji případ vraždy slečny Lásky a kde roli hlavního podezřelého hraje pan Aristokracie. Začneme od začátku, jaké má podezřelý alibi? Již od pravěku se prý s Láskou nevídali, je to však pravda? Dá se věřit tomu, že dcery a synové s titulem se brali nepolíbeni Láskou a dnem i nocí tajně snili o setkání s ní, jako o ní sní i moderní dívka? Na scéně se nám tedy objevuje další podezřelý, pan Touha. Už od nepaměti jde Touha s Láskou ruku v ruce. Stojí snad on za její smrtí? A aby toho nebylo málo, máme dalšího potencionálního viníka. V době vraždy se na místě činu potulovala také paní Moderní Doba. Ale jaký by mohla mít důvod? Jako jedna z možných variant mě napadá, že Moderní Doba žárlila na Aristokracii, která si doslova přivlastnila naši oběť. Více zamotaný případ

jsem tu ještě neměla a jak by řekl Adolf Větvíčka ze seriálu Okresní přebor: „To je pjeckéjní situace.“

I ty nejnovější technologie by to nevyřešily lépe než zdravý selský rozum. V době vraždy nebyla v parku u náměstí jedna osoba ani dvě...nýbrž tři. Jako zkušený gang zabil pan Aristokracie a pan Touha s paní Moderní Dobou slečnu Lásku. Všichni tři v tom byli namočení až po uši a nebýt nátlaku, jenž na ně byl vyvinut, nikdy by se nepřiznali.

Každá chyba nám má jít příkladem, proto si vezměte také z tohoto případu ponaučení. I kdyby láska byla výmysl znužené aristokracie, nezměnil by se pohled na ni. Pohled umožňující v této době plné spěchu a stereotypu na chvíli zastavit, abychom se podívali na svět přes růžové brýle. Před dávnými lety to tak dělala již zmíněná šlechta. Nechat se okouzlit na bále v 15. století nebo na diskotéce v roce 2012...jaký je v tom rozdíl?

Simona Burdová, 13 let

Vážení a milí čtenáři a příznivci Floriána, v tomto článku bych Vám ráda předložila několik možností, jak si obohatit letní jídelníček. Vzhledem k nám předkládaným zprávám u nás i jinde se zdá, že potřebujeme svá těla a mysl poměrně dosti harmonizovat, abychom vše ustáli bez ztráty většího množství kytiček, jak se říká.

Tyto horké dny náš organismus opravdu pěkně prověřují, takže se uchylujeme k potravinám, které nás vnitřně ochlazují. Určitě téměř všichni víme, že v létě dáváme pozor na svá srdce, tlaky a také na naše tenké střevo, které souvisí se vstřebáváním živin do našeho těla.

Dobrá je v tomto období kaše z kukuřice, jako zelenina se nám naskytá kulatá zelenina – ředkvičky a ředkve, kapusta, mrkev, celer, petržel, zelí – bílé i pekingské, šalotka, cibule a cibulka, dýně a cukety. Samozřejmě konzumujeme syrové nebo v různých úpravách třešně, višně, jahody a sójové sýry (sýr je pouze připodobnění k sýru vyrobeného z mléka, jedná se o hmotu vyrobenou ze sójových bobů, které je možno přiřadit chuť sladkou i slanou). Měli bychom omezit maso savců, vejce a tučné věci – toto se nejvíce týká naší mladší generace, která každou chvíli koketuje s jinou kuchyní (italská, španělská, řecká, egyptská apod.), protože my si tímto vytváříme někdy potravinový chaos a jako následek se může i u některých jedinců objevit únavový syndrom. Závěrem říkám, že potrava není jen cosi, co vkládáme do úst, ale důležitá součást našeho těla. A to zde nepíší o kvalitě některých potravin, někdy je méně více, což platí stále častěji (koupím-li si kvalitnější potraviny, potřebuji ji mnohem méně než potraviny upravovanou a doplňovanou čímsi). Ovšem to je již na jiné povídání.

Většina z nás si v těchto měsících vyrábí různé saláty, slané i sladké, s masem i bez, které nás příjemně vnitřně ochlazují, takže zde není třeba psát salátové recepty, je jich v různých časopisech a kuchařkách dostatek.

Ke snídani je možno si uvařit kukuřičnou, jáhlovou, rýžovou nebo vločkovou kaši – do mírně osolené vody přidáme obilovinu nebo vločky a vaříme až změkne, případně až je kašovitá hmota, můžeme přidat sušenou brusinku, rozinku, sezamové semínko či jiná semínka. Po uvaření rozdělíme do mističek a můžeme osladit medem (alergici převařeným medem), posypat umletými oříšky, mandlemi a dozdobit čerstvým ovocem. Ke kaši si můžeme uvařit mátový čaj z vlastní máty s citronem a samozřejmě opět je možno přisladit medem.

Jako dezert ke svačině si můžeme připravit oloupané a podušené hrušky, lehce osolíme (několik zrněk soli nám lépe rozvine chuť potravin), rozmixujeme, můžeme i zahustit kukuřičným škrobem Maizenou, přidáme rostlinou smetanu, či živočišnou, jak je komu líbo a posypeme opraženou mandličkou.

Pokud jsme si vyráběli jáhlovou kaši a zbylo nám menší množství jáhel, je možno vytvořit z nich kuličky po přidání kokosu, rozinek, sušeného sójového mléka (značka Zajíc, mají i v Tesco), jablečného nebo rýžového sirupu, chceme-li tmavé, přidáme Caro, vytvoříme kuličky a můžeme obalit v kokosu nebo nasekaných ořechách apod. Také dobrá mlíska.

Případně můžeme vyzkoušet v tomto období smažený květák bez smažení – květák obalíme jako bychom jej chtěli smažit, bez předešlého blanšírování. Vezmeme pekáček, který pomažeme máslem, tukem, olejem a naskládáme obalené růžičky květáku. Dáme „osmažit“ do trouby, asi po 10 min. otočíme, aby se „osmažili“ v troubě rovnoměrně. Možno ještě vylepšit přidáním oloupaných a na silnější plátky nakrájených brambor. Pečeme tak dlouho až květák vypadá jako osmažený. Dobrou chuť.

Z bílého tofu sýra můžete zkusit vyrobit „tvarohovou pomazánku“. Bílé tofu asi 10 min uvaříme a rozmixujeme, osolíme, opepříme, opaprikujeme, přidáme nakrájenou cibulku, tofunézu (sojovou majonézu, tatarskou omáčku apod.) a sójový margarín Provamil, máslo, margarín. Celkem výborná změna. Místo tofu lze použít uvařené a rozmixované bílé fazole, pak už nepoužíváme máslo ani jiné tuky. Za zkoušku nic nedáte, pouze si pochutnáte.

A nyní něco léčivého pro uklidnění slinivky a její posílení. Do hrnce nebo kastrolu dáme např. mrkev, dýni, cibuli, zelí, pastinák nebo petržel, přidáme vody jednou tolik, kolik jsme naskládali zeleniny, přidáme několik zrníček soli a vaříme nejméně ½ hod. Účelem je vyvařit všechny potřebné látky do vody, protože pak vše přecedíme a během dne tento posilující nápoj popijíme. Zeleninu lze rozmixovat a použít na zeleninovou omáčku (dochutíme a přidáme k těstovinám, nokům, případně knedlíkům – určitě je vaříte z ½ celozrnné mouky a z ½ bílé mouky, že?).

Myslím, že pro tentokrát by mých postřehů mohlo stačit. Pokud články čtete a sami jistě máte své vlastní postřehy a zkušenosti, možná bychom od podzimních měsíců začali místo článků mít rovnou pravidelná setkávání, kde každý bude moci přispět, případně jen si poslechnout nebo prožít příjemných pár hodin.

Děkuji za Vaši pozornost.

Andrea

Pro projevení Vašeho dotazu nebo receptu, či jen postřehu je možno vystřihnout kuponěk a vyplněný jej vhodit do schránky redakce Floriania, případně zanechat na Úřadě městyse LT.

zde odstřihnout

Místo pro Vás

.....

.....

.....

.....

.....

..... zde odstřihnout

Tipy na výlety, nejen prázdninové

Kačerov v Orlických horách

Chcete si vyzkoušet, že se někdy musí brzdit i při cestě do kopce?

Nebudeme cestovat po světadílech ani za oceán, ale zajedeme si u nás v Čechách do **Kačerova v Orlických horách**. Na cestě z Kačerova do čtyři kilometry vzdálené vesnice Porubky, je kóta 643 a mírný svah. Magnetickým kopcem tu procházejí dva úseky s gravitační záhadou a každý je dlouhý asi sto metrů. Auto se samo rozjede do kopce, pet láhev s vodou se do kopce sama kutálí a měřicí přístroje nefungují tak, jak by za normálních okolností měly. Měření podle quadrantického rovinoměru ukázalo, že úsek silnice je velmi nerovný a v některých místech jsou značné propadliny. Ty způsobují optický klam, povrch vozovky se jeví jako do kopce nebo z kopce. V místě propadliny vozovka klesá a s odstupem vzdálenosti opět stoupá k normálu. Ve skutečnosti se povrch vozovky pohybuje v rovině k tečně zemského středu a rovina se opticky přizpůsobuje povrchu okolí. Povrch vozovky tedy není ani z kopce ani do kopce, ale přesto se tam auta sama do kopce rozjedou. Měřič gravitační síly MGS 100, s čidlem dlouhým 100 cm, založený na hadicové rovnováze, se v Kačerově jevil jako velmi nestabilní, od 0,2 do 0,45 pondu. Největší síla byla naměřena časně ráno a k večeru.

Výsledek: Na kopci existuje elektromagnetické vlnění, které je podobné gravitaci. Elektromagnetická síla, která tam působí, má tah souvisle s povrchem země. I s tím souvisí ještě mnoho dalších otázek, které však zatím zůstávají nezodpovězeny.

Horská osada Kačerov patří mezi nejlépe dochované celky roubené architektury v Orlických horách a nejlépe zachovaný vesnický celek. Místní přírodní rezervaci vyhlášenou v roce 1984, tvoří rašeliniště, chráněná louka s rozptýlenými stromy, náletovými dřevinami a rašelinnými biotopy. Na nejvlhčích místech roste vachta trojlístá, ve zbytcích podmáčených luk prstnatec májový, prvosienka vyšší, kozlík dvoudomý a violka bahenní. Žije tu pozoruhodný ojedinělý druh rašeliništního pavouka, skákavka rašelinná (*Heliophanus dampfi*) a v rašeliništi a v jeho okolí bylo nalezeno 25 druhů chrostíků, patřících mezi blízké příbuzné motýlů.

azč

Znáte Klepec ?

Znáte Klepec? Pokud ne, věřte, že stojí za to ho poznat.

Při jeho návštěvě si možná budete připadat trochu jako v pohádce a přitom nemusíte ani za devatero hor a devatero řek. Z Lázní Toušeně

je to necelých 20 km, tedy téměř za humny a cesta není vůbec složitá: směr Nehvizdy, přes Horoušany, Tuklaty a Tlustovousy do Přešimasech. Za telefonní budkou, která je na hlavní ulici v Přešimasech, zahnete vlevo a tam, na konci obce, se nachází její část Skřivany. Zde můžete bez problémů parkovat a dál už jen po svých.... Asi 300m půjdete po pohodlné cestě, na jejímž konci je závora, tu stačí obejít a odbočit doleva. Po nevelké louce se dostanete k háječku a před vámi čeká cíl vaší cesty – zalesněný vrch Klepec. Jedná se vlastně o dvojevrch, který se vypíná do výšky 358 m n.m., ale není třeba se toho bát, cesta je po snadném a nenáročném terénu a pěšky je Klepec dostupný po celý rok. Oba vrchy – Klepec 1 (který je blíže k Přešimasům) a Klepec 2 - spojuje polní cesta lemovaná mladou třešňovou alejí dlouhou asi 200m.

Na Klepci 1 i 2 jsou umístěny informační panely, které vás seznámí s mnoha zajímavostmi.

Stezka je značena žlutou turistickou značkou a nemá žádné speciální značení.

Zvláštní název vrchu Klepec vznikl z původního holandského slova „klijpe“, které ve 14. st. přešlo do německého „klēp“, což znamená buď svislé skály nebo útesy. A právě tyto původně skály, ze kterých dnes zbyly jen zajímavé balvany, jsou jedním z důvodů, proč tuto krajinu navštívit. Bizarní balvany z hrubozrnné říčanské žuly se nacházejí na vrcholech obou kopců. Největší z nich, který se nachází na Klepci 1, se nazývá Slouha, někdy se mu také říkají Baba, Pastýř nebo Ovčák. Vysoký je 7 m, dlouhý 8 m a široký 3 m. V roce 1920 byl přeměněn na Památník svobody a byla na něm umístěna cedule se jmény občanů Přešimasech, kteří padli v 1. světové válce. Název Památník svobody se však neujal a zůstal mu lidový název Slouha. Podle legendy je obří balvan vlastně zkamenělý sluha, kterého selka poslala pást ovce. Když nastal večer a selka stále neslyšela zvonečky vracějících se ovcí, rozčílila se a zvolala: „ Bodejž bys tam zkameněl!“ A stalo se! Když sluha viděl, že se ovce přeměňují v balvany, snažil se utéct. Stihl ale přeběhnout jen skřivanské pole, tam zkameněl a stojí tam dodnes. Jiná legenda

vypráví, že na vrchu Klepce stával hrad, ve kterém bydlela čarodějnice. Ta železnou holí proměnila pasáka ovcí ve veliký balvan, jenž svým zaoblením připomíná shrbenou postavu.

Dříve byl Slouha obklopen menšími kameny nazývaných „stádem ovcí“. Roku 1843 však navštívil tuto lokalitu kameník Michálek z Roztoklat a rozhodl, že „ovečky“ budou použity na stavbu Císařské silnice z Prahy na Kolín a na stavbu mostů v Poděbradech a v Praze.

Balvan Slouha je také zahrnut mezi horolezecká místa. Na jeho vrcholu čeká na všechny, kteří jej pokoří, plechová krabička s vrcholovou knížkou, kam si každý horolezec může svůj výkon zapsat. Nutno upozornit, že povrch kamene je hodně drsný.

Jak bylo napsáno, polní cestou pohodlně přejdeme na Klepec 2. Na jeho vrchu v lesíku zvaném Borek se nachází další skupina balvanů 4m vysoký a 8m dlouhý balvan nazvaný Fůra sena či Stoh slámy s pamětní deskou, připomínající tábor lidu z roku 1844, je největší z nich, váha je odhadnuta na 432 tun. Na jeho vrcholu je několik skalních mís, které jsou někdy spojovány s pohanskými obřady. Pravda je ale jiná – ve skutečnosti se jedná o dílo přírody: působení vody, mechu a lišejníků. Přes hluboký žlábek, který je současně označován za největší skalní rýhu na území Čech, jsou odváděny neodolné částičky. I k tomuto balvanu se váže legenda. Prý se přes Klepec kdysi vydal senař s fůrou sena. Bylo bláto a kola vozu se bořila stále víc a víc. Nešťastný muž si na pomoc zavolal čaroděje, ten však chtěl zaplatit předem. Senař zaplatit odmítl a tak ho rozzlobený čaroděj proměnil v kámen. Když půjdete jen kousek dál, uvidíte další balvany - Šplíchalův kočár a Obří záda. V lokalitě je kamenů ještě několik, ty však už jména nemají.

Za pozornost stojí i 2 zatopené lůmky, v nichž se těžila říčanská žula jako stavební kámen na opravu vyhořelého Národního divadla v Praze. Ještě před válkou sloužily zatopené lůmky jako koupaliště, dnes tvoří tůně, které dokreslují malebnou krajinu. Žijí zde vzácní živočichové a rostou přísně chráněné rostliny. Na výletě, kdy navštívíte romantické a zajímavé místo plné nádherných přírodních scenérií, si nenechte ujít pohled do okolí. Vrch výrazně převyšuje okolní krajinu, je tedy ideálním vyhlídkovým místem. Když budete mít štěstí a bude výborná viditelnost do dálky, uvidíte předměstí Prahy, věžičky kostelů a zámku v Kostelci nad Černými lesy, věže kostela v Tismicích, Český Brod, Polabí a také uvidíte Říp, Milešovku, Bezděz, Ještěd či obrysy Českého středohoří.

A k samotnému Klepci se váže jedna pověst. Prý zde roste divotvorná rostlina, jménem rosička. Objeví se jen jednou za rok v poledne. Na listech má pět kapek a pokud se jimi potřete, prodloužíte si věk. (Ráda bych vám poradila, které poledne to bude, ale to jsem se nikde nedočetla).

Celé území má celostátní význam pro geologii a geomorfologii, 29. 11. 1977 zde byla vyhlášena KNV Středočeského kraje přírodní památka na rozloze 7 ha.

Stará pravda říká, že je lepší jednou vidět, než stokrát slyšet (nebo číst). Tedy jedte tam a přesvědčte se na vlastní oči. Věřím, že se vám na Klepci zalíbí a vaše první návštěva nebude rozhodně poslední.

Tak šťastnou cestu !

Hana Němečková

V Toušeni to žije

Lázeňský běh

V dubnu letošního roku se konal již 6. ročník Lázeňského běhu, kterého se zúčastnil rekordní počet závodníků – tentokrát až 268, a je nutno s pýchou konstatovat, že někteří z nich běželi na nožkách ne starších čtyř let, a to takovým tryskem, až se některým závodní číslo přišpendlené, v tomto případě kompletně přes celou horní část těla, vzdouvalo tak, že za ním ani nebyli vidět☺. Nikdo nepochyboval o tom, že nám vyrůstá nová generace nejen toušeňských běžců. Možná to bylo tím, že se před samotným závodem rozcvičili na skákacích hradech a cvičebních prvcích dětské atletiky, kterou zapůjčila ZŠ a MŠ Lázně Toušeň. Ostatní borkyně a borci vyššího, ba i kmetského věku byli rovněž skvělí, a to i když vynechali

ty skákací hrady..... Celou akcí nás provázel hlas našeho pana školního řídícího Martina Černého, nakonec i sluneční svit a rozhodně dobrá nálada. Všude kolem panoval sportovní duch, takže já jsem si tam připadala jak první cena ;-).

Dalšímu ročníku HURÁ.

rfv

Pálení čarodějnic

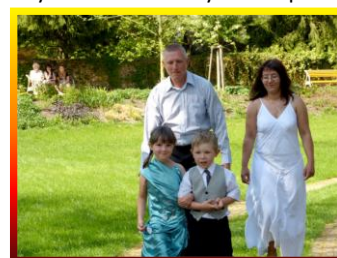

Co k této akci vlastně napsat? Vždyť jste tam byli skoro všichni..... Doufám, že příští rok tam budete úplně všichni.

Prvomájové Svatby nanečisto

První Máj, lásky čas a tolik oblíbené líbání pod rozkvetlou třešní zná každý. To my v Toušeni jsme celý lásky čas vzali velmi vážně, a ve snaze vyjít zamilovaným vstříc jsme zorganizovali Prvomájové svatby nanečisto. V idylickém prostředí Parku prof. Procházky byl postaven bílý altánek, pultík pro oddávající, kterou byla v tento slavnostní, láskyplný den místostarostka městyse Věra Vojtíšková; byly připraveny lavičky pro rodinné příslušníky a svědky. Nechyběla ani kniha pro zapsání Prvomájových sňatků, které byly podpisem ztvrzeny snoubenci a jejich svědky. Každý obřad byl podbarven tóny Mendelssohna Svatebního pochodu. K naší velké radosti, a jako ocenění našeho nápadu byl o Prvomájové sňatky zájem. Obřad si vyzkoušeli malí i velcí.

Někteří byli již ba i sezdaní, ale proč v tento milý den již úředně uzavřený sňatek a manželský slib neobnovit.

Prvomájovým sňatkům přálo krásné slunné odpoledne a nutno dodat, že každý sňatek byl doprovázen dojetím a prodchnut slavnostní atmosférou stejně, jako kdyby se jednalo o sňatky „načisto“.

Rozhodně my, organizátoři akce, příští rok s radostí oddáme, nebo spíše oddá osoba úřední, další zamilované páry, pokud o to budou stát.

Toušeňská pouť a další akce bleší trh

Ve dnech 4. – 6. 5. jsme si, nakonec již po sto a jednašedesáté (dá se říci, že si pouť v životě Toušeně již své místo našla) užili cukrové vaty, kolotočů, kokosových suků a všeho dalšího, po čem občas bolí břicho (počítám v to i ty kolotoče). Tím ale zlehčuji fakt, že pouť byla opět, jak jinak, naprosto dokonalá a jen naše.

Dva týdny po pouti proběhl Bleší trh. Byla to opět velmi milá akce. Donesla jsem si domu mnoho věcí, které v jádru nepotřebuji, ale odejít bez nich prostě nešlo.

Ale hlavně jsem si odnesla mnoho knih. Na těchto akcích se občas najdou poklady.

redakce

Výlet do Českého Krumlova a jeho bohaté historie

Moudrost přísloví, že "ranní ptače dál doskáče", se opět potvrdila v sobotu 19. 6., když "ptáčata", která naskákala do autobusu v Toušeni před 7. hodinou ranní, dorazila o 3 a půl hodiny později do 200 km vzdáleného Českého Krumlova. Byla jsem jedním z nich a cesta nám ubíhala bez problémů až do Českých Budějovic, kde právě probíhala "Hobby" výstava, jejíž návštěvníci zablokovali všechny hlavní křižovatky a nám trvalo půl hodiny, než jsme se přes město "přeplouli". Do Krumlova jsme tedy dorazili se zpožděním a naše průvodkyně nás už očekávala na parkovišti. Našli jsme ji snadno, neboť díky vysokým poplatkům za parkovné (300 Kč za autobus za hodinu) bylo parkoviště poloprázdné a tak nás tu řidič pouze vyložil a odjel na odlehlé parkoviště, jehož majitelé tak dravě neuplatňovali principy tržní ekonomiky.

Průvodkyně nás po krátkém úvodu odsprintovala na zámek (nikoliv protože chtěla zvýšit naši sportovní výkonnost, ale měli jsme půl hodiny zpoždění a ona byla "pronajmuta" na určitou dobu). Jako většina jemu podobných staveb, zámek byl postaven ze strategických důvodů na kopci a tak většina účastníků zájezdu byla ráda, když si mohla odpočinout při jejím podrobném výkladu historie města a zámku. Vybrala si k tomu prostor bývalých koníren a já jen doufám, nikoliv proto, že jsme přijeli z malého města.

Na rozdíl ode mne byla její znalost místní historie obsáhlá, a protože se v žádném případě necítím dostatečně kvalifikována k tomu, abych čtenářům poskytla erudovaný výklad o historii města, odkazuji je na webovou stránku www.ckrumlov.cz, kde najdou podrobné informace. Pro ty, jež nevlastní Internet, počítač, nebo mají odpor k technice, tedy jen stručně.

První písemná zmínka o Krumlovu je z roku 1253, ale nejstarší osídlení spadá do starší doby kamenné. V 9. století patřilo zřejmě území rodu Slavníkovců, kteří byli v roce 995 vyvražděni rodem Přemyslovců, ti oblast převzali a předali ji družnému rodu Vítkovců. Od nich také pochází pětistá růže, jež má město ve znaku. Po vymření Vítkovců roku 1302 přešel zámek do držení Rožmberků a za jejich vlády město zaznamenalo největší rozkvět, zvláště pak za vlády Petra I. z Rožmberka (14. stol.), který byl ve své době nejbohatším šlechticem v zemi a založil ve městě kostel sv. Víta a špitál s kostelem sv. Jošta.

Dalším významným Rožmberkem byl Oldřich II. (15. stol.), který by se patrně uplatnil v politice i dnes, v době husitských válek podporoval husity a zabavil rozsáhlý církevní majetek, jímž se značně obohatil. V roce 1420 však přestoupil na stranu Zikmunda Lucemburského a katolické šlechty. Údajně také prý zfalšoval královské listiny, jež udělovaly rodu zvláštní výsady. Jeho dcera Perchta je ztotožňována s rožmberskou "Bílou paní".

Dalšími významnými členy rodu byli: Vilém, jenž spojil obě části města (v té době se Krumlov rozděloval na část pod hradem zvanou Latrán – z latinského "latus" tj. postranní část, v němž bydleli lidé starající se o správu hradu, a Staré město, což byla "obchodní" část města, a potom Petr Vok, který se zadlužil a byl nucen prodat město v roce 1601 císaři Rudolfovi II. V roce 1622 byl Krumlov udělen rodu Eggenbergů. Ti vymřeli poč. 18. stol. a Krumlov zdědili Schwarzenberkové. Díky nim si město zachovalo svůj renesančně barokní charakter a menší změny v 19. stol. se jej podstatně nedotkly.

Za zmínku stojí, že oficiálně se Krumlov stal "Českým" výnosem Ministerstva vnitra z roku 1920, i když tento přídomek se připojoval k názvu již v r. 1439. Za okupace bylo město nazýváno Krumlov nad Vltavou.

Krumlov je od roku 1963 městskou památkovou rezervací a od roku 1992 na seznamu světového dědictví UNESCO.

Od trochy historie (jež doufám, nikoho ani nezabila ani nenudila), zpět ke květnu 2012.

Posílení odpočinkem a vědomostmi jsme sestoupili po zámeckých schodech, abychom pokračovali prohlídkou vnitřního města. Schody jsou to poměrně úzké a tak náš sestup byl výrazně zpomalen davem turistů, převážně z Japonska, jež si město očividně oblíbili a pohybovali se po něm v takovém počtu, že jsem začala uvažovat, zda Krumlov nebyl tajně prodán vládou nějakému japonskému konglomerátu. Nakonec jsme se ale úspěšně prodrali na most, jenž se půvabně nazývá "Lazebnickým", zřejmě proto, že k němu přiléhá Lazebna ze 14. stol. (poznámka pro později narozené: lazebníci byli příslušníci cechu, jež prováděli holičské služby a drobné lékařské úkony). Z mostu je velice malebná vyhlídka na město, zámek a Vltavu, proudící pod ním a ze které nám mávali pádly početní vodáci, projíždějící na lodích pod mostem.

Další zastávkou bylo náměstí Svornosti, jež se po dobu měsíce května nazývá náměstím Lásky. Škoda, že jej tak nepřejmenují natrvalo, neboť "náměstí Lásky" je daleko poetičtější jméno než "náměstí Svornosti". Na náměstí jsme si prohlédli Morový sloup, vztyčený jako poděkování za skončení morové epidemie, jež postihla město v letech 1680 – 1682. Sloup je obklopen kašnou, jež původně obývala střed náměstí a není mi jasné, proč se rozhodli změnit její lokalitu, pokud nám to bylo vysvětleno průvodkyní, nedávala jsem pozor a omlouvám se.

Poté jsme vystoupili ke kostelu sv. Víta, který je po zámku nejvyšší budovou města, začal se stavět ve stylu gotickém, a jak už tomu bývá u kostelů zvykem, byl několikrát přestavěn, takže některé jeho části jsou ve stylu barokním a novogotickém. Po prohlídce kostela jsme pokračovali na vyhlídkový bod, z něhož – jak už název napovídá – se nám naskytl krásný pohled na panorama města.

Značně vyhladovělí jsme se odebrali do "Křmý Šatlava", nevím, zda název se vztahoval na osvětlení podniku, neboť jsme klopytali dolů po schodech

v polotmě, či přírodní kotletu, která úspěšně odolávala vidličce i noži. Po uvážení, že vězni v šatlavě se zřejmě živili chlebem a vodou a tuhou kotletu by pokládali za lahůdku, se přikláním k první variantě a přemýšlím, zda rčení "svítí to jako za dušičky" by se nemělo změnit v "svítí to jako v Šatlavě". V tomto bodu chci podotknout, že má poznámka není v žádném případě kritikou organizátorů zájezdu, právě naopak, chtěla bych poděkovat Věře Vojtíškové, díky které jsme dodrželi stanovený plán a jež nás dopravila domů ve stejném počtu, v jakém jsme vyjeli.

Po obědě se část výpravy vydala na zámek, část za krásou zámecké zahrady a zbytek měl volný program. Zahradu jsem viděla jen z povzdálí, ale rozkládá se na téměř 11ti hektarech. Byla založena v 17.století, je převážně v barokním slohu, ale najdou se v ní i prvky jiných stylů jako je terasovitá rokoková kaskádová fontána. Součástí zahrady je i Hudební pavilon a Letohrádek Bellarie, před kterým je umístěno otáčivé hlediště, jež je v provozu od července do září. V poslední době se vedou debaty o tom, zda jeviště nesnižuje estetickou kvalitu zahrady. Já osobně si nedokážu představit malebnější kulisu pro divadelní představení, než je zámecká zahrada s letohrádkem, zvláště za teplé letní noci a doufám, že oponentům hlediště se nepodaří prosadit, aby bylo odmontováno a přemístěno.

Při prohlídce zámku upoutá jednak Zlatý eggenberský kočár, vyrobený roku 1638 v Římě a určený pro diplomatickou misi z římského paláce Eggenbergů k papeži do Vatikánu. Kočár byl vyroben z ořechového dřeva a potažen pravým plátkovým zlatem. Železné části byly potaženy stříbrným pozlaceným plechem a uvnitř vyčalouněn černým sametem. Do Krumlova byl kočár převezen roku 1674.

Pak stojí za zmínku také rokokový Maškarní sál, jehož stěny zdobí malby maskovaných osob a jež představuje maškarní rej. Malíř pravděpodobně použil hudební nástroje a kostýmy z depozitáře zámku. Sál sloužil jako místo, kde se shromažďovala společnost před produkcí v zámeckém divadle, neboť z Maškarního sálu vede krytá chodba přes tzv. "Plášťový most" do divadla.

Zdejší Zámecké divadlo je jedním z nejlépe zachovalých barokních divadel v Evropě. Zachovaly se nejen původní budova s hledištěm, jevištěm a místem pro orchestr, ale také jevištní technika (např. 13 kulis, které lze vyměnit ve 12 vteřinách), kostýmy, dekorace, rekvizity atd. Dochovala se také bohatá archivní dokumentace jako libreto, scénáře, noty, texty a další informace o divadelním světě 17.- 19. století.

Více o zámku na již zmíněné webové stránce nebo na www.zamek-ceskykrumlov.eu .

Musím se ještě zmínit o tzv. Medvědí přikopu, jež se nachází mezi I. a II. nádvořím. Chov medvědů má na zámku dlouhou tradici, sahá až do 16. stol. V Medvědí přikopu se medvědi chovají od r. 1707 a je to jedna z nejoblíbenějších atrakcí zámku. Přikop byl rekonstruován v letech 1995 – 1999 a v té době tam byly nastěhovány dva páry, bývalí obyvatelé Kateřina a Vok a jejich syn Hubert s mladou medvědicí Marií – Terezií. V roce 2000 se Kateřině narodila "trojčata" Matěj, Jakub a Vojta; diváci je znají z večerníků o medvěďatech filmaře Václava Chaloupky, který se o medvěďata staral společně s medvěďákem Janem Černým poté, co je Kateřina odmítla. Mláďata v současné době žijí v lesoparku v Berouně. (info na www.berounske.info ; že by to byl cíl některého z příštích výletů, tentokrát pro rodiny s dětmi?)

Český Krumlov nabízí návštěvníkům mnoho; je naprosto nemožné si vše prohlédnout během jedné jednodenní návštěvy a já doufám, že se tam brzy vrátím (asi v zimě, abych se vyhnula davům turistů). Je to krásné, jedinečné místo, které se nám podařilo zachovat v téměř nezměněné podobě a většina Čechů si zřejmě vůbec neuvědomí, jaké máme štěstí, že je právě u nás. A ke všemu pouze 3 hodiny cesty od Toušeně. Ve světovém měřítku je to prakticky "coby kamenem dohodil".

Veronika Kriss

A opět je zde víkend plný sportu

V sobotu 26.5. se sešlo 7 mužstev, z toho jedno z Liberce, na **nohejbalovém turnaji**. Celý den provázelo pěkné počasí a dobrá nálada. Ač měl turnaj svého vítěze, tak v podstatě vyhráli všichni. Na počest vítěze byla večer v restauraci Na Hřišti uspořádána diskotéka.

Základní škola a Mateřská škola pozvala všechny dospělé i děti na **slavnostní otevření školního hřiště**. Akce se uskutečnila 27. 5. 2012. A návštěvníků bylo opravdu velmi mnoho. Akci zahájilo vystoupení naší toušeňské skupiny The Kingsize Boogiman a zároveň probíhaly sportovní soutěže pro děti v prostorách

ch právě nově otevřeného hřiště. Po koncertu Boogimenů následovalo sportovní vystoupení dětí z MŠ a ZŠ, a následně divadelní představení - pohádka O víle Malvínce. Pod vedením učitelů a členů DS při TJ Sokol Lázně Toušeň předvedly děti vynikající výkony. O Boogimenech osobně nepochybují, ale doufám, že malí aktéři ostatních vystoupení své úlohy nezapomenou a při nějaké příležitosti vše ještě jednou předvedou. Na akci nechybělo ani občerstvení, sluníčko svítilo, zkrátka všichni prožili báječné nedělní odpoledne.

Dětský den, aneb pokračování vodníků v Toušeni

Když pokračování, tak pokračování. Zkrátka vše bylo jako vloni, ale o poznání lepší.... Jen výrazy rodičů byly poněkud strnulé, když viděli, jak jim dítka s euforickým vriskem mizí v hasičské (tedy vodnické) pěně. Ještě že na hasičárně zapomněli, že vodníci tu pěnu chtěli zelenou. To by si asi s vodníky přišli někteří rodiče vážně pohovořit ☺.

145. Lázeňské léto a v lázních kolonáda

Dne 23. 6. se konalo další již 145. Lázeňské léto. To navazuje na tradice let předchozích, kdy slavnosti probíhaly v nově otevřeném

toušeňském Parku profesora Jaroslava Procházky. Letošní slavnosti se konaly v lázeňském parku a byly ve znamení oslavy stého výročí od stavby lázeňské kolonády. U příležitosti tohoto výročí se konaly prezentace a křest nové toušeňské brožury Kolonáda, od Dr. Jana Králíka. Po křtu následoval koncert,

mimořádně vynikající koncert, skupiny Ginevra, a po koncertu vtipné a zábavné představení divadla z Debře u Mladé Boleslavi. I v tento den jsme měli štěstí na počasí, a kdo nedorazil, opravdu o dost přišel. Mimořádně, pokud někdo má zájem o získání čerstvě křtěné brožury, zavítejte na Úřad městysu. Brožura je jako vždy vynikající a měla by být v knihovničce každého Toušeňáka. Ostatně jako všechny předchozí brožury o Toušeni. V jádru jsou to takové manuály k tomu, jak si užívat Toušeň☺, a to v prostoru a čase. K dostání rovněž na našem úřadu.

redakce

A jak se Vám dařilo při kvízu?

Rozluštění hádanky pro pamětníky z minulého vydání Floriána

Pro přátele hádanek a trochu pro pamětníky jsme připravili v minulém čísle *Floriána* žertovný kvíz. Pokud se vám zdálo, že na každou z patnácti otázek je možná správná „Lázně Toušeň“, měli jste samozřejmě pravdu, ale malá nápověda na obrázku s výhledem na střechy onoho místa a dál do Polabí naznačila, že lze odpovědět ještě i jinak. Pokud by byl obrázek doplňující otázkou, pak správná odpověď na prvních patnáct otázek by zněla také: **Hitzacker**.

Historický střed Hitzackeru ve dnech zničujících povodní

Městečko Hitzacker v Dolním Sasku sto kilometrů nad Hamburkem připravovalo právě před deseti lety další partnerskou návštěvu pro mladé hráče FK Slavoj Lázně Toušeň. Záměr zcela překazila živelná povodeň v půli srpna 2002. Od té doby partnerské vztahy usínají. Zatím. Ale jistě by stálo za to, někdy na ně opět navázat.

kr

Školní historický kvíz, aneb „kdo je kdo“

Kvíz který pro Vás připravili děti ze školy pro Vás byl jistě velmi náročný, ale doufáme že jste byli úspěšní. Výsledek uvádíme, pro jistotu, aby jste si mohli své rozluštění ověřit.

1. František Josef I., 2. Přemysl Otakar II., 3. královna Judita, 4. Přemysl Otakar I., 5. Sv. Václav, 6. Boleslav II., 7. Mojmír I.

Zpravodajské povídání

Vážení a milí čtenáři. Omluvte prosím jisté zpoždění vydání Floriána. Bylo způsobeno tím, že na přelomu června a července proběhlo mnoho událostí, které bylo nutno zpracovat a po pravdě taky tak trochu strávit. A pak přišla doba dovolených, takže se vydání Floriána posunulo.

Děkujeme za pochopení

redakce

A na konec výzva, nebo spíše upozornění. Je sice léto, a tak to bude působit možná legračně, ale kdo chcete, začněte pomalu pracovat na vlastních výtvořech s vánoční tematikou – COKOLIV. Bude opět VÝSTAVA!!! A proč s tím přicházíme již teď? Protože teď je nejlepší období na sběr a získání tvůrčího přírodního materiálu a to doslova. Kde pak shánět takhle nahonem třeba šišky. Než se nadějeme, budou tu ořechy a kukuřičné šustí taky neroste stále. No a obilí už nám zlátne. Takže myslíte na to lidičky.

LÁZEŇSKÁ KAVÁRNA

Zveme Vás k příjemnému posezení v nekuřáckém prostředí naší lázeňské kavárny a zahrady

Nabízíme:

- kávu, čaj, jiné nápoje
- minutkovou kuchyň
- teplé lázeňské oplatky
- zmrzlinové poháry

Otevřeno denně : 09⁰⁰- 20⁰⁰ hod.

Podávání jídel : 10⁰⁰- 18⁰⁰ hod.

Vjezd kol do areálu lázní po domluvě s recepcí přes závoru možný!

Těšíme se na vaší návštěvu.

Oblastní muzeum Praha-východ Vás zve na výstavu

Horyna & Santini

vzpomínka a pocta PhDr. Mojmiru Horynovi

Fotografie
Adrienne von Korff-Kerssenbrock

Malby na hedvábí
Viera Bošková, ak. malířka

vernisáž 12.7. 2012 v 17.00

Výstavu uvede Jan Štěpánek,
poslední doktorand profesora Horyny

Oblastní muzeum Praha-východ,
Masarykovo náměstí čp. 97,
Brandýs nad Labem-Stará Boleslav
www.muzeumompv.cz

12. 7.- 16. 9. 2012

Středočeský kraj

FLORIÁN děkuje všem, kteří mu věnovali svůj volný čas, nadšení, invenci a vědomosti, a nakonec i těm, kteří se na jeho vzniku realizačně podíleli. Myslíme to vážně. Jste čím dál lepší 😊!

FLORIÁN rovněž zvláště děkuje panu Ing. Filipu Červinkovi, MBA (společnost FERRATT INTERNATIONAL CZECH s.r.o), za plné sponzorování FLORIÁNA.

Za všechny Romana Vaňková

FLORIÁN Zpravodaj městyse Lázně Toušeň, vydáván čtvrtletně. Vydává: Městys Lázně Toušeň, Hlavní 56, 250 89 Lázně Toušeň, IČ: 00240893. Redakce: Romana Vaňková, Alexandra Červinková, Mgr. Věra Vojtíšková, Ivana Nováčková, Dana Šajnová. Foto toušeňských akcí: Hana Němečková. Zpravodaj je registrován pod číslem MK ČR E 20466. Tisk zajišťuje FERRATT INTERNATIONAL CZECH s.r.o.. **Uzávěrka dodání materiálů do příštího vydání je 10. 9. 2012.** Termín je nutno dodržet. Příspěvky dodané po termínu nemusí být zveřejněny.